

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B** EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 999/2001

2001 m. gegužės 22 d.

nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles

(OL L 147, 2001 5 31, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2001 m. birželio 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1248/2001	L 173	12	2001 6 27
► <u>M2</u>	2001 m. birželio 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1326/2001	L 177	60	2001 6 30
► <u>M3</u>	2002 m. vasario 14 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 270/2002	L 45	4	2002 2 15
► <u>M4</u>	2002 m. rugpjūčio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1494/2002	L 225	3	2002 8 22
► <u>M5</u>	2003 m. vasario 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 260/2003	L 37	7	2003 2 13
► <u>M6</u>	2003 m. balandžio 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 650/2003	L 95	15	2003 4 11
► <u>M7</u>	2003 m. birželio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1053/2003	L 152	8	2003 6 20
► <u>M8</u>	2003 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1128/2003	L 160	1	2003 6 28
► <u>M9</u>	2003 m. birželio 27 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1139/2003	L 160	22	2003 6 28
► <u>M10</u>	2003 m. liepos 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1234/2003	L 173	6	2003 7 11
► <u>M11</u>	2003 m. spalio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1809/2003	L 265	10	2003 10 16
► <u>M12</u>	2003 m. spalio 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1915/2003	L 283	29	2003 10 31
► <u>M13</u>	2003 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2245/2003	L 333	28	2003 12 20
► <u>M14</u>	2004 m. balandžio 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 876/2004	L 162	52	2004 4 30
► <u>M15</u>	2004 m. rugpjūčio 18 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1471/2004	L 271	24	2004 8 19
► <u>M16</u>	2004 m. rugpjūčio 23 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1492/2004	L 274	3	2004 8 24
► <u>M17</u>	2004 m. lapkričio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1993/2004	L 344	12	2004 11 20
► <u>M18</u>	2005 m. sausio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 36/2005	L 10	9	2005 1 13
► <u>M19</u>	2005 m. vasario 9 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 214/2005	L 37	9	2005 2 10
► <u>M20</u>	2005 m. vasario 16 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 260/2005	L 46	31	2005 2 17

► <u>M21</u>	2005 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 932/2005	L 163	1	2005 6 23
► <u>M22</u>	2005 m. rugpjūčio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1292/2005	L 205	3	2005 8 6
► <u>M23</u>	2005 m. gruodžio 2 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1974/2005	L 317	4	2005 12 3
► <u>M24</u>	2006 m. vasario 14 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 253/2006	L 44	9	2006 2 15
► <u>M25</u>	2006 m. vasario 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 339/2006	L 55	5	2006 2 25
► <u>M26</u>	2006 m. balandžio 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 657/2006	L 116	9	2006 4 29
► <u>M27</u>	2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 688/2006	L 120	10	2006 5 5
► <u>M28</u>	2006 m. liepos 7 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1041/2006	L 187	10	2006 7 8
► <u>M29</u>	2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1791/2006	L 363	1	2006 12 20
► <u>M30</u>	2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1923/2006	L 404	1	2006 12 30
► <u>M31</u>	2007 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 722/2007	L 164	7	2007 6 26
► <u>M32</u>	2007 m. birželio 26 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 727/2007	L 165	8	2007 6 27
► <u>M33</u>	2007 m. spalio 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1275/2007	L 284	8	2007 10 30
► <u>M34</u>	2007 m. gruodžio 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1428/2007	L 317	61	2007 12 5
► <u>M35</u>	2008 m. sausio 11 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 21/2008	L 9	3	2008 1 12
► <u>M36</u>	2008 m. balandžio 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 315/2008	L 94	3	2008 4 5
► <u>M37</u>	2008 m. balandžio 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 357/2008	L 111	3	2008 4 23
► <u>M38</u>	2008 m. birželio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 571/2008	L 161	4	2008 6 20
► <u>M39</u>	2008 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 746/2008	L 202	11	2008 7 31
► <u>M40</u>	2008 m. rugsėjo 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 956/2008	L 260	8	2008 9 30
► <u>M41</u>	2009 m. vasario 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 103/2009	L 34	11	2009 2 4
► <u>M42</u>	2009 m. vasario 26 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 162/2009	L 55	11	2009 2 27
► <u>M43</u>	2009 m. vasario 26 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 163/2009	L 55	17	2009 2 27
► <u>M44</u>	2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 220/2009	L 87	155	2009 3 31
► <u>M45</u>	2010 m. spalio 22 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 956/2010	L 279	10	2010 10 23
► <u>M46</u>	2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 189/2011	L 53	56	2011 2 26
► <u>M47</u>	2012 m. lapkričio 13 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1064/2012	L 314	13	2012 11 14
► <u>M48</u>	2013 m. sausio 16 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 56/2013	L 21	3	2013 1 24
► <u>M49</u>	2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2013	L 158	1	2013 6 10
► <u>M50</u>	2013 m. birželio 28 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 630/2013	L 179	60	2013 6 29
► <u>M51</u>	2014 m. spalio 28 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1148/2014	L 308	66	2014 10 29

iš dalies keičiamas:

► <u>A1</u>	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	2003 9 23
--------------------	--	-------	----	-----------

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB)
Nr. 999/2001**

2001 m. gegužės 22 d.

**nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų
prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles**

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA IR EUROPOS PARLAMENTAS,

atsižvelgdami į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 152 straipsnio 4 dalies b pastraipą,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

veikdami pagal sutarties 251 straipsnyje nustatytą tvarką ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Per daugelį metų buvo nustatyta, kad keletas skirtingų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų (USE) yra paplitusios tarp žmonių ir gyvūnų. Galvijų spongiforminė encefalopatija (GSE) pirmą kartą buvo užregistruota 1986 metais ir vėliau buvo nustatyta, kad ji paplitusi ir tarp kitų gyvūnų rūšių. 1996 metais buvo aprašytas naujas Kreuzfeldo-Jakobo ligos (KFL) variantas. Daugėja duomenų, įrodančių, kad agentai, sukeltys GSE ir naujo tipo KFL, yra panašūs.
- (2) Nuo 1990 metų Bendrija, siekdama gyvūnų ir žmonių sveikata apsaugoti nuo GSE keliamo pavojaus, priėmė daug priemonių. Šios priemonės buvo priimtos, atsižvelgiant į direktyvų dėl gyvūnų ir žmonių sveikatos priemonių nuostatas dėl apsaugos priemonių. Atsižvelgiant į tam tikrų USE keliamą didžiulį pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai, yra tikslinga priimti USE prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles.
- (3) Šis reglamentas tiesiogiai siejasi su visuomenės sveikata ir svarbu, kad jis būtų taikomas vidaus rinkoje. Jis taikomas tiek produktams, nurodytiems sutarties I priede, tiek produktams, neįtrauktiems į šį priedą. Todėl sutarties 152 straipsnio 4 dalies b punktas yra teisinis šio reglamento pagrindas.
- (4) Komisija sulaukė mokslininkų, ypač Mokslo iniciatyvinio komiteto ir Veterinarinių priemonių, susijusių su visuomenės sveikata, mokslo komiteto keletu aspektų dėl USE. Pateikiant nuomonę, buvo pasiūlytos priemonės sumažinti produktų, gautų iš infekuotų gyvūnų, keliamą pavojų juos vartojančių žmonių ir gyvūnų sveikatai.

⁽¹⁾ OL C 45, 1999 2 19, p. 2 ir OL C 120 E, 2001 4 24, p. 89.

⁽²⁾ OL C 258, 1999 9 10, p. 19.

⁽³⁾ 2000 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 59, 2001 2 23, p. 93), 2001 m. gegužės 17 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 88, 2001 3 19, p. 1) ir 2001 m. gegužės 3 d. Europos Parlamento sprendimas.

▼B

- (5) Šios taisyklės taikomos gyvų gyvūnų auginimui ir gyvūninės kilmės produktų gamybai ir jų pateikimui į rinką. Tačiau nebūtina jas taikyti kosmetikos ir medicinos produktams, medicinos prietaisams ar jų pradinėms vaistinėms medžiagoms ar tarpiniams produktams, nes jiems taikomos kitos taisyklės, ypač dėl nurodytos pavojingos medžiagos vartojimo uždraudimo. Jos netaikomos ir gyvūninės kilmės produktams, nekeliantiems pavojaus žmonių ir gyvūnų sveikatai, kadangi jie nėra skirti maisto, pašarų ar trąšų gamybai. Yra tikslinga užtikrinti, kad gyvūninės kilmės produktai, kuriems netaikomas šis reglamentas, būtų laikomi atskirai nuo produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, kol jie bent jau atitiks pastarųjų sveikatos standartus.
- (6) Komisija turėtų priimti nuostatą dėl apsaugos priemonių tais atvejais, kai valstybės narės arba trečiosios šalies kompetentinga institucija nepakankamai įvertina USE keliamą pavojų.
- (7) Atsižvelgiant į USE, reikia taikyti atitinkamą procedūrą valstybės narės, trečiosios šalies arba vienos jų regionų (toliau – šalys arba regionai), epidemiologinei būklei įvertinti remiantis įprastiniais atvejais ir žmogui keliamu pavojumi ir panaudojant gaunamą informaciją. Remdamasi visa turima informacija, Komisija valstybes nares ir trečiąsias šalis, kurios nusprendžia neįvertinti savo būklės, priskiria tam tikrai rizikos grupei.
- (8) Valstybės narės parengia mokymo programas tiems asmenims, kurie užsiima USE prevencija ir kontrole, taip pat oficialiai paskirtiems veterinarijos gydytojams, ūkininkams, transporto darbininkams, prekybininkams ir asmenims, skerdžiantiems ūkyje laikomus gyvūnus.

▼M30

- (8a) Šerti ne atrajotojus tam tikrais gyvūniniais perdirbtais baltymais, pagamintais iš ne atrajotojų, turėtų būti leidžiama atsižvelgiant į draudimą šerti gyvūnus perdirbtais tų pačių rūšių gyvūnais ar jų dalimis, kaip nustatyta 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1774/2002, nustatančiame sveikatos taisyklės gyvūniniams šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms ⁽¹⁾, ir į kontrolės aspektus, ypač susijusius su išskyrimu tam tikroms rūšims būdingų baltymų, gautų iš perdirbtų gyvūnų, kaip nurodyta komunikate apie USE programą, kurį Komisija patvirtino 2005 m. liepos 15 d.

▼B

- (9) valstybės narės kasmet vykdo GSE ir skrepi ligos monitoringo programą bei Komisiją ir kitas valstybes nares supažindina su rezultatais ir visais kitais USE nenumatytais pasireiškimo atvejais.

⁽¹⁾ OL L 273, 2002 10 10, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 208/2006 (OL L 36, 2006 2 8, p. 25).

▼ B

- (10) Tam tikrų atrajotojų audiniai laikomi nurodyta pavojinga medžiaga, atsižvelgiant į USE patogenezę ir šalies, regiono arba gyvūno gyvenimo vietos epizootinės būklės įvertinimą. Specifinės pavojingos gyvūninės atliekos pašalinamos ir tvarkomos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių ar gyvūnų sveikatai. Ypač jos negalima patiekti į rinką ar naudoti gaminant maistą, pašarus ar trąšas. Tačiau reikia priimti nuostatą dėl sveikatos apsaugos laipsnio lygiavertiškumo, kuris patvirtinamas, atrinkus GSE užsikrėtusius gyvūnus. Šalyse ir regionuose, besiskiriančiuose nuo tų šalių ar regionų, kuriuose yra mažiausias pavojus užsikrėsti GSE, neleidžiama taikyti skerdimo būdų, keliančių pavojų užkrėsti kitus audinius smegenų medžiaga.
- (11) Imamasi priemonių apsaugoti žmones ir gyvūnus nuo užsikrėtimo USE, tam tikrų kategorijų gyvūnus uždraudžiant šerti tam tikrų gyvūnų kategorijų baltymais ir tam tikrų kategorijų atrajotojų medžiagas uždraudžiant vartoti kartu su maistu. Uždraudžiama atsižvelgiant į esamus pavojus.

▼ M30

- (11a) Europos Parlamentas 2004 m. spalio 28 d. rezoliucijoje ⁽¹⁾ išreiškė nerimą dėl atrajotojų šėrimo gyvūniniais baltymais, kurie nėra natūrali suaugusio galvijo pašaro dalis. Kilus krizėms dėl GSE bei snukio ir nagų ligos vis dažniau manoma, kad geriausias būdas apsaugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą — laikyti ir šerti gyvūnus atsižvelgiant į atskirų rūšių ypatybes. Pagal prevencijos principą ir laikantis atrajotojų natūralių šėrimo ir gyvenimo sąlygų svarbu ir toliau drausti atrajotojus šerti gyvūniniais baltymais, kurie įprastomis sąlygomis nėra natūralus jų pašaras.
- (11b) Mechanškai atskirta mėsa gaunama mechaninėmis priemonėmis nuimant mėsą nuo kaulų taip, kad raumens skaidulų struktūra suardoma arba pakeičiama. Mėsoje gali būti kaulų ir antkaulių (kaulo dengiamoji plėvė) dalelių. Todėl mechanškai atskiriama mėsa neprilygsta įprastai mėsai. Todėl reikėtų persvarstyti jos naudojimą žmonių maistui.

▼ B

- (12) Kompetentingai institucijai pranešama apie gyvūnus, įtariamus užsikrėtusius bet kokia USE, ir ji nedelsdama imasi visų tinkamų priemonių, apribodama įtariamo gyvūno judėjimą tol, kol nebus gauti tyrimų rezultatai arba gyvūnas nebus paskerstas, oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui prižiūrint. Jei kompetentinga institucija neatmeta USE pasireiškimo galimybės, ji atlieka atitinkamus tyrimus ir saugo skerdeną oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui prižiūrint, kol nepatvirtinama diagnozė.

⁽¹⁾ OL C 174 E, 2005 7 14, p. 178.

▼B

- (13) Oficialiai patvirtinus USE faktą, kompetentinga institucija imasi visų tinkamų priemonių sunaikinti skerdeną atlikdama tyrimus tam, kad identifikuotų visus pavojų keliančius gyvūnus ir ribodama gyvūnų ir gyvūninės kilmės produktų judėjimą. Atsižvelgiant į šį reglamentą, kuo skubiau kompensuojami savininkų patirti nuostoliai praradus gyvūnus ir sunaikinus gyvūninės kilmės produktus.
- (14) Valstybės narės parengia nepaprastosios padėties planus, pagal kuriuos valstybiniu mastu imamasi priemonių nenumatyto GSE protrūkio atveju. Šiuos planus patvirtina Komisija. Priimamos nuostatos dėl šios nuostatos taikymo kitų USE, besiskiriančių nuo GSE, atveju.
- (15) Priimamos nuostatos dėl tam tikrų gyvūnų ir gyvūninės kilmės produktų pateikimo į rinką. Bendrijoje galiojančios galvijų identifikacijos ir registravimo taisyklės reglamentuoja taikomą sistemą, pagal kurią, atsižvelgiant į tarptautinius standartus, galima atsekti veislinę patelę ir bandą, iš kurios yra kilę gyvūnai. Galvijams, importuojamiems iš trečiųjų šalių, suteikiamos tokios pačios garantijos. Atsižvelgiant į Bendrijoje galiojančias taisykles ir iš trečiųjų šalių importuojant ar pateikiant į Bendrijos rinką gyvūnus ir gyvūninės kilmės produktus, pateikiami pažymėjimai, kaip nurodyta šiose taisyklėse.
- (16) Tam tikrus gyvūninės kilmės produktus, gautus iš galvijų, laikomų rizikos regionuose, draudžiama pateikti į rinką. Tačiau šis draudimas netaikomas tam tikriems gyvūninės kilmės produktams, gaunamiems kontroliuojant sąlygas iš gyvūnų, kurie nekelia didelio USE užsikrėtimo pavojaus.
- (17) Jeigu yra būtina užtikrinti, kad būtų laikomasi USE prevenciją, kontrolę ir likvidavimą reglamentuojančių taisyklių, tokiu atveju mėginiai nusiunčiami į laboratoriją ištirti pagal patvirtintą aprašą, kad USE atveju būtų nustatyta epizootinė situacijos padėtis. Siekiant garantuoti tinkamą bandymų tvarkos taikymą ir gaunamų rezultatų patikimumą, įsteigiamos nacionalinės ir Bendrijos etaloninės laboratorijos, kuriose USE nustatyti sukuriami patikimi moksliniai būdai, įskaitant greituosius tyrimo metodus. Greitieji tyrimo metodai taikomi kaip galima dažniau.
- (18) Bendrijoje atliekami patikrinimai vykdomi valstybėse narėse siekiant užtikrinti tinkamą reikalavimų dėl USE prevencijos, kontrolės ir likvidavimo laikymąsi ir taip pat priimama nuostata dėl audito procedūrų įgyvendinimo. Siekiant užtikrinti, kad Bendrijos suteikiamos garantijos būtų lygiavertės trečiųjų šalių, kurios importuoja į Bendriją gyvūnus ir gyvūninės kilmės produktus, suteikiamoms garantijoms, Bendrijoje vykdomi patikrinimai ir auditai atliekami vietoje, patvirtinant, kad eksportuojančios trečiosios šalys atsižvelgia į importui nustatytas sąlygas.

▼B

- (19) Atsižvelgiant į USE, prekybos priemonės pagrindžiamos tarptautiniais standartais, nurodymais ar rekomendacijomis, jei tokių yra. Tačiau jei taikant priemones, paremtas tarptautiniais standartais, nurodymais ar rekomendacijomis, nepasiekiamas atitinkamas sveikatos apsaugos laipsnis, priimamos mokliškai pagrįstos priemonės, užtikrinančios geresnę sveikatos apsaugą.
- (20) Gavus naujos mokslinės informacijos, šis reglamentas pakartotinai peržiūrimas.
- (21) Priimamos būtinos pereinamojo laikotarpio priemonės ypač dėl nurodytos pavojingos medžiagos vartojimo reguliavimo, kaip apibrėžta šiame reglamente.
- (22) Atsižvelgiant į 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijai suteiktą įgyvendinimo įgaliojimų vykdymo tvarką ⁽¹⁾, priimamos priemonės, būtinos įgyvendinti šį reglamentą.
- (23) Siekiant įgyvendinti šį reglamentą nustatoma tvarka, sudaranti sąlygas glaudžiam ir veiksmingam Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimui Veterinarijos nuolatiniame komitete, Pašarų nuolatiniame komitete ir Maisto produktų nuolatiniame komitete;
- (24) Atsižvelgiant į tai, kad nuostatos dėl šio reglamento įgyvendinimo yra bendrosios priemonės, kaip apibrėžta Sprendimo 1999/468/EB 2 straipsnyje, todėl jos priimamos atsižvelgiant į to sprendimo 5 straipsnyje nustatytą tvarką.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas nustato užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo tarp gyvūnų taisykles. Jis taikomas gyvūnų auginimui, gyvūninės kilmės maisto produktų gamybai ir pateikimui į rinką bei tam tikrais specifiniais atvejais – eksportuojamoms prekėms.

2. Šis reglamentas nėra taikomas:

- a) kosmetikos ar medicinos produktams ar medicinos prietaisams ar jų pradinėms vaistinėms medžiagoms ar tarpiniams produktams;
- b) produktams, kurie nėra skirti žmonių maistui, gyvūnų pašarui ar trąšoms arba jų pradinėms vaistinėms medžiagoms ar tarpiniams produktams;

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

- c) gyvūninės kilmės produktams, skirtiems parodomams, mokymui, moksliniams tyrimams, specialioms studijoms ar analizei, jei vėliau šie produktai nesuvartojami žmonių arba gyvūnų ir kurie skiriasi nuo moksliniams projektams įgyvendinti skirtų produktų;
- d) atlikti gyvū gyvūnų mokslinius tyrimus.

*2 straipsnis***Gyvų gyvūnų ir gyvūninės kilmės produktų atskyrimas**

Siekiant išvengti kryžminės taršos arba pakaitos tarp gyvū gyvūnų ar gyvūninės kilmės produktų, nurodytų 1 straipsnio 1 dalyje, ir gyvūninės kilmės produktų, nurodytų 1 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktuose, ar gyvū gyvūnų, nurodytų 1 straipsnio 2 dalies d punkte, jie visą laiką laikomi atskirai, nebent tokie gyvi gyvūnai yra auginami, o gyvūninės kilmės produktai yra gaminami esant toms pačioms sąlygoms užtikrinant sveikatos apsaugą nuo USE.

Atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, patvirtinamos šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės.

*3 straipsnis***Sąvokų apibrėžimai**

1. Šiame reglamente taikomi šių sąvokų apibrėžimai:
 - a) USE – visos užkrečiamosios, spongiforminės encefalopatijos, išskyrus tas, kurios yra paplitusios žmonių tarpe;
 - b) pateikimas į rinką – bet kuri operacija, kai trečiajai Bendrijos šaliai ketinama parduoti gyvus gyvūnus arba gyvūninės kilmės produktus, nurodytus šiame reglamente, arba bet kuris kitas tiekimas tokiai trečiajai šaliai, prieš jai sumokant arba atleidžiant ją nuo mokesčių, arba sandėliavimas numatant tiekti tokiai trečiajai šaliai;
 - c) gyvūninės kilmės produktai – bet kuris produktas gautas iš gyvūno arba turintis produktą, gautą iš bet kurio gyvūno, kaip nurodyta Direktyvos 89/662/EEB ⁽¹⁾ arba Direktyvos 90/425/EEB ⁽²⁾ nuostatoje;
 - d) pradinės medžiagos – žaliavos arba bet kuris kitas gyvūninės kilmės produktas, kurį naudojant arba iš kurio pagaminami produktai, nurodyti 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose;

⁽¹⁾ 1989 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyva 89/662/EEB dėl veterinarinių patikrinimų, taikomų Bendrijos vidaus prekyboje, siekiant užbaigti vidaus rinkos kūrimą, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 92/118/EEB (OL L 62, 1993 3 15, p. 49).

⁽²⁾ 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva dėl prekybos Bendrijoje metu atliekamų tam tikrų gyvūnų ir produktų veterinarinių ir zootechninių patikrinimų, siekiant baigti formuoti vidaus rinką (OL L 224, 1990 8 18, p. 29), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 92/118/EEB.

▼ B

- e) kompetentinga institucija – valstybės narės centrinė institucija, kompetentinga užtikrinti šio reglamento reikalavimų laikymąsi, arba bet kuri institucija, perimanti kompetenciją iš centrinės institucijos, ypač kontroliuojant pašarus; tam tikrais atvejais tai trečiosios šalies atitinkama institucija, laikoma kompetentinga institucija;
- f) kategorija – viena iš klasifikacijos kategorijų, nurodytų B priedo C skyriuje;
- g) specifinė pavojinga gyvūninė medžiaga – audiniai, nurodyti V skyriuje; jiems nepriskiriami produktai, gauti arba turintys šių audinių, nebent nurodyta kitaip;
- h) gyvūnas, įtariamas užsikrėtęs USE, – gyvas, paskerstas ar nugaišęs gyvūnas, kuriam pasireiškia ar pasireiškė neurologiniai ar elgsenos sutrikimai arba bendras sveikatos būklės progresuojantis pablogėjimas dėl centrinės nervų sistemos pažeidimo ir dėl to renkama informacija, remiantis klinikiniu poveikiu vaistams ir pomirtinio tyrimo duomenimis arba prieš ir po mirties atliekama laboratorine analize, neleidžia nustatyti alternatyvios diagnozės. Galvijų spongiforminė encefalopatija įtariama galvijams, kurių mėginius ištyrus GSE specifiniu testu gaunami teigiami rezultatai;
- i) ūkis – bet kuri vieta, kurioje laikomi, saugomi, veisiami, auginami ar rodomi visuomenei šiame reglamente nurodyti gyvūnai;
- j) mėginio ėmimas – mėginių ėmimas iš gyvūnų ar juos supančios aplinkos ar gyvūninės kilmės produktų užtikrinant statistiškai patikimų duomenų pateikimą ir siekiant diagnozuoti ligą, nustatyti šeimyninius ryšius, atlikti sveikatos priežiūrą arba stebėti mikrobiologines medžiagas ar gyvūninės kilmės produktuose esančias tam tikras medžiagas;
- k) trąšos – bet kokia gyvūninės kilmės produktų turinti medžiaga, naudojama žemės ūkyje, augalų vegetacijai pagerinti; joje gali būti skilimo, įvykusio susidarant biodujoms ar kompostui, liekanų;

▼ M30

- l) greitieji tyrimo metodai: X priede išvardyti atrankos metodai, kurių tyrimo rezultatai gaunami per 24 valandas;

▼ B

- m) alternatyvus testas – 8 straipsnio 2 dalyje nurodyti testai, kurie naudojami kaip alternatyva pašalinti specifines pavojingas gyvūnines atliekas;

▼ M30

- n) mechaniškai atskirta mėsa arba MAM: produktas, gautas mechanišiais priemonėmis nuimant mėsą nuo kaulų, kai suardoma arba pakeičiama raumens skaidulų struktūra;
- o) pasyvi priežiūra: pranešimas apie visus gyvūnus, įtariamus užsikrėtus USE, ir, kur USE tikimybės negalima atmesti atlikus klinikiškus tyrimus, laboratorinis šių gyvūnų tyrimas;
- p) aktyvi priežiūra: tyrimas gyvūnų, apie kuriuos nepranešta, kad jie įtariami užsikrėtę USE, pvz., skubiai paskersti gyvūnai, gyvūnai,

▼ M30

kurių *ante mortem* apžiūros metu pastebėta sutrikimų, nugaišę gyvūnai, sveiki paskersti gyvūnai ir dėl USE paskersti gyvūnai, ypač siekiant nustatyti USE raidą ir paplitimą šalyje arba regione.

▼ B

2. Taip pat taikomi I priede pateikti specifinių sąvokų apibrėžimai.
3. Jei 1 pastraipoje ar I priede neapibrėžiami šiame reglamente vartojami terminai, tai taikomi pagrindiniai apibrėžimai, nurodyti Reglamente (EB) Nr. 1760/2000 ⁽¹⁾, arba tie, kurie nurodyti pagal Direktyvas 64/432/EEB ⁽²⁾, 89/662/EEB, 90/425/EEB ir 91/68/EEB ⁽³⁾, pateikiant šiame tekste jų nuorodas.

*4 straipsnis***Apsaugos priemonės**

1. Siekiant įgyvendinti saugos priemones, laikomasi Direktyvos 89/662/EEB 9 straipsnyje, Direktyvos 90/425/EEB 10 straipsnyje, Direktyvos 91/496/EEB ⁽⁴⁾ 18 straipsnyje ir Direktyvos 97/78/EB ⁽⁵⁾ 22 straipsnyje nustatytų principų ir nuostatų.
2. Atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, priimamos apsaugos priemonės ir tuo pačiu metu informuojamas Europos Parlamentas nurodant priežastis.

II SKYRIUS

GALVIJŲ SPONGIFORMINĖS ENCEFALOPATIJOS (GSE) BŪKLĖS ĮVERTINIMAS*5 straipsnis***Klasifikacija****▼ M30**

1. Valstybių narių, trečiųjų šalių arba regionų (toliau — šalys ar regionai) GSE padėtis apibrėžiama priskiriant vienai iš trijų kategorijų:

— nedidelė GSE rizika, kaip apibrėžta II priede,

⁽¹⁾ 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1760/2000, nustatantis galvijų identifikavimo ir registravimo sistemą, reglamentuojantis jautienos ir jos produktų ženklimą ir panaikinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 820/97 (OL L 204, 2000 8 11, p. 1).

⁽²⁾ 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 64/432/EEB dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis (OL L 121, 1964 7 29, p. 1977/64), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/20/EB (OL L 163, 2000 7 4, p. 35).

⁽³⁾ 1991 m. sausio 28 d. Tarybos direktyva dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą avimis ir ožkomis (OL L 46, 1991 2 19, p. 19), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 94/953/EB (OL L 371, 1994 12 31, p. 14).

⁽⁴⁾ 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 91/496/EEB dėl gyvūnų, importuojamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinių patikrinimų organizavimo principų nustatymo, pakeičianti Direktyvas 89/662/EEB, 90/425/EEB ir 90/675/EEB (OL L 268, 1991 9 24, p. 56), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 96/43/EB (OL L 162, 1996 7 1, p. 1).

⁽⁵⁾ 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 97/78/EB, nustatanti principus, reglamentuojančius iš trečiųjų šalių įvežamų produktų veterinarinių patikrinimų organizavimą (OL L 24, 1998 1 30, p. 9).

▼ M30

— kontroliuojama GSE rizika, kaip apibrėžta II priede,

— nenustatyta GSE rizika, kaip apibrėžta II priede.

Šalių ar regionų GSE padėtį galima apibrėžti tik vadovaujantis II priedo A skyriuje išvardytais kriterijais. Šie kriterijai apima rizikos analizės, kuri grindžiama visais faktoriais, galinčiais, kaip nurodyta II priedo B skyriuje, per tam tikrą laiką daryti įtaką galvijų spongiforminės encefalopatijos pasireiškimui, ir tų faktorių raida, rezultatais, taip pat išsamias aktyvios ir pasyvios priežiūros priemonės atsižvelgiant į šalies ar regiono rizikos kategoriją.

Valstybės narės ir trečiosios šalys, norinčios išlikti trečiųjų šalių, turinčių leidimą eksportuoti šiame reglamente išvardytus gyvus gyvūnus arba produktus į Bendriją, sąraše, pateikia Komisijai prašymą apibrėžti GSE padėtį jose ir atitinkamą informaciją apie II priedo A skyriuje nurodytus kriterijus, II priedo B skyriuje apibrėžtus galimus rizikos faktorius ir jų raidą.

▼ B

2. Atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, 1 pastraipoje nurodytus kriterijus ir galimus rizikos veiksnius, nusprendžiama dėl kiekvieno prašymo suteikti valstybei narei arba trečiajai šaliai arba trečiosios šalies ar valstybės narės regionui, įteikusiam prašymą, vieną iš II priedo C skyriuje apibrėžtų kategorijų.

Įteikus prašymą ir visą svarbią informaciją, nurodytą 1 pastraipos antrajame papunktyje, sprendimas priimamas per šešis mėnesius. Jei Komisija nustato, kad pateikiant papildomus įrodymus nepateikiama informacija, nurodyta II priedo A ir B skyriuose, ji paprašo per nurodytą laikotarpį pateikti papildomą informaciją. Įteikus prašymą, galutinis sprendimas priimamas per šešis mėnesius.

Atsižvelgiant į šios pastraipos pirmąjį papunktį ir prireikus į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, suinteresuotai šaliai galima pakartotinai suteikti Bendrijoje taikomą kategoriją po to, kai Tarptautinis epizootijų biuras nustato kategorijų suteikimo šalims tvarką ir šaliai, įteikusiai prašymą, suteikia konkrečią kategoriją.

3. Jei Komisija nustato, kad informacija, kurią pateikė valstybė narė ar trečioji šalis, atsižvelgdama į II priedo A ir B skyrius, yra nepilna arba neaiški, tai, atsižvelgdama į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, įvertina valstybės narės arba suinteresuotos trečiosios šalies būklę pagal GSE, pasiremddama visapusiška rizikos veiksnių analize.

Atliekant tokią rizikos veiksnių analizę ir remiantis taikoma atrinkimo procedūra bei greitaisiais tyrimo metodais, reikia parengti apibendrinančią statistinę epizootinės USE situacijos valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, įteikusioje prašymą, apžvalgą.

▼ M44

Šiuo tikslu greitieji tyrimo metodai patvirtinami pagal 24 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu ir įtraukiami į X priedo C skyriaus 4 punkte pateiktą sąrašą.

▼ B

Tokią atrankos procedūrą taip pat gali taikyti valstybės narės ar trečiosios šalys, norinčios įgyti tyrimų, kuriuos jos atlieka atsižvelgdamos į Komisijos patvirtintą klasifikavimą – procedūrą, nustatytą 24 straipsnio 2 dalyje, kategoriją.

Tokios atrankos procedūros išlaidas padengia valstybė narė arba suinteresuota trečioji šalis.

▼ M30

4. Valstybės narės ir trečiosios šalys, kurios nepateikė prašymo pagal šio straipsnio 1 dalies trečią pastraipą, jei iš jų teritorijos vežami gyvi gyvūnai ar gyvūniniai produktai, laikosi importo reikalavimų, taikomų nenustatytą GSE riziką keliančioms šalims, iki tol, kol jos pateikia toki prašymą ir priimamas galutinis sprendimas dėl jų GSE statuso.

▼ B

5. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie bet kokią epidemiją ar pateikia kitą keičiant šalies kategoriją galinčią turėti įtakos informaciją, atsižvelgdamos į jos būklę pagal GSE, ypač monitoringo programų, numatytų 6 straipsnyje, metu gautus rezultatus.

6. Atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, nusprendžiama trečiąją šalį palikti viename iš pagal Bendrijos taisykles sudarytų sąrašų tam, kad Bendrija galėtų pagal šiame reglamente nustatytas specialias taisykles eksportuoti gyvus gyvūnus ir gyvūninės kilmės produktus; tai priklauso nuo to, ar galima susipažinti su informacija arba nustatyti, kur pasireiškia spėjama USE, ir ar pateikiama 1 pastraipėje nurodyta informacija. Atsisakius pateikti nurodytą informaciją per tris mėnesius nuo Komisijos nustatytos datos, šio straipsnio 4 pastraipėje nurodytos nuostatos taikomos, kol nepateikiama ir, atsižvelgiant į 2 ir 3 pastraipas, neįvertinama informacija.

Komisija sprendžia, ar trečiosios šalys, atsižvelgiant į jų kategoriją, gali pagal šiame reglamente nustatytas specialias taisykles importuoti į Bendriją gyvus gyvūnus ar gyvūninės kilmės produktus, ir tai priklauso nuo to, ar trečiųjų šalių įmonė Komisiją informuoja raštu apie bet kokią epidemiją ar kitą situaciją, galinčią, atsižvelgiant į GSE, pakeisti šalies būklės įvertinimą.

7. Atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką ir 21 straipsnyje numatytų patikrinimų metu gautus rezultatus, galima nuspręsti valstybei narei arba trečiajai šaliai arba vienam jų regionų suteikti kitą kategoriją, atsižvelgiant į GSE situaciją.

8. Sprendimai, nurodyti 2, 3, 4, 6 ir 7 pastraipose, priimami atsižvelgiant į rizikos įvertinimą ir II priedo A ir B skyriuose nustatytus rekomenduojamus kriterijus.

▼ **B**

III SKYRIUS

UŽKREČIAMŲJŲ SPONGIFORMINIŲ ENCEFALOPATIJŲ (USE)
PREVENCIJA

6 straipsnis

Monitoringo sistema▼ **M30**

1. Laikydamosi III priedo, kiekviena valstybė narė kasmet vykdo USE stebėsenos programą, pagrįstą aktyvia ir pasyvia priežiūra. Programos metu vykdoma atranka taikant greituosius tyrimo metodus, jei tokia programa nustatyta atitinkamoms gyvūnų rūšims.

Tuo tikslu 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka patvirtinami į X priede pateikiamą sąrašą įtraukiami greitieji tyrimo metodai.

1a. 1 dalyje nurodyta metinė stebėsenos programa apima bent šias subpopuliacijas:

- a) visus daugiau nei 24 mėnesių amžiaus galvijus, pristatytus skubiai paskersti, arba galvijus, kurių *ante mortem* apžiūros metu pastebėta sutrikimų;
- b) visus daugiau nei 30 mėnesių amžiaus galvijus, paskerstus normaliomis sąlygomis ir skirtus žmonėms vartoti;
- c) visus daugiau nei 24 mėnesių amžiaus galvijus, kurie nebuvo paskersti vartoti žmonių maistui ir kurie nugaišo arba buvo paskersti ūkyje, nugaišo vežami arba skerdykloje (nugaišusius gyvūnus).

Valstybės narės gali nuspręsti nukrypti nuo c punkto nuostatų ir netaikyti jų atokiuose regionuose, kuriuose gyvūnų tankumas yra mažas ir kur nėra organizuotai surenkami nugaišę gyvūnai. Valstybės narės, kurios naudojami šia galimybe, praneša apie tai Komisijai ir pateikia atitinkamų regionų sąrašą bei pagrindžia taikomas išimtis. Išimties negalima taikyti daugiau negu 10 % valstybės narės galvijų populiacijos.

1b. Pasitarus su atitinkamu moksliniu komitetu, 1a dalies a ir c punktuose nustatytas amžius gali būti pakoreguotas atsižvelgiant į mokslinę pažangą ir vadovaujantis 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

Valstybės narės prašymu, kuri, remdamasi 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka apibrėžtais kriterijais, gali įrodyti, kad šalies epidemiologinė padėtis gerėja, metinės stebėsenos programos gali būti dar kartą svarstomos.

Atitinkama valstybė narė, remdamasi visapusiška rizikos analize, įrodo savo gebėjimą nustatyti taikomų priemonių efektyvumą ir užtikrinti žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugą. Pirmiausia valstybė narė turi įrodyti, kad:

- a) remiantis nuolat atnaujinamais patikrinimų rezultatais, akivaizdžiai mažėja arba nuolat laikosi nedidelis GSE atvejų skaičius;

▼ M30

- b) valstybė narė įgyvendino ir mažiausia šešerius metus laikėsi visų GSE atvejų tikrinimo schemos (Bendrijos teisės aktai dėl gyvūnų stebėjimo ir atpažinimo bei GSE stebėjimo);
- c) kad bent šešerius metus ji įgyvendino ir vykdė Bendrijos teisės aktus dėl draudimo fermose auginamus gyvūnus šerti gyvūniniais baltymais.

▼ B

- 2. Kiekviena valstybė narė Veterinarijos nuolatiniame komitete informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie USE, kitų nei GSE, pasireiškimą.
- 3. Visi oficialūs tyrimai ir laboratorinės analizės registruojami, atsižvelgiant į III priedo B skyrių.
- 4. Valstybės narės siunčia Komisijai kasmetinę atskaitą, kurioje pateikia III priedo B skyriaus I dalyje nurodytą informaciją. Kiekvienų kalendorinių metų ataskaita įteikiama ne vėliau kaip iki kitų metų kovo 31 d. Gavusi nurodytas ataskaitas, Komisija per tris mėnesius Veterinarijos nuolatiniam komitetui įteikia visų ataskaitų, kuriose pateikiama bent III priedo B skyriaus II dalyje nurodyta informacija, apžvalgą.

▼ M30

- 5. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės priimamos 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

*6a straipsnis***Veisimo programos**

- 1. Valstybės narės gali pradėti vykdyti veisimo programas, skirtas jų avių populiacijose USE atsparių gyvūnų atrankai. Vykdamas šias programas, taikoma tam tikrų USE atsparių bandų atpažinimo sistema ir jos gali būti pratęsimos, kad, remiantis mokslinių tyrimų duomenimis, įrodančiais kitų gyvūnų rūšių tam tikrų genotipų atsparumą USE, būtų tiriamos tos rūšys.
- 2. Programų, numatytų šio straipsnio 1 dalyje, konkrečios taisyklės patvirtinamos 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.
- 3. Valstybės narės, kurios pradeda vykdyti veisimo programas, nuolat pateikia Komisijai pranešimus siekdamos, kad programos būtų mokliškai įvertintos, ypač būtų atsižvelgta į jų poveikį USE plitimui, taip pat genetinei įvairovei ir kintamumui, senų, retų arba prie tam tikro regiono gerai prisitaikiusių avių veislių auginimui. Mokslinių tyrimų rezultatai ir bendras veisimo programų poveikis turi būti nuolat įvertinami ir prirėikus tos programos turi būti atitinkamai koreguojamos.

▼ B*7 straipsnis***Su gyvūnų šėrimu susiję draudimai****▼ M30**

- 1. Atrajotojų šėrimas gyvūniniais baltymais yra draudžiamas.
- 2. Atsižvelgiant į IV priedą, 1 dalyje nurodytas draudimas taip pat taikomas gyvūnams, kurie nėra atrajotojai ir kuriems netaikomi šėrimo gyvūniniais produktais draudimai.

▼ M30

3. 1 ir 2 dalys taikomos nepažeidžiant IV priede išdėstytų nuostatų, nustatančių nuostatas, leidžiančius nukrypti nuo tose dalyse išvardytų draudimų.

Komisija 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka ir remdamasi moksliskai pagrįstu jaunų atrajotojų mitybos poreikių įvertinimu, taip pat atsižvelgdama į šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės, nurodytas šio straipsnio 5 dalyje, ir vadovaudamasi šio nukrypimo kontrolės aspektų įvertinimu, gali nuspręsti leisti šerti jaunos gyvūnus, priklausančius atrajotojų rūšims, iš žuvų gautais baltymais.

4. Nenustatyta GSE riziką keliančioms valstybėms narėms arba jų regionams neleidžiama eksportuoti arba saugoti ūkiuose auginamiems gyvūnams skirtų pašarų su žinduolių baltymais, arba žinduoliams skirtų pašarų su perdirbtais žinduolių baltymais, išskyrus pašarus šunims, katėms ir kailiniams gyvūnams.

Nenustatyta GSE riziką keliančioms trečiosioms šalims arba jų regionams neleidžiama eksportuoti į Bendriją ūkiuose auginamiems gyvūnams skirtų pašarų su žinduolių baltymais, arba žinduoliams skirtų pašarų su perdirbtais žinduolių baltymais, išskyrus pašarus šunims, katėms ir kailiniams gyvūnams.

Valstybei narei ar trečiajai šaliai pateikus prašymą, remiantis išsamiais kriterijais, kurie turi būti nustatyti 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali būti priimtas sprendimas suteikti individualias šioje dalyje numatytų apribojimų išimtis. Kiekvienoje išimtyje atsižvelgiama į šio straipsnio 3 dalies nuostatas.

4a. Remiantis palankiu rizikos įvertinimu, kuriame atsižvelgiama bent į užkrato kiekį ir galimą jo šaltinį bei galutinę siuntos paskirties vietą, 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka gali būti priimtas sprendimas nustatyti leistino nuokrypio lygį nedideliame gyvūninių baltymų, esančių pašaruose, kiekiui, atsiradusiam dėl atsitiktinio ir techniškai neišvengiamo užteršimo.

5. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės, visų pirma taisyklės dėl užteršimo prevencijos ir dėl mėginių ėmimo bei analizės, reikalingų patikrinti atitiktį šiam straipsniui, metodų, priimamos 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Šios taisyklės grindžiamos Komisijos pranešimu, kuriuo informuojama apie gyvūninių pašarų kilmę, apdirbimą, kontrolę ir atsekamumą.

▼ B*8 straipsnis***Specifinės pavojingos gyvūninės medžiagos****▼ M30**

1. Atsižvelgiant į šio reglamento V priedą ir Reglamentą (EB) Nr. 1774/2002, nurodyta pavojinga medžiaga pašalinama ir sunaikinama. Jos neleidžiama importuoti į Bendriją. V priede nurodytų pavojingų medžiagų sąrašas apima bent 12 mėnesių amžiaus galvijų smegenis, stuburo smegenis, akis ir tonziles bei galvijų, kurių amžių

▼ M30

reikia nustatyti 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, stuburus. Atsižvelgiant į skirtingas rizikos kategorijas, numatytas 5 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje, bei 6 straipsnio 1a dalies ir 1b dalies b punkto reikalavimus, nurodytų pavojingų medžiagų sąrašas V priede atitinkamai pakeičiamas.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma gyvūnų audiniams, jei šie buvo tiriami alternatyviu tyrimo metodu, tam tikslui patvirtintu 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, jeigu šis metodas, nurodytas X priede esančiame sąraše, taikomas laikantis V priede numatytų sąlygų, ir to tyrimo rezultatai buvo neigiami.

Valstybės narės, leidžiančios taikyti alternatyvų tyrimo metodą pagal šią dalį, privalo apie tai pranešti kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

3. Kontroliuojamą arba nenustatytą GSE riziką keliančiose valstybėse narėse arba jų regionuose galvijus, ožkas ir avis, kurių mėsa skirta žmonių maistui ir gyvūnų pašarui, draudžiama užmušti apsvaiginus slopinant jų centrinės nervų sistemos veiklą, pailginto virbo formos prietaisą įkišant į kaukolės ertmę arba į kaukolės ertmę įleidžiant dujų.

4. V priede numatyti duomenys, susiję su amžiaus nustatymu, gali būti koreguojami. Darant tokius pataisymus remiamasi naujausiais mokslinių tyrimų rezultatais dėl statistinės USE tikimybės tam tikroje Bendrijos galvijų, avių ir ožkų amžiaus grupėje.

5. 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka gali būti patvirtintos taisyklės, numatančios išimtis dėl šio straipsnio 1–4 dalių, susijusios su 7 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo šerti taikymo pradžia arba, prireikus, kontroliuojamą GSE riziką keliančių trečiųjų šalių arba jų regionų atžvilgiu — draudimo šerti atrajotojus žinduolių baltymais taikymo pradžia, siekiant apriboti reikalavimus pašalinti ir sunaikinti nurodytą pavojingą medžiagą, gautą iš gyvūnų, atsivestų prieš draudimo įsigaliojimą atitinkamose šalyse ar regionuose.

▼ B

6. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės priimamos atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką.

*9 straipsnis***Gyvūninės kilmės produktai, turintys arba gauti iš atrajotojų medžiagos****▼ M30**

1. Gyvūniniai produktai, išvardyti VI priede, gaminami naudojant gamybos procesus, patvirtintus 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

2. Galvijų, avių ir ožkų kaulai iš kontroliuojamą arba nenustatytą GSE riziką keliančių šalių ar regionų negali būti naudojami mechaniškai atskirtos mėsos (MAM) gamybai. Iki 2008 m. liepos 1 d. valstybės narės Komisijai pateikia pranešimą apie jų teritorijoje taikomą MAM panaudojimo ir gamybos metodą. Šiame pranešime turi būti pareiškimas, ar valstybė narė ketina tęsti MAM gamybą.

▼ M30

Po to Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia komunikatą apie būsimą MAM poreikį ir panaudojimą Bendrijoje, taip pat apie vartotojų informavimo politiką.

▼ M44

3. Atsižvelgiant į V priedo 5 punkte nustatytus kriterijus, 1 ir 2 dalys nėra taikomos atrajotojams, iširtiems alternatyviu testu, kuris buvo pripažintas pagal 24 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu, jei šis testas yra nurodytas X priede pateiktame sąrašė, ir gavus neigiamus testo rezultatus.

▼ B

4. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės taikomos pagal 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką.

*10 straipsnis***Mokymo programos**

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingų institucijų, diagnostinių laboratorijų ir žemės ūkio bei veterinarijos mokyklų darbuotojai, oficialiai paskirti veterinarijos gydytojai, privatūs veterinarijos gydytojai, skerdyklų personalas ir gyvūnų augintojai, tiekėjai ir prekybininkai buvo mokomi atpažinti klinikinius ligos požymius, epidemiologiją, o patikrinimus atliekantis personalas – analizuoti USE laboratorinio tyrimo duomenis.

2. Siekdama užtikrinti, kad 1 pastraipoje nurodytos mokymo programos būtų veiksmingai įgyvendinamos, Bendrija gali suteikti finansinę paramą. Tokios finansinės paramos dydis nustatomas atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką.

IV SKYRIUS

USE KONTROLĖ IR LIKVIDAVIMAS*11 straipsnis***Pranešimas**

Nepažeisdama Direktyvos 82/894/EEB ⁽¹⁾, valstybė narė užtikrina, kad kompetentingoms institucijoms iškart bus pranešta apie bet kokią gyvūną, įtariamą užsikrėtusį USE.

Valstybės narės reguliariai informuoja viena kitą ir Komisiją apie USE atvejus.

Be kitų būtinų priemonių, kompetentinga institucija nedelsdama imasi šio reglamento 12 straipsnyje nurodytų priemonių.

⁽¹⁾ 1982 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 82/894/EEB dėl pranešimo apie gyvūnų ligas Bendrijoje (OL L 378, 1982 12 31, p. 58, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2000/556/EB (OL L 235, 2000 9 19, p. 27).

▼ B*12 straipsnis***Priemonės dėl įtariamų gyvūnų****▼ M30**

1. Kiekvieno gyvūno, įtariamo užsikrėtus USE, perkėlimas oficialiai apribojamas, kol nebus žinomi kompetentingos institucijos atliekamo klinikinio ir epidemiologinio tyrimo rezultatai, arba gyvūnas nužudomas, kad oficialiai kontroliuojamoje laboratorijoje būtų atlikta analizė.

Jei valstybėje narėje esančiame ūkyje oficialiai įtariama, kad galvijas užsikrėtęs USE, visų kitų galvijų, laikomų tame pačiame ūkyje, perkėlimas oficialiai apribojamas, kol nebus gauti tyrimo rezultatai. Jei valstybėje narėje esančiame ūkyje oficialiai įtariama, kad avis ar ožka užsikrėtusi USE, visų kitų avių ar ožkų, laikomų tame pačiame ūkyje, perkėlimas oficialiai apribojamas, kol nebus gauti tyrimo rezultatai.

Tačiau jei kompetentinga institucija gauna įrodymų, kad ūkis, kuriame įtarus USE buvo laikomas gyvūnas, nėra tas ūkis, kuriame gyvūnas galėjo užsikrėsti USE, ji gali nuspręsti oficialiai apriboti tik gyvūno, įtariamo užsikrėtus, perkėlimą.

Jeigu atrodo, kad tai būtina, kompetentinga institucija, atsižvelgdama į turimą epidemiologinę informaciją, taip pat gali nuspręsti įvesti oficialią kontrolę kituose ūkiuose arba tik ūkyje, kuriame buvo užsikrėsta.

24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka ir nukrypstant nuo šioje dalyje numatytų oficialių perkėlimo apribojimų, valstybė narė gali netaikyti tokių apribojimų, jei ta valstybė narė taiko lygiavertę apsaugą užtikrinančias priemones, pagrįstas tinkamu galimos rizikos žmonių ar gyvūnų sveikatai įvertinimu.

▼ B

2. Jei kompetentinga institucija nusprendžia, kad neįmanoma apskaičiuoti užkrėtimo USE galimybės, gyvūnas užmušamas, jei jis vis dar gyvas; kompetentinga institucija gali nuspręsti sunaikinti jo smegenis bei kitus audinius ir juos nusiųsti ištirti į oficialiai patvirtintą laboratoriją, nacionalinę etaloninę laboratoriją, kaip nustatyta 19 straipsnio 1 dalyje, arba į Bendrijos etaloninę laboratoriją, kaip nustatyta 19 straipsnio 2 dalyje, taikydama metodus, numatytus 20 straipsnyje.

▼ M30

3. Atsižvelgiant į Reglamentą (EB) Nr. 1774/2002 ir atliekant oficialią kontrolę, kol bus patvirtinta neigiama diagnozė, įtariamo gyvūno visos kūno dalys saugomos arba sunaikinamos.

▼ B

4. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės priimamos atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką.

▼ B*13 straipsnis***Priemonės, kurių imamasi patvirtintos užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos atveju**

1. Kai USE oficialiai patvirtinama, nedelsiant imamasi šių priemonių:

▼ M30

a) atsižvelgiant į Reglamentą (EB) Nr. 1774/2002, visos gyvūno kūno dalys visiškai sunaikinamos, išskyrus medžiagą, skirtą aprašams parengti pagal šio reglamento III priedo B skyrių.

▼ B

b) atsižvelgiant į VII priedo 1 punktą, atliekamas tyrimas siekiant identifikuoti visus pavojingus gyvūnus;

▼ M30

c) visi gyvūnai ir gyvūniniai produktai, nurodyti šio reglamento VII priedo 2 punkte, kurie, atlikus šios dalies b punkte nurodytą tyrimą, pasirodo esą pavojingi, užmušami ir visiškai sunaikinami, atsižvelgiant į Reglamentą (EB) Nr. 1774/2002.

Valstybės narės prašymu ir remiantis teigiamu rizikos įvertinimu, ypač atsižvelgiant į valstybėje narėje vykdomas kontrolės priemones, 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali būti priimtas sprendimas leisti šioje dalyje minimus galvijus naudoti iki jų produktyvaus gyvenimo pabaigos.

▼ M44

Nukrypdamą nuo šios pastraipos valstybė narė gali taikyti kitas priemones, užtikrinančias tokio paties lygio apsaugą, remdamasi palankiu rizikos vertinimu pagal 24a ir 25 straipsnius, visų pirma atsižvelgdama į toje valstybėje narėje taikomas kontrolės priemones, jei ta valstybė narė tas priemones patvirtino pagal 24 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

▼ B

2. Laukiant, kol bus įgyvendintos 1 pastraipos b ir c punktuose nurodytos priemonės, ir siekiant užtikrinti gyvūnų ir gyvūninės kilmės produktų neatidėliotiną atsekamumą ir identifikavimą, ūkyje, kuriame buvo laikomas gyvūnas, pasireiškus USE pradedama oficiali kontrolė ir kompetentinga institucija suteikia leidimą išvežti ar įvežti į ūkį USE pažeistus gyvūnus ir iš jų gautus gyvūninės kilmės produktus.

Jei kompetentinga institucija gauna įrodymų, kad ūkis, kuriame buvo užsikrėtęs gyvūnas, patvirtinus USE pasireiškimą nėra tas ūkis, kuriame gyvūnas užsikrėtė USE, tada ji gali nuspręsti įvesti oficialią kontrolę arba abiejuose ūkiuose, arba tame ūkyje, kuriame gyvūnas užsikrėtė.

3. Atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, valstybėms narėms, įgyvendinusioms alternatyvią programą, suteikiančią 12 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytą lygiavertę apsaugą, ir nukrypusioms nuo 1 pastraipos b ir c punktuose nurodytų reikalavimų, gali būti netaikomas reikalavimas oficialiai apriboti gyvūnų judėjimą ir reikalavimas užmušti ir sunaikinti gyvūnus.

▼B

4. Atsižvelgiant į 12 straipsnio 2 dalį ir šio straipsnio 1 pastraipos a ir c punktus, nedelsiant kompensuojami savininkų nuostoliai praradus gyvūnus, šiuos nužudant arba sunaikinant gyvūninės kilmės produktus.
5. Nepažeidžiant Direktyvos 82/894/EEB, kasmet pranešama Komisijai apie USE, kitų nei GSE, patvirtintus atvejus.
6. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės priimamos atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką.

*14 straipsnis***Nepaprastosios padėties planas**

1. Atsižvelgdamos į Bendrijos taisyklių, reglamentuojančių gyvūnų ligų kontrolę, bendruosius kriterijus, valstybės narės parengia rekomendacijas, nurodymas, kokias nacionalines priemones reikia įgyvendinti, ir apibrėždamos kompetenciją ir atsakomybę tais atvejais, kai patvirtinama USE.
2. Siekiant užtikrinti Bendrijos teisės aktų laikymąsi, rekomendacijos gali būti suderintos atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką.

V SKYRIUS

PATEIKIMAS Į RINKĄ IR EKSPORTAS*15 straipsnis***Gyvi gyvūnai, jų sperma, embrionai ir kiaušialąstės**

1. Jeigu reikia, tai eksportuojami galvijai, ožkos ir avys bei jų sperma, embrionai ir kiaušialąstės pateikiamos į rinką atsižvelgiant į IX priede nustatytas sąlygas. Atsižvelgiant į 17 straipsnį, gyvi gyvūnai, jų embrionai ir kiaušialąstės pateikiamos į rinką kartu su atitinkamais gyvūnų veterinarijos sertifikatais, kaip reikalauja Bendrijos teisės aktai, o importuojant prekes atsižvelgiama į 18 straipsnį.
2. Pateikiant į rinką gyvūnų, įtariamų užsikrėtusių ar patvirtintų užsikrėtusių USE, pirmos kartos palikuonis, spermą, embrionus ir kiaušialąstes atsižvelgiama į VIII priedo B skyriuje nustatytas sąlygas.

▼M30

3. 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos gali būti taikomos kitoms gyvūnų rūšims.
4. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės gali būti priimamos 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

▼ B*16 straipsnis***Gyvūninės kilmės produktų pateikimas į rinką**

1. Gyvūninės kilmės produktų, gautų iš sveikų atrajotojų, pateikimas į rinką arba, jei reikia, eksportas, atsižvelgiant į šį straipsnį, VIII priedo C ir D skyrius ir IX priedo A, C, F ir G skyrius, neribojamas:

a) gyvūninės kilmės produktai, nurodyti 15 straipsnyje, ypač sperma, embrionai ir kiaušialąstės;

▼ M30

b) pienas ir pieno produktai, kailis ir oda, želatina ir kolagenas, gauti iš kailio ir odos.

2. Gyvūniniai produktai, importuojami iš kontroliuojamą arba nenustatytą GSE riziką keliančios trečiosios šalies, turi būti gaunami iš sveikų galvijų, ožkų ir avių, kurių centrinės nervų sistemos audinys nebuvo sudraskytas arba kurie nebuvo užmušti į kaukolės ertmę injekavus dujų, kaip nurodyta 8 straipsnio 3 dalyje.

3. Gyvūniniai maisto produktai, kurie turi galvijų medžiagų ir kurių kilmės šalis yra nenustatyta GSE riziką kelianti šalis ar regionas, negali būti pateikiami į rinką, nebent jie pagaminti iš gyvūnų:

a) gimusių praėjus aštuoneriems metams po datos, kai buvo efektyviai igyvendintas draudimas šerti atrajotojus žinduolių baltymais; ir

b) gimusių, užaugusių ir laikytų bandoje, kurioms priklausantys gyvūnai mažiausiai septynerius metus nesirgo GSE ir tai patvirtinta dokumentais.

Be to, iš atrajotojų gauti maisto produktai negali būti siunčiami iš nenustatytą GSE riziką keliančios valstybės narės arba jos regiono į kitą valstybę narę arba importuojami iš nenustatytą GSE riziką keliančios trečiosios šalies.

Šis draudimas netaikomas gyvūniniams produktams, išvardytiems VIII priedo C skyriuje ir atitinkantiems VIII priedo C skyriaus reikalavimus.

Prie jų turi būti pridedamas oficialaus veterinarijos gydytojo išduotas gyvūno sveikatos pažymėjimas, patvirtinantis, kad produktai buvo pagaminti laikantis šio reglamento.

▼ B

4. Kai gyvūnas vežamas iš šalies ar regiono į kitos kategorijos šalį ar regioną, tai šalims ir regionams, kuriuose gyvūnas laikomas daugiau nei dvidešimt keturias valandas, suteikiama aukščiausia kategorija, nebent pateikiamos pakankamos garantijos, kad gyvūnas nebuvo šeriamas pašarais, pagamintais aukščiausios kategorijos šalyje arba regione.

5. Atsižvelgiant į 17 ir 18 straipsnius, gyvūninės kilmės produktai, kuriems taikomos šiame straipsnyje nustatytos specialios taisyklės, pateikiami kartu su atitinkamais gyvūnų veterinarijos sertifikatais ar komercinio pobūdžio dokumentais, kurie nurodyti Bendrijos teisės aktuose, arba, jei tokie pažymėjimai ar dokumentai nėra nurodyti Bendrijos teisės aktuose, pateikiami kartu su veterinarijos sertifikatu ar komercinio pobūdžio dokumentu, kurio pavyzdys parengiamas, atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką.

▼B

6. Į Bendriją importuojami gyvūninės kilmės produktai, atitinkantys IX priedo A, C, F ir G skyriuose nustatytas sąlygas.

▼M44

7. Pagal 24 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu 1–6 dalių nuostatų taikymo sritis gali būti išplėsta ir jos gali būti taikomos kitiems gyvūninės kilmės produktams. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės tvirtinamos pagal 24 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

▼B*17 straipsnis*

Atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, veterinarijos sertifikatai, nurodyti Direktyvos 64/432/EEB F priede, Direktyvos 91/68/EEB E priedo II ir III pavyzdžiuose, ir atitinkami veterinarijos sertifikatai, nurodyti Bendrijos teisės aktuose ir pateikiami prekiaujant galvijų, avių ir ožkų sperma, embrionais ir kiaušialąstėmis, jei reikia, papildomai nurodant kategoriją, suteikiamą kilmės valstybei narei arba regionui, atsižvelgiant į 5 straipsnį.

Gyvūninės kilmės produktais prekiaujama kartu pateikiant atitinkamus komercinio pobūdžio dokumentus, jei reikia, papildomai nurodant kilmės valstybės narės ar regiono kategoriją, kurią suteikė Komisija, atsižvelgdama į 5 straipsnį.

18 straipsnis

Priėmus sprendimą dėl klasifikacijos ir atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, atitinkami produktų, importuojamų iš trečiųjų šalių, kurioms kategorija suteikiama, atsižvelgiant į 5 straipsnį, veterinarijos sertifikatai, nurodyti Bendrijos teisės aktuose, papildomi specifiniais IX priede nustatytais reikalavimais.

VI SKYRIUS

**REFERENCINĖS LABORATORIJOS, MĖGINIŲ ĖMIMAS, TYRIMAS
IR KONTROLINIAI PAVYZDŽIAI***19 straipsnis***Referencinės laboratorijos**

1. Kiekvienos valstybės narės nacionalinės referencinės laboratorijos, jų funkcijos ir pareigos nurodytos X priedo A skyriuje.
2. Bendrijos referencinė laboratorija, jos funkcijos ir pareigos nurodytos X priedo B skyriuje.

*20 straipsnis***Mėginių ėmimas ir laboratoriniai metodai**

1. Siekiant nustatyti USE mėginiai imami ir analizuojami, taikant X priedo C skyriuje nurodytus metodus ir aprašus.

▼ M44

2. Prireikus užtikrinti vienodą šio straipsnio taikymą, įgyvendinimo taisyklės tvirtinamos pagal 24 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą. GSE tvirtinimo avims ir ožkoms metodas tvirtinamas pagal 24 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

▼ B*21 straipsnis***Bendrijoje vykdoma kontrolė**

1. Komisijos ekspertai, bendradarbiaudami su valstybių narių kompetentingomis institucijomis, gali atlikti patikrinimus vietoje, kad užtikrintų šio reglamento taikymą. Valstybės narės, kuriose atliekami patikrinimai, padeda ekspertams atlikti savo pareigas. Komisija atsakinga instituciją supažindina su atlikus patikrinimus gautais rezultatais.

Atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, priimamos šio straipsnio taikymo taisyklės ir nustatoma kompetentingų institucijų bendradarbiavimo tvarka.

2. Atsižvelgdama į Direktyvos 97/78/EB 20 ir 21 straipsnius, Bendrija patikrina iš trečiųjų šalių importuotas prekes.

VII SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS*22 straipsnis***Pereinamojo laikotarpio priemonės dėl specifinių pavojingų gyvūninių atliekų**

1. XI priedo A dalies nuostatos taikomos ne trumpesiam kaip šešių mėnesių, pradedant skaičiuoti nuo 2001 m. liepos 1 d., laikotarpiui ir pagal 5 straipsnio 2 ir 4 dalis priėmus sprendimą dėl 8 straipsnio išsigaliojimo jos nebetaikomos.

2. Baigiamosios statistinės apžvalgos, atliktos atsižvelgiant į 5 straipsnio 3 dalį, rezultatai pereinamuoju laikotarpiu naudojami rizikos analizės, nurodytos 5 straipsnio 1 dalyje, išvadoms patvirtinti arba paneigti, atsižvelgiant į Tarptautinio epizootijų biuro apibrėžtus klasifikacijos kriterijus.

3. Pasikonsultavus su atitinkamu mokslo komitetu ir atsižvelgiant į 24 straipsnio 2 dalyje nustatytą tvarką, priimamos išsamios taisyklės, reglamentuojančios statistinę apžvalgą.

4. Šioje statistinėje apžvalgoje paisoma mažiausių XI priedo B dalyje nurodytų kriterijų.

*23 straipsnis***Priedų papildymai ir pakeitimai bei pereinamojo laikotarpio priemonės****▼ M44**

Kiekvienu klausimu, galinčiu turėti įtakos visuomenės sveikatai, pasikonsultavus su atitinkamu moksliniu komitetu, priedai iš dalies keičiami arba papildomi ir visos reikiamos pereinamojo laikotarpio priemonės patvirtinamos pagal 24 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

▼ M21

Laikantis tos tvarkos, pereinamosios priemonės priimamos laikotarpiui, kuris baigiasi vėliausiai 2007 m. liepos 1 d., kad dabartinį režimą pakeistų šiuo reglamentu nustatytas režimas.

▼ M30*23a straipsnis*

Taikant 24 straipsnio 3 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu priimamos šios priemonės, skirtos keisti neesmines šio reglamento nuostatas, įskaitant jo papildymą:

▼ M44

a) 5 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje, 6 straipsnio 1 dalyje, 8 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 3 dalyje nurodytų greitųjų tyrimo metodų patvirtinimas,

▼ M30

- b) 6 straipsnio 1b dalyje nurodyto amžiaus koregavimas,
- c) 6 straipsnio 1b dalyje nuodyti kriterijai, kuriais siekiama įrodyti, kad epidemiologinė padėtis gerėja,
- d) sprendimas leisti šerti jaunos gyvūnus, priklausančius atrajotojų rūšims, iš žuvų gautais baltymais, kaip nurodyta 7 straipsnio 3 dalyje,
- e) kriterijai suteikti 7 straipsnio 4 dalyje nurodytų apribojimų išimtis,
- f) sprendimas nustatyti leistino nuokrypio lygį, kaip nurodyta 7 straipsnio 4a dalyje,
- g) sprendimas dėl amžiaus, kaip nurodyta 8 straipsnio 1 dalyje,
- h) taisyklės, numatančios išimtis, susijusias su reikalavimu pašalinti ir sunaikinti nurodytą pavojingą medžiagą, kaip nurodyta 8 straipsnio 5 dalyje,
- i) 9 straipsnio 1 dalyje nurodytas gamybos procesų patvirtinimas,
- j) sprendimas tam tikras nuostatas taikyti kitoms gyvūnų rūšims, kaip nurodyta 15 straipsnio 3 dalyje,

▼ M44

- k) 16 straipsnio 1–6 dalių nuostatų taikymo srities išplėtimas ir jų taikymas kitiems gyvūninės kilmės produktams;
- l) 20 straipsnio 2 dalyje nurodyto GSE tvirtinimo avims ir ožkoms metodo patvirtinimas;
- m) priedų keitimas arba papildymas ir visų reikiamų pereinamojo laikotarpio priemonių, nurodytų 23 straipsnyje, patvirtinimas.

▼ M30*24 straipsnis***Komitetai**

1. Komisijai padeda Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas. Tačiau dėl 6a straipsnio Komisija taip pat konsultuojasi su Zootechnikos nuolatinio komitetu.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

▼ M30

To sprendimo 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis — trys mėnesiai, o šio reglamento 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų apsaugos priemonių atveju — 15 dienų.

3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

24a straipsnis

Taikant vieną iš 24 straipsnyje numatytų procedūrų priimtini sprendimai grindžiami tinkamu galimos rizikos žmogaus ir gyvūnų sveikatai įvertinimu ir, atsižvelgiant į egzistuojančius mokslinius įrodymus, turi būti išlaikomas arba, jeigu tai mokslškai pagrįsta, padidintas Bendrijoje užtikrinamas žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos lygis.

▼ B*25 straipsnis***Mokslo komitetų teikiamos konsultacijos**

Bet kuriuo šiame reglamente nurodytu atveju, galinčiu turėti įtakos visuomenės sveikatai, konsultuojamasi su atitinkamu mokslo komitetu.

*26 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2001 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼ **M10***I PRIEDAS***YPATINGI APIBRĖŽIMAI**▼ **M48**

1. Šiame reglamente taikomos šios Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1069/2009 ⁽¹⁾, Komisijos reglamente (ES) Nr. 142/2011 ⁽²⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002 ⁽³⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 767/2009 ⁽⁴⁾ ir Tarybos direktyvoje 2006/88/EB ⁽⁵⁾ pateiktos apibrėžtys:
 - a) Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 3 straipsnio 6 dalyje pateikta „ūkinio gyvūno“ apibrėžtis;
 - b) Reglamento (ES) Nr. 142/2011 I priede pateiktos šios apibrėžtys:
 - i) „kailiniai gyvūnai“ – 1 punkte;
 - ii) „kraujo produktai“ – 4 punkte;
 - iii) „perdirbti gyvūniniai baltymai“ – 5 punkte;
 - iv) „žuvų miltai“ – 7 punkte;
 - v) „kolagenas“ – 11 punkte;
 - vi) „želatina“ – 12 punkte;
 - vii) „hidrolizuoti baltymai“ – 14 punkte;
 - viii) „konservuotas gyvūnų augintinių ėdalas“ – 16 punkte;
 - ix) „gyvūnų augintinių ėdalas“ – 19 punkte;
 - x) „perdirbtas gyvūnų augintinių ėdalas“ – 20 punkte;
 - c) Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 4 dalyje pateikta „pašaro“ apibrėžtis;
 - d) Reglamentas (EB) Nr. 767/2009:
 - i) „pašarinės žaliavos“ – 3 straipsnio 2 dalies g punkte;
 - ii) „kombinuotasis pašaras“ – 3 straipsnio 2 dalies h punkte;
 - iii) „visavertis pašaras“ – 3 straipsnio 2 dalies i punkte;
 - e) Direktyva 2006/88/EB:
 - i) „akvakultūros gyvūnai“ – 3 straipsnio 1 dalies b punkte;
 - ii) „vandens gyvūnai“ – 3 straipsnio 1 dalies e punkte.

▼ **M50**

2. Šiame reglamente taip pat taikomos tokios apibrėžtys:
 - a) vietinis GSE atvejis – tai galvijų spongiforminės encefalopatijos atvejis, kai nebuvo akivaizdžiai įrodyta, kad jis įvyko dėl gyvo gyvūno užsikrėtimo prieš jį įvežant;
 - b) kohorta – galvijų grupė, kurią sudaro:
 - i) gyvūnai toje pačioje bandoje, kurioje yra užsikrėtusių galvijų, atvesti 12 mėnesių prieš užsikrėtusio galvijo gimimo dieną arba po jos; taip pat
 - ii) gyvūnai, kurie pirmaisiais savo gyvenimo metais buvo auginami kartu su užsikrėtusiu galvijų pirmaisiais jo gyvenimo metais;
 - c) pirmasis užkrėstas gyvūnas – tai pirmasis ūkio ar epidemiologiniu požiūriu apibrėžtos grupės gyvūnas, kurio USE užkrėtimas buvo patvirtintas;
 - d) smulkiųjų atrajotojų susirgimai USE – nustatytas avies ar ožkos susirgimo užkrečiamąja spongiformine encefalopatija atvejis, kurio patvirtinimui atliekamas tyrimas dėl nenormalaus PrP baltymo;

⁽¹⁾ OL L 300, 2009 11 14, p. 1.

⁽²⁾ OL L 54, 2011 2 26, p. 1.

⁽³⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 229, 2009 9 1, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 328, 2006 11 24, p. 14.

▼ **M50**

- e) skrepi atvejis – patvirtintas avies ar ožkos susirgimo užkrečiama spongi-formine encefalopatija atvejis, kai GSE diagnozė buvo atiesta pagal Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos techniniame vadove dėl smulkiųjų atrajotojų USE štamo ypatumų nustatymo nustatytus kriterijus ⁽¹⁾;
- f) klasikinis skrepi atvejis – patvirtintas susirgimo skrepi atvejis, priskiriamas klasikiniams pagal Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos techninio vadovo dėl smulkiųjų atrajotojų USE štamo ypatumų nustatymo nustatytus kriterijus;
- g) atipinis skrepi atvejis – patvirtintas susirgimo skrepi atvejis, kuris skiriasi nuo klasikinio skrepi ligos atvejo pagal Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos techninio vadovo dėl smulkiųjų atrajotojų USE štamo ypatumų nustatymo nustatytus kriterijus;
- h) priono baltymo genotipo avys – tai dviejų alelių derinys, kaip nurodyta Komisijos sprendimo 2002/1003/EB I priedo 1 punkte ⁽²⁾;
- i) GSE atvejis – galvijų spongiforminės encefalopatijos atvejis, patvirtintas nacionalinėje etaloninėje laboratorijoje taikant metodus ir protokolus, nurodytus X priedo C skyriaus 3.1 punkto a ir b papunkčiuose;
- j) klasikinis GSE atvejis – galvijų spongiforminės encefalopatijos atvejis, priskiriamas tokiam pagal kriterijus, nustatytus pagal Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos galvijų USE izoliatų klasifikavimo metodą ⁽³⁾;
- k) atipinis GSE atvejis – galvijų spongiforminės encefalopatijos atvejis, kuris negali būti klasifikuojamas kaip klasikinis GSE atvejis pagal kriterijus, nustatytus pagal Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos galvijų USE izoliatų klasifikavimo metodą;
- l) avys ir ožkos, vyresnės nei 18 mėnesių – avys ir ožkos:
 - i) kurių amžiaus patvirtintas registras ar judėjimo dokumentuose, nurodytuose Tarybos reglamento (EB) Nr. 21/2004 3 straipsnio 1 punkto b, c ir d papunkčiuose ⁽⁴⁾, arba
 - ii) kurios turi daugiau kaip du nuolatinis per danteną prasikalčius kandžius.

⁽¹⁾ http://vla.defra.gov.uk/science/docs/sci_tse_rl_handbookv4jan10.pdf

⁽²⁾ OL L 349, 2002 12 24, p. 105.

⁽³⁾ http://vla.defra.gov.uk/science/docs/sci_tse_rl_2blot.pdf

⁽⁴⁾ OL L 5, 2004 1 9, p. 8.

▼ **M31***II PRIEDAS***GSE BŪKLĖS NUSTATYMAS****A SKYRIUS****Kriterijai**

Valstybių narių, trečiųjų šalių ar regionų (toliau – šalys ar regionai) būklė atsižvelgiant į GSE nustatoma remiantis a–e punktuose išdėstytais kriterijais.

Šalyje ar regione:

- a) yra atlikta rizikos analizė pagal B skyriaus nuostatas, kurioje nustatyti visi potencialūs GSE pasireiškimą lemiantys veiksniai ir jų istorinė perspektyva šalyje ar regione;
- b) yra veikianči GSE, ypač B skyriuje aprašytų pavojų, tęstinės priežiūros ir stebėsenos sistema, atitinkanti minimalius D skyriuje nustatytus priežiūros reikalavimus;
- c) yra veikianči veterinarijos gydytojų, ūkininkų ir darbininkų, susijusių galvijų pervežimu, prekyba ir skerdimu, informavimo programa siekiant paskatinti, kad būtų pranešta apie visus GSE atitinkančius klinikinius požymius tikslinėse subpopuliacijose kaip apibrėžta šio priedo D skyriuje;
- d) yra nustatyta pareiga pranešti ir ištirti visus galvijus, kuriems pasireiškia GSE atitinkantys klinikiniai požymiai;
- e) smegenų ar kitų audinių, surinktų pagal b punkte nurodytą priežiūros ir stebėsenos sistemą, tyrimas yra atliekamas patvirtintoje laboratorijoje.

B SKYRIUS**Rizikos analizė**▼ **M51****1. Rizikos analizės struktūra**

Rizikos analizė apima patekimo į aplinką ir poveikio vertinimą.

2. Patekimo į aplinką vertinimas (išorinis pavojus)

- 2.1. Patekimo į aplinką vertinime pateikiamas tikimybės, kad GSE sukėlėjas pateko į šalį arba regioną per potencialiai užkrėstas GSE sukėlėjais prekes arba jau yra šalyje ar regione, įvertinimas.

Turi būti atsižvelgta į šiuos rizikos veiksnius:

- a) GSE sukėlėjo buvimą arba nebuvimą šalyje ar regione ir, jei sukėlėjo buvimas yra nustatytas, jo paplitimą remiantis stebėsenos rezultatais;
- b) mėsos ir kaulų miltų ar spurgų gamybą iš vietos, kur yra nustatyta GSE, atrajotojų populiacijos;
- c) importuotus mėsos ir kaulų miltus ar spurgus;
- d) importuotus galvijus ir avis bei ožkas;
- e) importuotus gyvūnų pašarus ir pašarų sudėtinės dalis;
- f) importuotus žmonėms skirtus atrajotojų kilmės produktus, kurių sudėtyje gali būti V priedo 1 punkte išvardytų audinių ir kurie galėjo būti sušerti galvijams;
- g) importuotus atrajotojų kilmės produktus naudojimui *in vivo* galvijams.

▼ M51

- 2.2. Atliekant patekimo į aplinką vertinimą turėtų būti atsižvelgiama į specialias likvidavimo schemas, priežiūrą ir kitus epidemiologinius tyrimus (ypač galvijų populiacijos priežiūrą dėl GSE) dėl 2.1 punkte išvardytų rizikos veiksnių.

▼ M31**3. Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinime pateikiamas GSE sukėlėjo poveikio galvijams tikimybės įvertinimas, kai apsvarstomos šios aplinkybės:

- a) GSE sukėlėjo cirkuliacija ir amplifikacija, kai galvijai suėda atrajotojų kilmės mėsos ir kaulų miltus ar spirgus arba kitus pašarus ar pašarų ingredientus, užterštus GSE sukėlėjais;
- b) atrajotojų skerdenų (įskaitant nugaišusių galvijų skerdenas), šalutinių produktų ir skerdyklų atliekų naudojimas, utilizavimo procesų parametrai ir gyvūnų pašarų gamybos metodai;
- c) atrajotojų šėrimas arba nešėrimas mėsos ir kaulų miltais ir spirgais, gautais iš atrajotojų, įskaitant priemones užkirsti kelią gyvūnų pašarų kryžminiam užteršimui;
- d) GSE priežiūros galvijų populiacijoje lygis tuo metu ir tos priežiūros rezultatai.

C SKYRIUS**Kategorijų apibrėžimai****I. ŠALIS AR REGIONAS, KUR GSE RIZIKA YRA NEDIDELĖ**

Šalis ar regionas:

- 1) kur siekiant nustatyti istorinius ir dabartinius rizikos veiksnius buvo atlikta rizikos analizė pagal B skyriaus nuostatas;
- 2) kuriame parodyta, kad imtasi atitinkamų specifinių priemonių atitinkamu toliau apibrėžtu laikotarpiu kiekvienam nustatytam pavojui valdyti,
- 3) kuriame parodyta, kad B tipo priežiūra pagal D skyrių yra atliekama ir laikomasi atitinkamų siekinių pagal to skyriaus 2 lentelę; ir
- 4) kuris yra:
 - a) tokioje padėtyje:
 - i) šalyje ar regione, kur nebuvo GSE atvejų, arba buvo nustatyta, kad bet kuris importuotas GSE atvejis buvo visiškai sunaikintas;
 - ii) atitiko šio priedo A skyriaus c, d ir e punktuose nurodytus kriterijus bent septynerius metus; ir
 - iii) vykdant atitinkamo lygio kontrolę ir auditą nustatyta, kad bent aštuonerius metus atrajotojai nebuvo šeriami nei mėsos ir kaulų miltais, nei spirgais, gautais iš atrajotojų;
 - b) arba:
 - i) šalyje ar regione buvo vienas ar daugiau vietinių GSE atvejų, bet kiekvienas vietinis GSE sergantis galvijai gimė daugiau kaip prieš 11 metų;
 - ii) atitiko šio priedo A skyriaus c, d ir e punktuose nurodytus kriterijus bent septynerius metus;

▼ **M31**

- iii) vykdant atitinkamo lygio kontrolę ir auditą nustatyta, kad bent aštuonerius metus atrajotojai nebuvo šeriami nei mėsos ir kaulų miltais, nei spirgais, gautais iš atrajotojų;
- iv) šie gyvūnai, jei jų yra gyvų šalyje ar regione, yra nuolat identifikuojami, jų judėjimas kontroliuojamas ir, kai paskerdžiami arba miršta, yra visiškai sunaikinami:
 - visi sergantys GSE,
 - visi galvijai, kurie per pirmus jų gyvenimo metus buvo auginti su GSE sergančiais galvijais pirmais jų gyvenimo metais, ir dėl kurių tyrimas parodė, kad jie tuo laikotarpiu buvo šeriami tais pačiais potencialiai užterštais pašarais, arba
 - jeigu antroje įtraukoje nurodytas tyrimas nedavė rezultatų, visi galvijai, kilę iš tos pačios bandos kaip ir sergantys GSE galvijai, kuriems GSE diagnozuota per 12 mėnesių nuo gimimo.

II. ŠALIS AR REGIONAS, KUR GSE RIZIKA KONTROLIUOJAMA

Šalis ar regionas:

- 1) kur siekiant nustatyti istorinius ir dabartinius rizikos veiksnius buvo atlikta rizikos analizė remiantis B skyriuje nustatyta informacija;
- 2) kur matoma, kad imamasi atitinkamų priemonių valdyti visus nustatytus pavojus, bet šios priemonės nebuvo taikomos pakankamą laiko tarpą;
- 3) kur buvo nustatyta, kad yra taikoma A tipo priežiūra pagal D skyrių ir laikomasi atitinkamų siekinių pagal 2 lentelę. B tipo priežiūra gali pakeisti A tipo priežiūrą tik, jei laikomasi atitinkamų siekinių; ir
- 4) kuris yra:
 - a) tokioje padėtyje:
 - i) šalyje arba regione nebuvo GSE atvejų arba buvo nustatyta, kad bet kuris importuotas GSE atvejis buvo visiškai sunaikintas, yra atitiktis šio priedo A skyriaus c, d ir e punktuose nurodytiems kriterijams ir vykdant atitinkamo lygio kontrolę ir auditą nustatyta, kad atrajotojai nebuvo šeriami nei mėsos ir kaulų miltais, nei spirgais, gautais iš atrajotojų;
 - ii) atitiko šio priedo A skyriaus c, d ir e punktuose nurodytus kriterijus trumpiau negu 7 metus; ir (arba)
 - iii) nėra galimybės įrodyti, kad mėsos ir kaulų miltų ar spirgų, gautų iš atrajotojų, šėrimo atrajotojams kontrolė buvo užtikrinama bent aštuonis metus;
 - b) arba:
 - i) šalyje arba regione buvo vietinių GSE atvejų, yra atitiktis šio priedo A skyriaus c, d ir e punktuose nurodytiems kriterijams ir gali būti įrodyta vykdant atitinkamo lygio kontrolę ir auditą, kad nei mėsos ir kaulų miltai, nei spirgai, gauti iš atrajotojų, nebuvo šeriami atrajotojams;
 - ii) atitiko šio priedo A skyriaus c–e punktuose nurodytus kriterijus trumpiau negu septynerius metus; ir (arba)

▼ **M31**

- iii) nėra galimybės įrodyti, kad mėsos ir kaulų miltų ar spirgų, gautų iš atrajotojų, šėrimo atrajotojams kontrolė buvo užtikrinama bent aštuonerius metus;
- iv) šie gyvūnai, jei jų yra gyvų šalyje ar regione, yra nuolat identifikuojami, jų judėjimas kontroliuojamas ir, kai paskerdžiami arba miršta, yra visiškai sunaikinami; ir
 - visi sergantys GSE, ir
 - visi galvijai, kurie per pirmus jų gyvenimo metus buvo auginti su GSE sergančiais galvijais pirmais jų gyvenimo metais, ir dėl kurių tyrimas parodė, kad jie tuo laikotarpiu buvo šeriami tais pačiais potencialiai užterštais pašarais, arba
 - jeigu antroje įtraukoje nurodytas tyrimas nedavė rezultatų, visi galvijai, kilę iš tos pačios bandos kaip ir sergantys GSE galvijai, kuriems GSE diagnozuota per 12 mėnesių nuo gimimo.

III. ŠALIS AR REGIONAS, KUR GSE RIZIKA NENUSTATYTA

Šalis ar regionas, kurių GSE būklė nėra nustatyta, arba kuris neatitinka sąlygų, kurias atitinka vienai iš kitų kategorijų priskiriama šalis ar regionas.

D SKYRIUS**Minimalūs priežiūros reikalavimai****1. Priežiūros tipai**

Šiame priede vartojamos šios sąvokų apibrėžtys:

a) A tipo priežiūra

A tipo priežiūros taikymas leis nustatyti GSE, kai numatomas paplitimas ⁽¹⁾ yra bent vienas atvejis iš 100 000 suaugusių galvijų populiacijos atitinkamoje šalyje ar regione esant 95 % patikimumui.

b) B tipo priežiūra

B tipo priežiūros taikymas leis nustatyti GSE, kai numatomas paplitimas yra bent vienas atvejis iš 50 000 suaugusių galvijų populiacijos atitinkamoje šalyje ar regione esant 95 % patikimumui.

B tipo priežiūra gali būti atliekama šalyse arba regionuose, kur GSE rizika nedidelė, rizikos analizės išvadoms patvirtinti, pvz., parodant bet kuriuos nustatytus rizikos veiksnius mažinančių priemonių veiksmingumą, kai priežiūros tikslas yra maksimaliai patikimai nustatyti tokių priemonių taikymo trūkumus.

B tipo priežiūra taip pat gali būti atliekama šalyse arba regionuose, kur GSE būklė yra kontroliuojama, po to, kai pasiekiami atitinkami tikslai naudojant A tipo priežiūrą, palaikyti A tipo priežiūros dėka gautų žinių patikimumą.

Šiame priede šios keturios galvijų subpopuliacijos išskiriamos priežiūros tikslais:

- a) vyresni kaip 30 mėnesių galvijai, kuriems pasireiškia elgsenos ar klinikiniai požymiai, atitinkantys GSE (įtariamieji pagal klinikinius požymius);

⁽¹⁾ Numatomas paplitimas yra naudojamas nustatyti tiriamos populiacijos dydžiui, išreikštam tiksliniais vienetais (balais). Jei tikras paplitimas yra didesnis negu pasirinktas numatomas paplitimas, labai tikėtina, kad tyrimo metu bus nustatytas ligos atvejis.

▼ M31

- b) vyresni kaip 30 mėnesių galvijai, kurie yra stacionariniai ligoniai, nepajėgūs pasikelti ar vaikščioti be pagalbos; vyresni kaip 30 mėn amžiaus galvijai, pasiūsti nedelsiant skersti arba kuriems nustatyti nukrypimai nuo normos *ante mortem* patikrinimo metu (nelaimės atvejai arba neatidėliojant paskersti);
- c) vyresni kaip 30 mėnesių galvijai, kurie rasti nugaišę arba užmušti ūkyje, pervežimo metu arba *abattoir* (nugaišę galvijai);
- d) vyresni kaip 36 mėnesių galvijai, skerdžiami įprasta tvarka.

2. **Priežiūros strategija**

- 2.1. Priežiūros strategija turi būti suplanuota iš anksto siekiant užtikrinti, kad mėginiai yra reprezentatyvūs šalies ar regiono bandos mėginiai, ir atsižvelgiama į demografinius veiksnius, pvz., produkcijos tipą ir geografinę vietovę, bei į potencialią kultūriniu požiūriu unikalios gyvulininkystės praktikos įtaką. Naudojamas metodas ir daromos prielaidos turi būti dokumentuojamos, o dokumentai saugomi septynerius metus.
- 2.2. Siekdama įgyvendinti GSE priežiūros strategiją šalis naudoja suaugusių galvijų populiacijos pasiskirstymo pagal amžių ir patikrintų dėl GSE galvijų skaičiaus, suskirstyto pagal amžių ir subpopuliacijas šalies ar regiono viduje, dokumentų įrašus arba patikimus apskaičiavimus.

3. **Skaitinės balų vertės ir siektinas balų kiekis**

Priežiūros mėginių dydžiai turi atitikti 2 lentelėje nustatytus siekinius, apskaičiuotus pagal 1 lentelėje pateiktas „skaitines vertes balais“. Visi įtariamieji pagal klinikinius požymius turi būti ištirti nežiūrint sukaupto balų kiekio. Šalis ima mėginius bent trijose iš keturių subpopuliacijų. Bendras suminis balų kiekis paimtiems mėginiams kaupiamas per septynerių iš eilės einančių metų maksimalų laikotarpį norint pasiekti nustatytą siektiną balų kiekį. Pasiektas suminis balų kiekis periodiškai lyginamas su siektinu šalies ar regiono balų kiekiu.

1 lentelė

Priežiūros balų skaitinės vertės mėginiams, imamiems iš duotos subpopuliacijos ir amžiaus kategorijos gyvūnų

Prižiūrima subpopuliacija			
Įprastinis skerdimas ⁽¹⁾	Nugaišę galvijai ⁽²⁾	Skerdimas nelaimės atveju ⁽³⁾	Įtariamieji pagal klinikinius požymius ⁽⁴⁾
Amžius ≥ 1 metai ir < 2 metai			
0,01	0,2	0,4	Nėra duomenų
Amžius ≥ 2 metai ir < 4 metai (jauni suaugusieji)			
0,1	0,2	0,4	260
Amžius ≥ 4 metai ir < 7 metai (vidutinio amžiaus suaugusieji)			
0,2	0,9	1,6	750
Amžius ≥ 7 metai ir < 9 metai (senesni suaugusieji)			
0,1	0,4	0,7	220
Amžius ≥ 9 metų (seni)			
0,0	0,1	0,2	45

(1) Vyresni kaip 36 mėnesių galvijai, skerdžiami įprasta tvarka.

(2) Vyresni kaip 30 mėnesių galvijai, kurie rasti nugaišę arba užmušti ūkyje, pervežimo metu arba *abattoir* (nugaišę galvijai).

(3) Vyresni kaip 30 mėnesių galvijai, kurie yra stacionariniai ligoniai, nepajėgūs pasikelti ar vaikščioti be pagalbos; vyresni kaip 30 mėn amžiaus galvijai, pasiūsti nedelsiant skersti arba kuriems nustatyti nukrypimai nuo normos *ante mortem* patikrinimo metu (nelaimės atvejai arba neatidėliojant paskersti).

(4) Vyresni kaip 30 mėnesių galvijai, kuriems pasireiškia elgsenos ar klinikiniai požymiai, atitinkantys GSE (įtariamieji pagal klinikinius požymius).

▼ **M51**

2 lentelė

Siektinas balų kiekis skirtingo dydžio suaugusių galvijų populiacijoms šalyje ar regione

Siektinas balų kiekis šalyje ar regione		
Suaugusių galvijų populiacijos dydis (24 mėnesių ir vyresni)	A tipo priežiūra	B tipo priežiūra
> 1 000 000	300 000	150 000
900 001–1 000 000	214 600	107 300
800 001–900 000	190 700	95 350
700 001–800 000	166 900	83 450
600 001–700 000	143 000	71 500
500 001–600 000	119 200	59 600
400 001–500 000	95 400	47 700
300 001–400 000	71 500	35 750
200 001–300 000	47 700	23 850
100 001–200 000	22 100	11 500
90 001–100 000	19 900	9 950
80 001–90 000	17 700	8 850
70 001–80 000	15 500	7 750
60 001–70 000	13 000	6 650
50 001–60 000	11 000	5 500
40 001–50 000	8 800	4 400
30 001–40 000	6 600	3 300
20 001–30 000	4 400	2 200
10 001–20 000	2 100	1 050
9 001–10 000	1 900	950
8 001–9 000	1 600	800
7 001–8 000	1 400	700
6 001–7 000	1 200	600
5 001–6 000	1 000	500
4 001–5 000	800	400
3 001–4 000	600	300
2 001–3 000	400	200
1 001–2 000	200	100

▼ **M31**4. **Specifiniai siekiniai**

Kiekvienai iš pirmiau minėtų subpopuliacijų šalyje ar regione šalis gali siekti prižiūrėti galvijus, identifikuotus kaip importuotus iš šalių ar regionų, kur GSE buvo nustatyta, ir galvijus, kurie periodiškai buvo šeriami potencialiai užterštais pašarais iš šalių ar regionų, kur buvo nustatyta GSE.

▼ M31**5. GSE priežiūros modelis**

Šalis gali pasirinkti, ar naudoti GSE priežiūros modelį visa apimtimi, ar alternatyvų metodą, pagrįstą GSE priežiūros modeliu įvertinant GSE buvimą ir (arba) paplitimą.

6. Palaikomoji priežiūra

Kai pasiekiamas siektinas balų kiekis ir siekiant priskirti šalies būklę kontroliuojamos rizikos ar nedidelės rizikos kategorijai, priežiūra gali būti sumažinta iki B tipo priežiūros (jeigu visi kiti rodikliai išlieka teigiami). Tačiau siekiant laikytis šiame skyriuje nustatytų reikalavimų, turi būti toliau vykdoma metinė priežiūra siekiant apimti bent tris iš keturių aprašytų subpopuliacijų. Visi įtariamieji pagal klinikinius požymius, kad yra infekuoti GSE, turi būti ištirti nežiūrint sukaupto balų kiekio. Metinė vertė balais šalyje ar regione, kur pasiektas reikalaujamas siektinas balų kiekis, neturi būti mažesnė nei viena septintoji viso B tipo priežiūros atveju siektino balų kiekio.

▼ **M13**

III PRIEDAS
MONITORINGO SISTEMA
 A SKYRIUS

I. GALVIJŲ MONITORINGAS

1. **Bendrosios nuostatos**

Galvijų monitoringas vykdomas vadovaujantis laboratorijos metodais, nustatytais X priedo C skyriaus 3 dalies 1 punkto b papunktyje.

▼ **M50**2. **Žmonių vartojimui paskerstų gyvūnų stebėseną**

2.1. Visi galvijai, kuriems yra daugiau kaip 24 mėnesiai amžiaus, tiriami siekiant nustatyti GSE, jei jie:

— priverstinai paskersti pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 ⁽¹⁾ III priedo I skirsnio VI skyriaus 1 punktą, arba

— tikrinti *ante mortem* dėl nelaimingo atsitikimo, arba atsiradus rimtiems fiziologiniams ar funkciniais sutrikimams, arba požymiams pagal Reglamento (EB) Nr. 854/2004 ⁽²⁾ I priedo I skirsnio II skyriaus B dalies 2 punktą.

2.2. Visi sveiki vyresni kaip 30 mėnesių galvijai, įprastai skerdziami žmonių maistui, tiriami siekiant nustatyti GSE.

▼ **M13**3. **Ne žmonių vartojimui paskerstų gyvūnų monitoringas**

3.1. Atliekami visų vyresnių nei 24 mėnesių galvijų, kurie nugaišo arba buvo paskersti, bet kurie nebuvo:

— paskersti, norint juos sunaikinti, vadovaujantis Komisijos reglamentu (EB) Nr. 716/96 ⁽³⁾,

— paskersti dėl epidemijos, tokios kaip snukio ir nagų liga,

— paskersti žmonių vartojimui,

tyrimai GSE nustatyti.

3.2. Valstybės narės gali nuspręsti nukrypti nuo 3.1 punkto nuostatų atokiuose rajonuose, kuriose gyvūnų tankis mažas ir kuriose neorganizuojamas nugaišusių gyvūnų surinkimas. Šią nukrypti leidžiančią nuostatą taikančios valstybės narės informuoja Komisiją ir pateikia teritorijų, kurioms taikoma nukrypti leidžianti nuostata, sąrašą. Nukrypti leidžianti nuostata netaikoma daugiau kaip 10 % valstybės narės galvijų populiacijos.

▼ **M26**4. **Gyvūnų, įsigytų sunaikinti, atsižvelgiant į Reglamentą (EB) Nr. 716/96, monitoringas**

Visi 1995 m. rugpjūčio 1 d.–1996 m. rugpjūčio 1 d. laikotarpiu atsivesti gyvūnai, sunaikinti atsižvelgiant į Reglamentą (EB) Nr. 716/96, tiriami siekiant nustatyti GSE.

▼ **M13**5. **Kitų gyvūnų monitoringas**

Be 2–4 punktuose nurodytų tyrimų valstybės narės gali nuspręsti laisvanoriškai tirti kitus galvijus savo teritorijoje, pirmiausia, kurių kilmės šalyse pasitaiko vietiniai GSE atvejai ir kurie galėjo būti šeriami

⁽¹⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 55.

⁽²⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 206.

⁽³⁾ OL L 99, 1996 4 20, p. 14.

▼ M13

užkratu užterštais pašarais arba kuriuos atsivedė GSE užkrėstos veislinės patelės ar iš kurių jie yra kilę.

6. Priemonės, kurių imamasi atlikus tyrimus

- 6.1. Jeigu žmonių vartojimui skerdžiamas gyvūnas buvo atrinktas tyrimui GSE nustatyti, jo skerdena neženklinama Direktyvos 64/433/EB I priedo XI skyriuje nustatyto sveikumo ženklų tol, kol nebus gautas neigiamas greitojo tyrimo rezultatas.
- 6.2. Valstybės narės gali nukrypti nuo 6.1 punkto nuostatų, jeigu skerdykloje įdiegta oficiali sistema, užtikrinanti, jog sveikumo ženklų paženklintos tiriamų gyvūnų dalys, lieka skerdykloje tol, kol nebus gautas neigiamas greitojo tyrimo rezultatas.

▼ M42

- 6.3. Visos gyvūno, kuris tiriamas GSE nustatyti, kūno dalys, įskaitant kailį, laikomos taikant oficialią kontrolę tol, kol nebus gautas neigiamas greitojo tyrimo rezultatas, išskyrus tuos atvejus, kai jos sunaikinamos, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1774/2002 4 straipsnio 2 dalies a, b arba e punktais.
- 6.4. Visos gyvūno, kurio tyrimo greituoju būdu rezultatai pasirodo esą teigiami arba neaiškūs, kūno dalys, įskaitant odą, sunaikinamos vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 4 straipsnio 2 dalies a, b arba e punktais, išskyrus medžiagą, kuri turi būti saugoma kartu su B skyriaus III skirsnyje nustatytais įrašais.

▼ M32

- 6.5. Kai žmonių maistui paskersto gyvūno tyrimo greituoju būdu rezultatai pasirodo esą teigiami arba neaiškūs, tos pačios skerdimo linijos bent jau skerdena, gauta skerdžiant prieš pat, ir dvi skerdenos, gautos skerdžiant tuojau pat po gyvūno, kurio tyrimo greituoju būdu rezultatai buvo teigiami arba neaiškūs, skerdimo, turi būti sunaikintos pagal 6.4 punktą. Nukrypdomos nuo šios nuostatos valstybės narės gali nuspręsti naikinti pirmiau minėtas skerdenas tik, jei patvirtinama, kad tyrimo greituoju būdu rezultatai yra teigiami arba neaiškūs, atliekant patvirtinančius tyrimus, nurodytus X priedo C skyriaus 3.1 punkto b papunktyje.

▼ M13

- 6.6. Valstybės narės gali nukrypti nuo 6.5 punkto nuostatų, jeigu skerdykloje įdiegta sistema, neleidžianti skerdenoms užsiteršti viena nuo kitos.

▼ M38**7. Metinių monitoringo programų, susijusių su GSE (GSE monitoringo programos), peržiūra, kaip numatyta 6 straipsnio 1b dalyje.****7.1. Valstybių narių prašymai**

Į valstybių narių Komisijai pateiktus prašymus peržiūrėti metines GSE monitoringo programas įtraukiama bent jau tokia informacija:

- a) informacija apie veikusią metinę GSE monitoringo sistemą valstybės narės teritorijoje ankstesnių šešerių metų laikotarpiu, taip pat išsami dokumentacija, įrodanti atitiktį 7.2. punkte nustatytiems epidemiologiniams kriterijams;
- b) informacija apie gyvūnų atpažinimo ir stebėjimo sistemą, kaip nurodyta 6 straipsnio 1b dalies 3 pastraipos b punkte, veikusią valstybės narės teritorijoje ankstesnių šešerių metų laikotarpiu,

▼M38

taip pat išsamus kompiuterinės duomenų bazės funkcionavimo aprašymas, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1760/2000 ⁽¹⁾ 5 straipsnyje;

- c) informacija apie su gyvūnų šėrimu susijusius draudimus valstybės narės teritorijoje ankstesnių šešerių metų laikotarpiu, taip pat išsamus teisės aktų dėl draudimo fermose auginamus gyvūnus šerti gyvūniniais baltymais įgyvendinimo aprašymas, kaip nurodyta 6 straipsnio 1b dalies 3 pastraipos c punkte, taip pat mėginių ėmimo planas, nustatytų pažeidimų skaičius bei rūšis ir tolesnių veiksmų rezultatai;
- d) išsamus siūlomos peržiūrėti galvijų GSE monitoringo programos aprašymas, kuriame būtų nurodyta geografinė teritorija, kur programa turi būti įgyvendinama, ir galvijų gyvūnų subpopuliacijų, kurioms bus taikoma peržiūrėta galvijų GSE monitoringo programa, aprašymas, taip pat nuorodos į anžiaus apribojimus ir mėginių dydžius bandymams;
- e) išsamūs rizikos analizės rezultatai, kuriais parodoma, kad peržiūrėta GSE monitoringo programa užtikrins žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugą. Į rizikos analizę įtraukiama atvestų gyvūnų kohortos analizė arba kiti tiesiogiai susiję tyrimai, kuriais parodoma, kad USE rizikos mažinimo priemonės, taip pat draudimus dėl gyvūnų šėrimo, kaip nurodyta 6 straipsnio 1b dalies 3 pastraipos c punkte, buvo sėkmingai įgyvendintos.

7.2. Epidemiologiniai kriterijai

Prašymai peržiūrėti GSE monitoringo programas gali būti priimami tik tuomet, jeigu susijusi valstybė narė gali įrodyti, kad be 6 straipsnio 1b dalies 3 pastraipos a, b ir c punktuose nustatytų reikalavimų, jos teritorijoje tenkinami šie epidemiologiniai kriterijai:

- a) mažiausia šešerių paeiliui metų laikotarpiu po Bendrijos GSE atvejų tikrinimo schemos įgyvendinimo datos, kaip nurodyta 6 straipsnio 1b dalies 3 pastraipos b punkte:

arba

- i) metinis vidutinis GSE pasireiškimo dažnio mažėjimas, stebimas suaugusių galvijų populiacijoje (vyresnių nei 24 mėnesių) buvo didesnis nei 20 %, o visas atvestų galvijų, užsikrėtusių GSE, skaičius, įgyvendinus visus Bendrijos draudimus dėl gyvūnų fermose šėrimo, kaip nurodyta 6 straipsnio 1b dalies 3 pastraipos c punkte, neviršijo 5 % visų patvirtintų GSE atvejų;

arba

- ii) stebimas metinis GSE atvejų pasireiškimo dažnis suaugusių galvijų populiacijoje (vyresnių nei 24 mėnesių) nuolat buvo mažesnis nei vienas atvejis šimtui tūkstančių galvijų;

arba

- iii) kitu atveju, jeigu valstybėje narėje yra mažesnė nei 1 mln. suaugusių galvijų populiacija (vyresnių nei 24 mėnesių), bendras patvirtintų GSE atvejų skaičius buvo mažesnis nei penki;

⁽¹⁾ OL L 204, 2000 8 11, p. 1.

▼ **M38**

- b) pasibaigus a punkte nurodytam šešerių metų laikotarpiui nėra įrodymų, kad GSE epidemiologinė padėtis blogėja.

▼ **M32**

II. AVIŲ IR OŽKŲ STEBĖSENA

1. Bendroji informacija

Avys ir ožkos stebimos remiantis taikomais laboratoriniais metodais, nustatytais X priedo C skyriaus 3.2 b punkte.

▼ **M50**

2. Žmonių maistui paskerstų avių ir ožkų stebėseną

- a) valstybės narės, kuriose ėriavedžių ir ėringų avių, sukergtų su aviniais, populiacija viršija 750 000 gyvūnų, pagal mėginių ėmimo taisyklės, nustatytas 4 punkte, tiria mažiausiai 10 000 žmonių maistui paskerstų avių imtį;
- b) valstybės narės, kuriose ožkų, jau atsivedusių ožiukų, ir sukergtų ožkų populiacija viršija 750 000 gyvūnų, pagal mėginių ėmimo taisyklės, nustatytas 4 punkte, tiria mažiausiai 10 000 žmonių maistui paskerstų ožkų imtį;
- c) valstybė narė gali nuspręsti pakeisti ne daugiau kaip:

— 50 % savo mažiausio paskerstų žmonėms vartoti avių ir ožkų mėginių imties dydžio, nurodyto a ir b punktuose, atliekant nugaišusių avių arba ožkų, vyresnių nei 18 mėnesių, tyrimą, kai santykis yra vienas ir vienas, atsižvelgiant į minimalų imties dydį, nurodytą 3 punkte;

— 10 % mažiausio mėginio imties dydžio, nurodyto a ir b punktuose, tiriant avis arba ožkas, paskerstas pagal ligos likvidavimo kampaniją, kai jos vyresnės nei 18 mėnesių ir santykis yra vienas ir vienas.

▼ **M32**

3. Ne žmonėms vartoti paskerstų avių ir ožkų stebėseną

Pagal 4 punkte nustatytas mėginių ėmimo taisyklės ir pagal A ir B lentelėse nurodytus mažiausius mėginių dydžius valstybės narės tiria avis ir ožkas, kurios krito arba buvo užmuštos, bet kurios nebuvo:

— užmuštos pagal ligos likvidavimo programą, arba

— paskerstos žmonių maistui.

A lentelė

Valstybių narių ėriavedžių ir ėringų avių populiacija	Mažiausias kritusių avių mėginio dydis ⁽¹⁾
> 750 000	10 000
100 000–750 000	1 500
40 000–100 000	100 % iki 500
< 40 000	100 % iki 100

⁽¹⁾ Mėginių minimalūs dydžiai nustatomi atsižvelgiant į atskirų valstybių narių avių populiacijas ir siekiant pateikti įgyvendinamas užduotis.

▼ **M32***B lentelė*

Valstybių narių ožkų, kurios jau turėjo ožiukų arba buvo sukergtos, populiacija	Mažiausias kritusių ožkų mėginio dydis ⁽¹⁾
> 750 000	10 000
250 000–750 000	1 500
40 000–250 000	100 % iki 500
< 40 000	100 % iki 100

⁽¹⁾ Mėginių minimalūs dydžiai nustatomi atsižvelgiant į atskirų valstybių narių ožkų populiacijas ir siekiant pateikti įgyvendinamas užduotis.

4. **2 ir 3 punktuose minimiems gyvūnams taikomos mėginių ėmimo taisyklės**

Tiriami vyresni nei 18 mėnesių arba turintys daugiau kaip du nuolatinius per dantenas prasikalusius kandžius gyvūnai.

Gyvūnų amžius nustatomas pagal dantų prasikalimą, akivaizdžius brandumo požymius arba bet kurią kitą patikimą informaciją.

Mėginių atranka sudaroma taip, kad nebūtų įtraukta per daug atskiros grupės mėginių pagal kilmę, amžių, veislę, auginimo būdą ar kitą ypatumą.

Mėginių ėmimas yra tipiškas kiekvienam regionui ir sezonui. Jei įmanoma, vengiama imti pakartotinius mėginius iš tos pačios bandos. Valstybės narės savo stebėsenos programomis siekia, jei įmanoma, kad sėkmingais mėginių ėmimo metais visi oficialiai registruoti ūkiai, kuriuose yra daugiau kaip 100 gyvūnų ir niekada nebuvo nustatyti USE atvejai, būtų ištirti dėl USE.

Valstybės narės įdiegia sistemą, kuri leistų tikslingai ar remiantis kitokiu pagrindu tikrinti, kad gyvūnai nebūtų atskirti nuo mėginių ėmimo.

Tačiau valstybės narės į mėginių ėmimą gali neįtraukti atokių vietovių, turinčių mažą gyvūnų tankumą, kuriose kritę gyvūnai nerenkami organizuoti. Šią leidžiančią nukrypti nuostatą taikančios valstybės narės apie tai praneša Komisijai ir pateikia tų atokių vietovių, kuriose taikoma ši išlyga, sąrašą. Leidžianti nukrypti nuostata taikoma ne daugiau kaip 10 % atitinkamų valstybių narių avių ir ožkų populiacijos.

▼ **M50**

5. **Stebėseną ūkiuose vykdant USE kontrolės ir likvidavimo priemonės**

Vyresni kaip 18 mėnesių gyvūnai, kurie paskersti, norint juos sunaikinti, vadovaujantis VII priedo B skyriaus 2 dalies 2.2.1 ir 2.2.2 punktų b ar c papunkčiais, tiriami dėl USE taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkto b papunktyje, remiantis paprasta atsitiktine mėginių atranka pagal imties dydį, nurodytą toliau pateikiamoje lentelėje.

Vyresnių nei 18 mėnesių paskerstų naikavimo tikslais gyvūnų skaičius bandoje	Minimalus mėginių imties dydis
70 ar mažiau	Visi tinkami gyvūnai
80	68
90	73

▼ **M50**

Vyresnių nei 18 mėnesių paskerstų naikinimo tikslais gyvūnų skaičius bandoje	Minimalus mėginių imties dydis
100	78
120	86
140	92
160	97
180	101
200	105
250	112
300	117
350	121
400	124
450	127
500 ir daugiau	150

▼ **M32**6. **Kitų gyvūnų stebėseną**

Be 2, 3 ir 4 punktuose nurodytų stebėsenos programų, valstybės narės gali nuspręsti savanoriškai tirti kitus gyvūnus, visų pirma:

- pieno produktų gamybai auginamus gyvūnus,
- gyvūnus, kilusius iš šalių, kurių teritorijoje pasireiškia vietiniai USE atvejai,
- gyvūnus, kurie galėjo būti šeriami, kaip įtariama, užkratu užterštais pašarais,
- gyvūnus, kuriuos atsivedė USE užkrėstos veislinės patelės arba kurie yra iš jų išvesti.

7. **Priemonės, kurių imamasi, baigus tirti avis ir ožkas**

- 7.1. Jei žmonių maistui skerdzžiama avis ar ožka buvo atrinkta tyrimui GSE nustatyti pagal 2 punktą, jos skerdena nėra žymima Reglamento (EB) Nr. 854/2004 I priedo I skirsnio III skyriuje numatytu sveikumo ženklu, kol negautas neigiamas tyrimo greituojų būdu rezultatas.
- 7.2. Valstybės narės gali nukrypti nuo 7.1 punkto nuostatų, jeigu skerdykloje įdiegta kompetentingų institucijų patvirtinta sistema, leidžianti atsekti visas gyvūno dalis, ir jeigu iš skerdyklos neiškeliauja nė vieną ištirtą gyvūno dalis, paženklinta sveikumo ženklu, kol negaunami neigiami tyrimo greituojų būdu rezultatai.
- 7.3. Visos ištirtos gyvūno kūno dalys, įskaitant odą, oficialiai saugomos, kol bus gauti neigiami tyrimo greituojų būdu rezultatai, išskyrus šalutinius gyvūninius produktus, kurie tiesiogiai naikinami remiantis Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 4 straipsnio 2 dalies a, b arba e punktais.
- 7.4. Visos gyvūno, kurio tyrimo greituojų būdu rezultatai yra teigiami, kūno dalys, įskaitant odą, sunaikinamos, remiantis Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 4 straipsnio 2 dalies a, b arba e punktais, išskyrus medžiagą, kuri turi būti saugoma kartu su šio priedo B skyriaus III dalyje numatytais įrašais.

8. **Genotipo nustatymas**

- 8.1. Kiekvienu teigiamu avių tyrimo dėl USE rezultato atveju 136, 154 ir 171 kodonams nustatomas priono baltymo genotipas. Nustačius, kad USE užkrėstos tų genotipų, kurių abu aleliai koduoja alaniną 136 kodone, abu aleliai koduoja argininą 154 ir 171 kodonuose, avys, apie tai nedelsiant pranešama Komisijai. Kai teigiamas USE atvejis yra atipinis skrepi ligos atvejis, turi būti nustatomas priono baltymo genotipas 141 kodonui.

▼ **M32**

- 8.2. Be gyvūnų, kurių genotipas nustatomas pagal 8.1 punktą, minimalų mėginį sudarančioms avims turi būti nustatomas priono baltymo genotipas 136, 141, 154 ir 171 kodonams. Jeigu valstybių narių suaugusių avių populiacija viršija 750 000 suaugusių gyvūnų, ši mažiausią mėginį sudaro ne mažiau kaip 600 gyvūnų. Kitose valstybėse narėse mažiausią mėginį sudaro ne mažiau kaip 100 gyvūnų. Mėginius galima imti iš žmogaus maistui paskerstų gyvūnų, iš ūkyje kritusių arba iš gyvų gyvūnų. Turėtų būti imami reprezentatyvūs visai avių populiacijai mėginiai.

▼ **M18**

III. KITŲ GYVŪNŲ RŪŠIŲ MONITORINGAS

Valstybės narės gali savanoriškai stebėti, kaip dažnai USE užsikrečia kitos gyvūnų rūšys – ne tik galvijai, avys ir ožkos.

B SKYRIUS

ATSKAITOMYBĖS IR ĮRAŠŲ REIKALAVIMAI

I. VALSTYBĖMS NARĖMS KELIAMI REIKALAVIMAI

A. Informacija, pateikiama valstybių narių metinėje ataskaitoje, kaip numatyta 6 straipsnio 4 dalyje

1. Įtariamų vienos rūšies gyvūnų, kurių judėjimas, remiantis 12 straipsnio 1 dalimi, ribojamas, skaičius.
2. Įtariamų vienos rūšies gyvūnų, kurie, remiantis 12 straipsnio 2 dalimi, tiriama laboratorijoje, skaičius, greitojo ir patvirtinamojo tyrimų rezultatai (teigiamų ir neigiamų atvejų skaičius) bei galvijams – visų ištirtų gyvūnų amžiaus pasiskirstymo įvertinimas. Kiek tik įmanoma, amžiaus pasiskirstymą reikia sugrupuoti taip: „jaunesni kaip 24 mėnesiai“, pasiskirstymas per 12 mėnesių tarp 24 ir 155 mėnesių ir „vyresni kaip 155 mėnesiai“.
3. Bandų, kuriose buvo užregistruoti ir remiantis 12 straipsnio 1 ir 2 dalimis ištirti įtariamų avių ir ožkų užsikrėtimo atvejai, skaičius.
4. Kiekvienoje A skyriaus I poskyrio 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.1, 4.2, 4.3 ir 5 punktuose minimoje subpopuliacijoje ištirtų galvijų skaičius. Nurodomas mėginio parinkimo metodas, greitojo ir patvirtinamojo tyrimų rezultatai ir ištirtų gyvūnų amžiaus pasiskirstymo įvertinimas, kaip nurodyta 2 punkte.
5. Kiekvienoje A skyriaus, II dalies, 2, 3 ir 5 punktuose minimoje subpopuliacijoje ištirtų avių ir ožkų bei bandų skaičius nurodant mėginio parinkimo metodą ir greitojo bei patvirtinamojo tyrimų rezultatus.
6. Teigiamų GSE ir skrepi atvejų geografinis pasiskirstymas, įskaitant kilmės šalį, jeigu tai nėra ta pati duomenis pateikianti šalis. Kiekvieno USE užsikrėtusio galvijų, avies ir ožkos atvedimo metai ir, jei įmanoma, mėnuo. Netipiškos USE atvejai ir priežastys, kodėl taip manoma. Skrepi atveju: pirminio molekulinio tyrimo rezultatai taikant atskiriamąjį imunoblotingą, minimą X priedo C skyriaus 3.2 poskyrio c punkto i papunktyje.

▼ M18

7. Kitiems gyvūnams, ne galvijams, avims ir ožkoms: mėginių ir vienos rūšies gyvūnų patvirtintų USE atvejų skaičius.
8. Kiekvieno galvijo genotipas ir, jei įmanoma, veislė – nesvarbu, ar nustatyta USE, ar buvo tiriamas remiantis A skyriaus, II dalies 8.1 ir 8.2 punktais.

B. Ataskaitiniai laikotarpiai

Ataskaitų, kuriose pateikiama A skirsnyje minima ir kas mėnesį Komisijai siunčiama informacija arba 8 punkte kas ketvirtį siunčiama informacija, gali sudaryti metinę ataskaitą, kaip reikalaujama 6 straipsnio 4 dalyje, jeigu ši informacija nuolat atnaujinama, kai gaunama nauja informacija.

▼ M13**II. INFORMACIJA, PATEIKIAMA KOMISIJOS APŽVALGOJE**

Apžvalga pateikiama lentelėse, nurodant, kaip numatyta I dalyje, informaciją apie kiekvieną valstybę narę.

III. ĮRAŠAI

1. Septynerius metus kompetentinga institucija saugo įrašus apie:
 - gyvūnų, kurių judėjimas, kaip nurodyta 12 straipsnio 1 dalyje, ribojamas, skaičių ir rūšis,
 - klinikinių ir epidemiologinių tyrimų, atliekamų, kaip nurodyta 12 straipsnio 1 dalyje, skaičių ir rezultatus,
 - laboratorinių tyrimų, nurodytų 12 straipsnio 2 dalyje, skaičių ir rezultatus,
 - gyvūnų, kurių mėginiai imami, vykdant A skyriuje nurodytas monitoringo programas, skaičių, tapatybę ir kilmę ir, jei įmanoma, amžių, veislę bei anamnezę,
 - avių, kurių tyrimo USE nustatyti rezultatai teigiami, priono baltymo genotipą.
2. Septynerius metus tyrimų laboratorija saugo tyrimų įrašus, ypač laboratorinius žurnalus, ir, tam tikrais atvejais, parafino blokus bei analizės, atliktos *Western blottingo* metodu, fotografinius atvaizdus.

▼ **M48***IV PRIEDAS***GYVŪNŲ ŠĖRIMAS****I SKYRIUS****7 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo taikymo srities išplėtimas**

Vadovaujantis 7 straipsnio 2 dalimi, 7 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo taikymo sritis išplečiama, ir draudžiama:

- a) atrajotojus šerti gyvūniniu dikalcio fosfatu ir trikalcio fosfatu, taip pat šių produktų turinčiais kombinuotaisiais pašarais;
- b) ūkinius neatrajotojus, išskyrus kailinius gyvūnus, šerti:
 - i) perdirbtais gyvūniniais baltymais;
 - ii) iš atrajotojų gautu kolagenu ir želatina;
 - iii) kraujo produktais;
 - iv) hidrolizuotais gyvūniniais baltymais;
 - v) gyvūniniu dikalcio fosfatu ir trikalcio fosfatu;
 - vi) pašarais, kurių sudėtyje yra i–v punktuose išvardytų produktų.

II SKYRIUS**7 straipsnio 1 dalyje ir I skyriuje nustatyto draudimo išimtys**

Vadovaujantis 7 straipsnio 3 dalies pirmąja pastraipa, 7 straipsnio 1 dalyje ir I skyriuje nustatytas draudimas netaikomas:

- a) atrajotojų pašarams, kurių sudėtyje yra:
 - i) pieno, pieno gaminių, iš pieno gautų produktų, priešpienio ir priešpienio produktų;
 - ii) kiaušinių ir kiaušinių produktų;
 - iii) iš neatrajotojų gauto kolageno ir želatinos;
 - iv) hidrolizuotų baltymų, gautų iš:
 - neatrajotojų dalių arba
 - atrajotojų kailių ir odos;
 - v) kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra i–iv punktuose išvardytų produktų;
- b) ūkinių neatrajotojų pašarams, kurių sudėtyje yra šių pašarinių žaliavų ir kombinuotųjų pašarų:
 - i) iš neatrajotojų dalių arba iš atrajotojų kailių ir odos gautų hidrolizuotų baltymų;
 - ii) žuvų miltų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, gamnamų, tiekiamų rinkai ir naudojamų laikantis III skyriuje nustatytų bendrųjų sąlygų ir IV skyriaus A skirsnyje nustatytų specialiųjų sąlygų;
 - iii) gyvūninio dikalcio fosfato ir trikalcio fosfato, taip pat kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tokių fosfatų, gamnamų, tiekiamų rinkai ir naudojamų laikantis III skyriuje nustatytų bendrųjų sąlygų ir IV skyriaus B skirsnyje nustatytų specialiųjų sąlygų;

▼ **M48**

- iv) kraujo produktų, gautų iš neatrajotojų, ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tokių kraujo produktų, gaminamų, tiekiamų rinkai ir naudojamų laikantis III skyriuje nustatytų bendrųjų sąlygų ir IV skyriaus C skirsnyje nustatytų specialių sąlygų;
- c) akvakultūros gyvūnų pašarams, kurių sudėtyje yra iš neatrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų, išskyrus žuvų miltus, ir kombinuotiesiems pašarams, kurių sudėtyje yra tokių perdirbtų gyvūninių baltymų, gaminamiems, tiekiamiems rinkai ir naudojamiems laikantis III skyriuje nustatytų bendrųjų sąlygų ir IV skyriaus D skirsnyje nustatytų specialių sąlygų;
- d) nenujunktų atrajotojų pieno pakaitalams, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, gaminamiems, tiekiamiems rinkai ir naudojamiems laikantis IV skyriaus E skirsnyje nustatytų specialių sąlygų;
- e) ūkinių gyvūnų augalinėms pašarinėms žaliavoms ir kombinuotiesiems pašarams, kurių sudėtyje yra tokių pašarinių žaliavų, turintiems labai nedidelį kiekį kaulų atplaišų iš neleidžiamų naudoti rūšių gyvūnų. Valstybės narės šias išimtis gali taikyti tik prieš tai atlikusios rizikos vertinimą, kuriuo būtų patvirtinta, kad gyvūnų sveikatai kyla labai mažas pavojus. Atliekant tokį rizikos vertinimą būtina atsižvelgti bent į:
 - i) užkrato lygį;
 - ii) užkrato pobūdį ir šaltinį;
 - iii) ketinamą užkrėstų pašarų paskirtį.

III SKYRIUS

Bendrosios tam tikrų II skyriuje nustatytų išimčių taikymo sąlygos*A SKIRSNIS****Ūkiniams neatrajotojams šerti skirtų pašarinių žaliavų ir kombinuotųjų pašarų vežimas***

1. Toliau išvardyti ūkiniams neatrajotojams šerti skirti produktai turi būti vežami transporto priemonėmis ir talpyklose, kurios nenaudojamos atrajotojų pašarams vežti:
 - a) birūs iš neatrajotojų gauti perdirbti gyvūniniai baltymai, įskaitant žuvų miltus;
 - b) birus gyvūninis dikalcio ir trikalcio fosfatas;
 - c) birūs iš neatrajotojų gauti kraujo produktai;
 - d) birūs kombinuotieji pašarai, kurių sudėtyje yra a, b ir c punktuose išvardytų pašarinių žaliavų.

Dokumentai, kuriuose pateikiama išsami informacija apie vežtus produktus, turi būti saugomi bent dvejus metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.

2. Nukrypstant nuo 1 punkto, transporto priemonės ir talpyklos, anksčiau naudotos tame punkte išvardytiems produktams vežti, gali būti vėliau naudojamos atrajotojų pašarams vežti, jei siekiant išvengti kryžminės taršos jos prieš tai išvalomos laikantis dokumentais nustatytos tvarkos, kurią prieš tai patvirtino kompetentinga institucija.

▼ **M48**

Kai taikoma tokia tvarka, bent dvejus metus turi būti saugomi veiksmų seką patvirtinantys dokumentai, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.

3. Birūs iš neatrajotojų gauti perdirbti gyvūniniai pašarai ir birūs kombinuotieji pašarai, kurių sudėtyje yra iš tokių gyvūnų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų, turi būti vežami transporto priemonėmis ir talpyklose, kurios nenaudojamos ūkinių neatrajotojų, išskyrus akvakultūros gyvūnus, pašarams vežti.
4. Nukrypstant nuo 3 punkto, transporto priemonės ir talpyklos, anksčiau naudotos tame punkte išvardytiems produktams vežti, gali būti vėliau naudojamos ūkinių neatrajotojų, išskyrus akvakultūros gyvūnus, pašarams vežti, jei siekiant išvengti kryžminės taršos jos prieš tai išvalomos laikantis dokumentais nustatytos tvarkos, kurią prieš tai patvirtino kompetentinga institucija.

Kai taikoma tokia tvarka, turi būti bent dvejus metus saugomi veiksmų seką patvirtinantys dokumentai, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.

*B SKIRSNIS**Ūkiniams neatrajotojams šerti skirtų kombinuotųjų pašarų gamyba*

1. Ūkiniams neatrajotojams šerti skirti kombinuotieji pašarai, kurių sudėtyje yra toliau išvardytų pašarinių žaliavų, turi būti gaminami kompetentingos institucijos patvirtintose įmonėse, negaminančiose atrajotojams skirtų kombinuotųjų pašarų:
 - a) žuvų miltų;
 - b) gyvūninio dikalcio ir trikalcio fosfato;
 - c) iš neatrajotojų gautų kraujo produktų.
2. Nukrypstant nuo 1 punkto, kompetentinga institucija, prieš tai atlikusi patikrinimą vietoje, gali leisti atrajotojų kombinuotųjų pašarų gamybą įmonėse, kurios taip pat gamina ūkinių neatrajotojų pašarus, kurių sudėtyje yra tame punkte išvardytų produktų, jei laikomasi šių sąlygų:
 - a) atrajotojų kombinuotųjų pašarų gaminimo, saugojimo, vežimo ir pakavimo infrastruktūra turi būti fiziškai atskirta nuo neatrajotojų kombinuotųjų pašarų gaminimo ir saugojimo infrastruktūros;
 - b) dokumentai, kuriuose pateikiama išsami informacija apie 1 punkte išvardytų produktų išgijimą ir naudojimą, taip pat kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tų produktų, pardavimą, turi būti saugomi bent penkerius metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai;
 - c) siekiant nustatyti, ar nėra neleistinių gyvūninių sudedamųjų dalių, taikant Komisijos reglamento (EB) Nr. 152/2009 ⁽¹⁾ VI priede nustatytus analizės metodus gyvūninėms sudedamosioms dalims nustatyti atliekant oficialiąją pašarų kontrolę, turi būti reguliariai imami ir tiriami atrajotojų kombinuotųjų pašarų mėginiai; mėginių ėmimo ir tyrimo dažnumas nustatomas remiantis veiklos vykdytojo atliktu rizikos vertinimu, šis vertinimas yra viena iš veiklos vykdytojo procedūrų, grindžiamų rizikos valdymo analizės ir svarbiausių valdymo taškų (RVASVT) principais; tokio mėginių ėmimo ir tyrimo rezultatai saugomi bent penkerius metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.

⁽¹⁾ OL L 54, 2009 2 26, p. 1.

▼ **M48**

3. Nukrypstant nuo 1 punkto, nereikalaujama, kad vietos kombinuotųjų pašarų gamintojai turėtų specialų visaverčių pašarų gamybos iš kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tame punkte išvardytų produktų, leidimą, jei jie laikosi šių sąlygų:
- a) jie turi būti registruoti kompetentingos institucijos;
 - b) jie turi laikyti tik neatrajotojus;
 - c) jie turi gaminti kombinuotuosius pašarus, skirtus naudoti tik tame pačiame ūkyje;
 - d) visuose visaverčiams pašarams gaminti naudojamuose kombinuotuosiuose pašaruose, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, nevalytų baltymų kiekis gali būti tik mažesnis negu 50 %;
 - e) visuose visaverčiams pašarams gaminti naudojamuose kombinuotuosiuose pašaruose, kurių sudėtyje yra dikalcio arba trikalcio fosfato, bendras fosfato kiekis gali būti tik mažesnis negu 10 %;
 - f) visuose visaverčiams pašarams gaminti naudojamuose kombinuotuosiuose pašaruose, kurių sudėtyje yra iš neatrajotųjų gautų kraujo produktų, bendras baltymų kiekis gali būti tik mažesnis negu 50 %.

*C SKIRSNIS****Ūkinių neatrajotųjų, išskyrus kailinius gyvūnus, pašarams gaminti skirtų pašarinių žaliavų ir kombinuotųjų pašarų importas***

Prieš išleidžiant į laisvą apyvartą Sąjungoje, siekiant nustatyti, ar nėra neleistinų gyvūninių sudedamųjų dalių, importuotojai turi užtikrinti, kad taikant Reglamento (EB) Nr. 152/2009 VI priede nustatytus analizės metodus gyvūninėms sudedamosioms dalims nustatyti atliekant oficialiąją pašarų kontrolę, būtų tiriamos visos toliau išvardytų pašarinių žaliavų ir kombinuotųjų pašarų, kuriuos ketinama naudoti ūkinių neatrajotųjų pašarams, išskyrus kailinius gyvūnus, siuntos:

- a) iš neatrajotųjų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų, įskaitant žuvų miltus;
- b) iš neatrajotųjų gautų kraujo produktų;
- c) kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra a ir b punktuose išvardytų pašarinių žaliavų.

*D SKIRSNIS****Ūkinių neatrajotųjų pašarų naudojimas ir laikymas ūkyje***

1. Toliau išvardytus pašarus draudžiama naudoti ir laikyti ūkiuose, kuriuose laikomi rūšiu, kurioms tokie pašarai neskirti, ūkiniai gyvūnai:
- a) iš neatrajotųjų gautus perdirbtus gyvūninius baltymus, įskaitant žuvų miltus;
 - b) gyvūninį dikalcio ir trikalcio fosfatą;
 - c) iš neatrajotųjų gautus kraujo produktus;
 - d) kombinuotuosius pašarus, kurių sudėtyje yra a–c punktuose išvardytų pašarinių žaliavų.

▼ **M48**

2. Nukrypstant nuo 1 punkto, kompetentinga institucija gali leisti naudoti ir laikyti 1 punkto d įtrauktoje nurodytus kombinuotuosius pašarus ūkiuose, kuriuose laikomi rūšių, kurioms tokie pašarai neskirti, ūkiniai gyvūnai, jei ūkiuose įgyvendintos priemonės, kuriomis užkertamas kelias tokiems kombinuotaisiais pašarais šerti tų rūšių gyvūnus, kuriems tie pašarai neskirti.

IV SKYRIUS

Specialios tam tikrų II skyriuje nustatytų išimčių taikymo sąlygos*A SKIRSNIS****Specialios ūkinių neatrajotojų, išskyrus kailinius gyvūnus, pašarams skirtų žuvų miltų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, gamybos ir naudojimo sąlygos***

Taikomos šios specialios ūkinių neatrajotojų, išskyrus kailinius gyvūnus, pašarams skirtų žuvų miltų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, gamybos ir naudojimo sąlygos:

- a) žuvų miltai turi būti gaminami perdirbimo įmonėse, skirtose tik iš vandens gyvūnų, išskyrus jūros žinduolius, gautiems produktams gaminti;
- b) atitinkamai žuvų miltų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, lydraštyje arba gyvūnų sveikatos sertifikate ir ant visos tokių produktų pakuotės turi būti aiškiai užrašyta „sudėtyje yra žuvų miltų – netinka atrajotojams šerti“.

*B SKIRSNIS****Specialios ūkinių neatrajotojų, išskyrus kailinius gyvūnus, pašarams skirto dikalcio fosfato ir trikalcio fosfato, taip pat kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tokių fosfatų, naudojimo sąlygos***

Atitinkamai gyvūninio dikalcio fosfato arba trikalcio fosfato ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tokių fosfatų, lydraštyje arba gyvūnų sveikatos sertifikate ir ant visos tokių produktų pakuotės turi būti aiškiai užrašyta „sudėtyje yra gyvūninio dikalcio ir (arba) trikalcio fosfato – netinka atrajotojams šerti“.

*C SKIRSNIS****Specialios ūkinių neatrajotojų, išskyrus kailinius gyvūnus, pašarams skirtų iš neatrajotojų gautų kraujo produktų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tų produktų, gamybos ir naudojimo sąlygos***

Taikomos šios specialios ūkinių neatrajotojų, išskyrus kailinius gyvūnus, pašarams skirtų iš neatrajotojų gautų kraujo produktų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tokių kraujo produktų, gamybos ir naudojimo sąlygos:

- a) Kraujo produktams gaminti naudojamas kraujas turi būti surenkamas skerdyklose, kuriose neskerdžiami atrajotojai ir kurios kompetentingos institucijos yra registruotos kaip neskerdžiančios atrajotojų.

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos, kompetentinga institucija gali leisti atrajotojus skersti skerdykloje, kurioje surenkamas neatrajotojų kraujas, skirtas kraujo produktams, naudotiniams ūkinių neatrajotojų pašaruose, gaminti.

▼ **M48**

Toks leidimas gali būti suteiktas tik jei kompetentinga institucija, atlikusi patikrinimą, įsitikina, kad priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią atrajotojų ir neatrajotojų kraujo kryžminei taršai, yra veiksmingos.

Tokios priemonės pirmiausia turi apimti šiuos būtiniausius reikalavimus:

- i) neatrajotojai turi būti skerdžiami vietose, fiziškai atskirtose nuo vietų, kuriose skerdžiami atrajotojai;
 - ii) neatrajotojų kraujo surinkimo, saugojimo, vežimo ir pakavimo infrastruktūra turi būti atskirta nuo atrajotojų kraujo surinkimo, saugojimo, vežimo ir pakavimo infrastruktūros;
 - iii) turi būti reguliariai imami ir tiriami iš neatrajotojų gauto kraujo mėginiai, siekiant nustatyti, ar juose nėra atrajotojų baltymų. Taikomas analizės metodas turi būti mokslškai patvirtintas kaip tinkamas tuo tikslu. Mėginių ėmimo ir tyrimo dažnumas nustatomas remiantis veiklos vykdytojo atliktu rizikos vertinimu, šis vertinimas yra viena iš veiklos vykdytojo procedūrų, grindžiamų RVASVT principais.
- b) Kraujas, kurį ketinama naudoti neatrajotojams skirtiems kraujo produktams gaminti, į perdirbimo įmonę turi būti vežamas transporto priemonėmis ir talpyklose, kurios skirtos tik neatrajotojų kraujui vežti.

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos, transporto priemonės ir talpyklos, anksčiau naudotos iš atrajotojų gautam kraujui vežti, gali būti vėliau naudojamos neatrajotojų kraujui vežti, jei siekiant išvengti kryžminės taršos jos prieš tai kruopščiai išvalomos laikantis dokumentais nustatytos tvarkos, kurią prieš tai turi patvirtinti kompetentinga institucija. Kai taikoma tokia tvarka, turi būti bent dvejus metus saugomi veiksnių seką patvirtinantys dokumentai, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.

- c) Kraujo produktai turi būti gaminami perdirbimo įmonėse, perdirbančiose tik neatrajotojų kraują.

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos, kompetentinga institucija gali leisti kraujo produktus, skirtus naudoti ūkinių neatrajotojų pašaruose, gaminti perdirbimo įmonėse, perdirbančiose atrajotojų kraują.

Toks leidimas gali būti suteiktas tik jei kompetentinga institucija, atlikusi patikrinimą, įsitikina, kad priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią kryžminei taršai, yra veiksmingos.

Tokios priemonės pirmiausia turi apimti šiuos būtiniausius reikalavimus:

- i) neatrajotojų kraujo produktai turi būti gaminami uždaroje sistemoje, fiziškai atskirtoje nuo atrajotojų kraujo gamybos sistemos;
- ii) iš neatrajotojų gautų birių žaliavų ir birių galutinių produktų surinkimo, saugojimo, vežimo ir pakavimo infrastruktūra turi būti atskirta nuo surinkimo, saugojimo, vežimo ir pakavimo infrastruktūros, skirtos iš atrajotojų gautoms birioms žaliavoms ir biriems galutiniams produktams;
- iii) atvežamas kraujas, gautas atitinkamai iš atrajotojų ir neatrajotojų, ir atitinkami kraujo produktai turi būti nuolat sutikrinami;

▼ **M48**

- iv) siekiant nustatyti, ar nėra iš neatrajotojų gautų kraujo produktų ir iš atrajotojų gautų kraujo produktų kryžminės taršos, taikant Reglamento (EB) Nr. 152/2009 VI priede nustatytus analizės metodus gyvūninėms sudedamosioms dalims nustatyti atliekant oficialiąją pašarų kontrolę, turi būti reguliariai imami ir tiriami iš neatrajotojų gautų kraujo produktų mėginiai; mėginių ėmimo ir tyrimo dažnumas nustatomas remiantis veiklos vykdytojo atliktu rizikos vertinimu, šis vertinimas yra viena iš veiklos vykdytojo procedūrų, grindžiamų rizikos valdymo analizės ir svarbiausių valdymo taškų (RVASVT) principais; tokio mėginių ėmimo ir tyrimo rezultatai saugomi bent penkerius metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.
- d) Atitinkamai kraujo produktų ir kombinuotųjų pašarų, kuriuose yra kraujo produktų, lydraštyje arba gyvūnų sveikatos sertifikate ir ant visos tokių produktų pakotės turi būti aiškiai užrašyta „sudėtyje yra kraujo produktų – netinka atrajotojams šerti“.

*D SKIRSNIS****Specialios ūkinių akvakultūros gyvūnų pašarams skirtų iš neatrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų, išskyrus žuvų miltus, ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tokių perdirbtų gyvūninių baltymų, gamybos ir naudojimo sąlygos***

Taikomos šios specialios akvakultūros gyvūnų pašarams skirtų iš neatrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų, išskyrus žuvų miltus, ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tokių baltymų, gamybos ir naudojimo sąlygos:

- a) Perdirbtiems gyvūniniams baltymams gaminti naudojami gyvūniniai šalutiniai produktai, kuriems skirtas šis skirsnis, turi būti gaunami iš skerdyklų, kuriose neskerdžiami atrajotojai ir kurios kompetentingos institucijos yra registruotos kaip neskerdžiančios atrajotojų, arba iš pjaustymo įmonių, kuriose neiškaulinėjama ir nepjaustoma atrajotojų mėsa.

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos, kompetentinga institucija gali leisti atrajotojus skersti skerdykloje, kurioje surenkami neatrajotojų šalutiniai produktai, perdirbtiems gyvūniniams baltymams, kuriems skirtas šis skirsnis, gaminti.

Toks leidimas gali būti suteiktas tik jei kompetentinga institucija, atlikusi patikrinimą, įsitikina, kad priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią atrajotojų ir neatrajotojų šalutinių produktų kryžminei taršai, yra veiksmingos.

Tokios priemonės pirmiausia turi apimti šiuos būtiniausius reikalavimus:

- i) neatrajotojai turi būti skerdžiami vietose, fiziškai atskirtose nuo vietų, kuriose skerdžiami atrajotojai;
- ii) iš neatrajotojų gautų šalutinių produktų surinkimo, saugojimo, vežimo ir pakavimo infrastruktūra turi būti atskirta nuo surinkimo, saugojimo, vežimo ir pakavimo infrastruktūros, skirtos iš atrajotojų gautiems šalutiniams produktams;
- iii) reguliariai imami ir tiriami iš neatrajotojų gautų gyvūninių šalutinių produktų mėginiai, siekiant nustatyti, ar juose nėra atrajotojų baltymų. Taikomas analizės metodas turi būti patvirtintas kaip tinkamas tuo tikslu. Mėginių ėmimo ir tyrimo dažnumas nustatomas remiantis veiklos vykdytojo atliktu rizikos vertinimu, šis vertinimas yra viena iš veiklos vykdytojo procedūrų, grindžiamų RVASVT principais.
- b) Iš neatrajotojų gauti gyvūniniai šalutiniai produktai, skirti perdirbtiems gyvūniniams baltymams, kuriems skirtas šis skirsnis, gaminti, į perdirbimo įmonę turi būti vežami transporto priemonėmis ir talpyklose, kurios nenaudojamos iš atrajotojų gautiems gyvūniniams šalutiniams produktams vežti.

▼ **M48**

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos, transporto priemonės ir talpyklos, anksčiau naudotos iš atrajotojų gautiems gyvūniniams šalutiniams produktams vežti, gali būti vėliau naudojamos iš neatrajotojų gautiems gyvūniniams šalutiniams produktams vežti, jei siekiant išvengti kryžminės taršos jos prieš tai kruopščiai išvalomos laikantis dokumentais nustatytos tvarkos, kurią prieš tai patvirtino kompetentinga institucija.

Kai taikoma tokia tvarka, turi būti bent dvejus metus saugomi veikslių seka patvirtinantys dokumentai, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.

- c) Perdirbti gyvūniniai baltymai, kuriems skirtas šis skirsnis, turi būti gaminami perdirbimo įmonėse, skirtose tik iš neatrajotojų gautiems šalutiniams produktams, gaunamiems iš a punkte nurodytų skerdyklų ir pjaustymo įmonių, perdirbti.

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos, kompetentinga institucija gali leisti perdirbtus gyvūninius baltymus, kuriems skirtas šis skirsnis, gaminti įmonėse, kuriose perdirbami iš atrajotojų gauti gyvūniniai šalutiniai produktai.

Toks leidimas gali būti suteiktas tik jei kompetentinga institucija, atlikusi patikrinimą, įsitikina, kad priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią iš atrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų ir iš neatrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų kryžminei taršai, yra veiksmingos.

Tokios prevencinės priemonės pirmiausia turi apimti šiuos būtinausius reikalavimus:

- i) iš atrajotojų gauti perdirbti gyvūniniai baltymai turi būti gaminami uždarose sistemose, fiziškai atskirtoje nuo perdirbtų gyvūninių baltymų, kuriems skirtas šis skirsnis, gamybos sistemos;
 - ii) iš atrajotojų gautų gyvūninių šalutinių produktų saugojimo ir vežimo infrastruktūra turi būti fiziškai atskirta nuo saugojimo ir vežimo infrastruktūros, skirtos iš neatrajotojų gautiems gyvūniniams šalutiniams produktams;
 - iii) iš atrajotojų gauti perdirbti gyvūniniai baltymai turi būti saugomi ir pakuojami vietose, fiziškai atskirtose nuo vietų, naudojamų iš neatrajotojų gautiems gataviems produktams;
 - iv) siekiant patikrinti, ar nėra neatrajotojų ir atrajotojų perdirbtų gyvūninių baltymų kryžminės taršos, taikant Reglamento (EB) Nr. 152/2009 VI priede nustatytus analizės metodus gyvūninėms sudedamosioms dalims nustatyti atliekant oficialiąją pašarų kontrolę, turi būti reguliariai imami ir tiriami perdirbtų gyvūninių baltymų, kuriems skirtas šis skirsnis, mėginiai; mėginių ėmimo ir tyrimo dažnumas nustatomas remiantis veiklos vykdytojo atliktu rizikos vertinimu, šis vertinimas yra viena iš veiklos vykdytojo procedūrų, grindžiamų rizikos valdymo analizės ir svarbiausių valdymo taškų (RVASVT) principais; tokio mėginių ėmimo ir tyrimo rezultatai saugomi bent penkerius metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.
- d) Kombinuotieji pašarai, kurių sudėtyje yra perdirbtų gyvūninių baltymų, kuriems skirtas šis skirsnis, turi būti gaminami įmonėse, šiuo tikslu patvirtintose kompetentingos institucijos ir skirtose gaminti tik pašarus akvakultūros gyvūnams.

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos:

- i) kompetentinga institucija, prieš tai atlikusi patikrinimą vietoje, gali leisti akvakultūros gyvūnų kombinuotųjų pašarų gamybą įmonėse, kurios taip pat gamina kitų ūkinių gyvūnų, išskyrus kailinius gyvūnus, kombinuotuosius pašarus, jei laikomasi šių sąlygų:

▼ **M48**

- atrajotojų kombinuotųjų pašarų gaminimo, saugojimo, vežimo bei pakavimo infrastruktūra turi būti fiziškai atskirta nuo neatrajotojų kombinuotųjų pašarų gaminimo ir saugojimo infrastruktūros,
 - akvakultūros gyvūnų kombinuotųjų pašarų gaminimo, saugojimo, vežimo bei pakavimo infrastruktūra turi būti fiziškai atskirta nuo kitų neatrajotojų kombinuotųjų pašarų gaminimo ir saugojimo infrastruktūros,
 - dokumentai, kuriuose pateikiama išsami informacija apie perdirbtų gyvūninių baltymų, kuriems skirtas šis skirsnis, įsigijimą ir naudojimą, taip pat kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra tokių baltymų, pardavimą, turi būti saugomi bent penkerius metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai,
 - siekiant nustatyti, ar nėra neleistinų gyvūninių sudedamųjų dalių, taikant Reglamento (EB) Nr. 152/2009 VI priede nustatytus analizės metodus gyvūninėms sudedamosioms dalims nustatyti atliekant oficialią pašarų kontrolę, turi būti reguliariai imami ir tiriama ūkinių gyvūnų, išskyrus akvakultūros gyvūnus, kombinuotųjų pašarų mėginiai; mėginių ėmimo ir tyrimo dažnumas nustatomas remiantis veiklos vykdytojo atliktu rizikos vertinimu, šis vertinimas yra viena iš veiklos vykdytojo procedūrų, grindžiamų RVASVT principais. Rezultatai saugomi bent penkerius metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai;
- ii) nereikalaujama, kad vietos kombinuotųjų pašarų gamintojai turėtų specialų visaverčių pašarų gamybos iš kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra produktų, kuriems skirtas šis skirsnis, leidimą, jei jie laikosi šių sąlygų:
- yra registruoti kompetentingos institucijos,
 - laiko tik akvakultūros gyvūnus,
 - gamina visaverčius pašarus akvakultūros gyvūnams, skirtus naudoti tik tame pačiame ūkyje, ir
 - kombinuotuose pašaruose, kurių sudėtyje yra perdirbtų gyvūninių baltymų, kuriems skirtas šis skirsnis, bendras baltymų kiekis yra mažesnis negu 50 %.
- e) Atitinkamai perdirbtų gyvūninių baltymų, kuriems skirtas šis skirsnis, lydraštyje arba gyvūnų sveikatos sertifikate ir ant visos jų pakuotės turi būti aiškiai užrašyta „iš neatrajotojų gauti perdirbti gyvūniniai baltymai – netinka ūkinių gyvūnų, išskyrus akvakultūros ir kailinius gyvūnus, pašarams gaminti“.

Atitinkamai akvakultūros gyvūnų kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra perdirbtų gyvūninių baltymų, kuriems skirtas šis skirsnis, lydraštyje arba gyvūnų sveikatos sertifikate ir ant visos jų pakuotės turi būti aiškiai užrašyta „sudėtyje yra iš neatrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų – netinka ūkiniams gyvūnams, išskyrus akvakultūros ir kailinius gyvūnus, šerti“.

*E SKIRSNIS****Specialios nenujunkytiems atrajotojams šerti skirtų pieno pakaitalų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, gamybos, tiekimo rinkai ir naudojimo sąlygos***

Taikomos šios specialios nenujunkytiems ūkiniams atrajotojams šerti skirtų pieno pakaitalų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, gamybos, tiekimo rinkai ir naudojimo sąlygos:

▼ **M48**

- a) pieno pakaitalų sudėtyje esantys žuvų miltai turi būti gaminami perdirbimo įmonėse, skirtose tik iš vandens gyvūnų, išskyrus jūros žinduolius, gautiems produktams gaminti ir turi atitikti III skyriuje nustatytas bendrąsias sąlygas;
- b) naudoti žuvis miltus nenujunkytiems ūkiniams atrajotojams šerti leidžiama tik gaminant sauso pavidalo pieno pakaitalus, naudojamus atskiedus nustatytu skysčio kiekiu kaip nenujunktųjų atrajotojų gyvūnų pašaras – pieno krekenų papildas arba pakaitalas, kol junkymas dar nepasibaigęs;
- c) nenujunkytiems ūkiniams atrajotojams šerti skirti pieno pakaitalai, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, turi būti gaminami įmonėse, kuriose negaminami kiti atrajotojams skirti kombinuotieji pašarai ir kurioms tuo tikslu suteiktas kompetentingos institucijos leidimas.

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos, kompetentinga institucija, prieš tai atlikusi patikrinimą vietoje, gali leisti kitus atrajotojų kombinuotuosius pašarus gaminti įmonėse, kurios taip pat gamina nenujunkytiems ūkiniams atrajotojams skirtus pieno pakaitalus, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, jei laikomasi šių sąlygų:

- i) kitų atrajotojų kombinuotųjų pašarų saugojimo infrastruktūra turi būti fiziškai atskirta nuo burių žuvų miltų ir burių pieno pakaitalų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, saugojimo, vežimo ir pakavimo infrastruktūros;
- ii) kiti atrajotojų kombinuotieji pašarai turi būti gaminami vietose, fiziškai atskirtose nuo vietų, kuriose gaminami pieno pakaitalai, kurių sudėtyje yra žuvų miltų;
- iii) dokumentai, kuriuose pateikiama išsami informacija apie žuvų miltų išsigijimą ir naudojimą, taip pat pieno pakaitalų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, pardavimą, turi būti saugomi bent penkerius metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai;
- iv) siekiant nustatyti, ar nėra neleistinų gyvūninių sudedamųjų dalių, taikant Reglamento (EB) Nr. 152/2009 VI priede nustatytus analizės metodus gyvūninėms sudedamosioms dalims nustatyti atliekant oficialiąją pašarų kontrolę, turi būti reguliariai imami ir tiriami kitų atrajotojų kombinuotųjų pašarų mėginiai; mėginių ėmimo ir tyrimo dažnumas nustatomas remiantis veiklos vykdytojo atliktu rizikos vertinimu, šis vertinimas yra viena iš veiklos vykdytojo procedūrų, grindžiamų RVASVT principais; rezultatai turi būti saugomi bent penkerius metus, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai;
- d) prieš išleidžiant į laisvą apyvartą Sąjungoje, siekiant nustatyti, ar nėra neleistinų gyvūninių sudedamųjų dalių, importuotojai turi užtikrinti, kad taikant Reglamento (EB) Nr. 152/2009 VI priede nustatytus analizės metodus gyvūninėms sudedamosioms dalims nustatyti atliekant oficialiąją pašarų kontrolę, būtų tiriamos visos importuojamų pieno pakaitalų, kurių sudėtyje yra žuvis miltų, siuntos;
- e) atitinkamai nenujunkytiems ūkiniams atrajotojams šerti skirtų pieno pakaitalų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, lydraštyje arba gyvūnų sveikatos sertifikate ir ant visos tokių pieno pakaitalų pakuotės turi būti aiškiai užrašyta „sudėtyje yra žuvų miltų – netinka atrajotojams, išskyrus nenujunktus atrajotojus, šerti“;
- f) nenujunkytiems ūkiniams atrajotojams skirti birūs pieno pakaitalai, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, turi būti vežami transporto priemonėmis ir talpyklose, kurios anksčiau nenaudotos kitiems atrajotojų pašarams vežti.

▼ **M48**

Nukrypstant nuo šios specialios sąlygos, transporto priemonės ir talpyklos, kurios vėliau bus naudojamos kitiems biriems pašarams, skirtiems atrajotojams, vežti, gali būti naudojamos nenujunkytiems ūkiniam atrajotojams skirtiems biriems pieno pakaitalams, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, vežti, jei siekiant išvengti kryžminės taršos jos prieš tai išvalomos laikantis dokumentais nustatytos tvarkos, kurią prieš tai patvirtino kompetentinga institucija. Kai taikoma tokia tvarka, bent dvejus metus saugomi veiksnių seka patvirtinantys dokumentai, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai;

- g) ūkiuose, kuriuose laikomi atrajotojai, turi būti įdiegtos priemonės, kuriomis būtų užtikrinama, kad pieno pakaitalais, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, nebūtų šeriami kiti atrajotojai, išskyrus nenujunktus atrajotojus. Kompetentingos institucijos turi sudaryti ūkių, kuriuose pieno pakaitalai, kurių sudėtyje yra žuvų miltų, naudojami pagal išankstinio pranešimo arba kitą sistemą, kuria užtikrinamas šios specialios sąlygos laikymasis, sąrašą.

V SKYRIUS

Bendrieji reikalavimai

A SKIRSNIS

Sąrašai

Valstybės narės turi rengti, atnaujinti ir viešai skelbti sąrašus:

- a) skerdyklų, iš kurių gali būti surenkamas kraujas, gautas laikantis IV skyriaus C skirsnio a punkto;
- b) leidimus turinčių perdirbimo įmonių, gaminančių kraujo produktus, kaip nustatyta IV skyriaus C skirsnio c punkte;
- c) skerdyklų ir pjaustymo įmonių, iš kurių gali būti surenkami gyvūniniai šalutiniai produktai, skirti perdirbtiems gyvūniniams baltymams gaminti, kaip nustatyta IV skyriaus D skirsnio a punkte;
- d) pagal IV skyriaus D skirsnio c punktą veikiančių leidimus turinčių perdirbimo įmonių, gaminančių iš neatrajotųjų gautus perdirbtus gyvūninius baltymus;
- e) leidimus turinčių įmonių, paminėtų III skyriaus B skirsnyje, IV skyriaus D skirsnio d punkte ir E skirsnio c punkte;
- f) vietos kombinuotųjų pašarų gamintojų, registruotų ir veikiančių laikantis III skyriaus B skirsnyje ir IV skyriaus D skirsnio d punkte nustatytų sąlygų.

B SKIRSNIS

Pašarinių žaliavų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra iš atrajotųjų gautų produktų, vežimas

1. Birios pašarinės žaliavos ir birūs kombinuotieji pašarai, kurių sudėtyje yra iš atrajotųjų gautų produktų, išskyrus nurodytus a, b ir c punktuose, turi būti vežami transporto priemonėmis ir talpyklose, kurios nenaudojamos ūkinių gyvūnų, išskyrus kailinius gyvūnus, pašarams vežti:
 - a) pienas, pieno gaminiai, iš pieno gauti produktai, priešpienis ir priešpienio produktai;
 - b) gyvūninis dikalcio ir trikalčio fosfatas;
 - c) iš atrajotųjų kailių ir odos gauti hidrolizuoti baltymai.

▼ **M48**

2. Nukrypstant nuo 1 punkto, transporto priemonės ir talpyklos, anksčiau naudotos tame punkte nurodytoms birioms pašarinėms žaliavoms ir biriems kombinuotiesiems pašarams vežti, gali būti vėliau naudojamos ūkinių gyvūnų, išskyrus kailinius gyvūnus, pašarams vežti, jei siekiant išvengti kryžminės taršos jos prieš tai išvalomos laikantis dokumentais nustatytos tvarkos, kurią prieš tai patvirtino kompetentinga institucija.

Kai taikoma tokia tvarka, bent dvejus metus saugomi veikslių seką patvirtinantys dokumentai, kad juos būtų galima pateikti kompetentingai institucijai.

*C SKIRSNIS****Kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra iš atrajotojų gautų produktų, gamyba***

Kombinuotieji pašarai, kurių sudėtyje yra iš atrajotojų gautų produktų, išskyrus išvardytus a, b ir c punktuose, negali būti gaminami įmonėse, kuriose gaminami pašarai ūkiniams gyvūnams, išskyrus kailinius gyvūnus:

- a) pienas, pieno gaminiai, iš pieno gauti produktai, priešpienis ir priešpienio produktai;
- b) gyvūninis dikalcio ir trikalcio fosfatas;
- c) iš atrajotojų kailių ir odos gauti hidrolizuoti baltymai.

*D SKIRSNIS****Ūkiniams gyvūnams skirtų pašarinių žaliavų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra iš atrajotojų gautų produktų, naudojimas ir saugojimas ūkiuose***

Draudžiama ūkiuose, laikančiuose ūkinius gyvūnus, išskyrus kailinius gyvūnus, naudoti ir laikyti ūkiniams gyvūnams skirtas pašarines žaliavas ir kombinuotuosius pašarus, kurių sudėtyje yra iš atrajotojų gautų produktų, išskyrus išvardytus a, b ir c punktuose:

- a) pienas, pieno gaminiai, iš pieno gauti produktai, priešpienis ir priešpienio produktai;
- b) gyvūninis dikalcio ir trikalcio fosfatas;
- c) iš atrajotojų kailių ir odos gauti hidrolizuoti baltymai.

*E SKIRSNIS****Perdirbtų gyvūninių baltymų ir produktų, kurių sudėtyje yra tokių baltymų, eksportas***

1. Iš atrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų ir produktų, kurių sudėtyje yra tokių baltymų, eksportas yra draudžiamas.

Taikant išimtį, šis draudimas netaikomas perdirbtam gyvūnų augintinių ėdalui, įskaitant konservuotą ėdalą, kurio sudėtyje yra iš atrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų, apdorotam ir paženklinam vadovaujantis Sąjungos teisės aktais.

2. Iš neatrajotojų gautų perdirbtų gyvūninių baltymų ir produktų, kurių sudėtyje yra tokių baltymų, eksportas leidžiamas tik jei laikomasi šių sąlygų:

- a) jų paskirtis nedraudžiama 7 straipsniu ir šiuo priedu;

▼M48

- b) prieš eksportuojant eksportuojančios valstybės narės kompetentinga institucija arba Komisija su importuojančios trečiosios šalies kompetentinga institucija sudaro rašytinį susitarimą, į kurį įtraukiamas importuojančios trečiosios šalies išpareigojimas laikytis paskirties ir perdirbtų gyvūninių baltymų arba produktų, kurių sudėtyje yra tokių baltymų, pakartotinai neeksportuoti 7 straipsniu ir šiuo priedu draudžiamam naudojimui.
3. Pagal 2 punkto b) įtrauktį sudaryti rašytiniai susitarimai turi būti pateikiami per Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinį komitetą.
 4. 2 ir 3 punktai netaikomi šių produktų eksportui:
 - a) žuvų miltų ir kombinuotųjų pašarų, kurių sudėtyje yra žuvų miltų;
 - b) kombinuotųjų pašarų, skirtų akvakultūros gyvūnams;
 - c) gyvūnų augintinių ėdalui.

*F SKIRSNIS***Oficialioji kontrolė**

1. Kompetentingos institucijos vykdomą oficialiąją kontrolę, kuria siekiama patikrinti, ar laikomasi šiame priede nustatytų reikalavimų, sudaro patikrinimai ir perdirbtų gyvūninių baltymų bei pašarų mėginių ėmimas tyrimams taikant Reglamento (EB) Nr. 152/2009 VI priede nustatytus analizės metodus gyvūninėms sudedamosioms dalims nustatyti atliekant oficialiąją pašarų kontrolę.
2. Kompetentinga institucija reguliariai tikrina tokios oficialios kontrolės tikslais tyrimus atliekančių laboratorijų kompetenciją, ypač vertindama kvalifikacijos tikrinimo tyrimų rezultatus.

Jei manoma, kad kompetencijos nepakanka, kaip būtinausios korekcinės priemonės imamas laboratorijos personalo pakartotinio mokymo, ir tik tada laboratorija vėl gali atlikti tyrimus.

▼ **M31**

V PRIEDAS

NURODYTOS PAVOJINGOS MEDŽIAGOS

1. Nurodytos pavojingos medžiagos apibrėžtis

Šie audiniai turi būti priskirti nurodytoms pavojingoms medžiagoms, jei jie gauti iš gyvūnų, kilusių iš valstybės narės ar trečiosios šalies ar vieno iš jų regiono, kuris priskirtas kontroliuojamos ar nenustatytos GSE rizikos kategorijai:

- a) dėl galvijų:
- i) kaukolė, išskyrus apatinius žandikaulius ir įskaitant smegenis ir akis, ir vyresnių kaip 12 mėnesių gyvūnų stuburo smegenys;

▼ **M37**

- ii) nugarkaulis, išskyrus uodegos slankstelius, cervikaliųjų, torakaliųjų ir lumbaliųjų slankstelių dygliuotąsias bei skersines ataugas ir vidurinę kryžkaulio keterą bei sparnus, bet įskaitant vyresnių nei 30 mėnesių amžiaus gyvūnų nugaros nervų šaknelių mazgus; taip pat

▼ **M31**

- iii) įvairaus amžiaus galvijų tonzilės, žarnynas nuo dvylikapirštės iki tiesiosios žarnos ir žarnaplėvė.

- b) dėl avių ir ožkų

- i) kaukolė, įskaitant vyresnių kaip 12 mėnesių gyvūnų arba tų, kurios turi per danteną prasikalusį nuolatinį kandį, smegenis ir akis, tonziles ir stuburo smegenis, ir

- ii) įvairaus amžiaus gyvūnų blužnis ir klubinė žarna.

2. Valstybėms narėms leidžiančios nukrypti nuostatos

Nukrypstant nuo 1 punkto audiniai, išvardyti šiame punkte, kilę iš valstybių narių, kuriose GSE rizika yra nedidelė, toliau laikomi nurodyta pavojinga medžiaga

3. Žymėjimas ir naikinimas

Nurodyta pavojinga medžiaga pažymima dažais arba prireikus kitaip pažymima tuoj pat po pašalinimo ir sunaikinama pagal Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 nuostatas, ypač pagal jo 4 straipsnio 2 dalį.

4. Nurodytos pavojingos medžiagos pašalinimas

4.1. Nurodyta pavojinga medžiaga pašalinama:

- a) skerdyklose arba prireikus kitose atitinkamose skerdimui vietose;
- b) mėsos išspaustymo įmonėse tuo atveju, kai galvijų nugarkaulis yra pašalinamas;
- c) jei tinka, tarpinėse įmonėse, nurodytose Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 10 straipsnyje, arba naudotojų ir surinkimo centruose, kuriems buvo išduotas leidimas ir jie buvo registruoti pagal Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 23 straipsnio 2 dalies c punkto iv, vi ir vii papunkčius.

4.2. Nukrypstant nuo 4.1 punkto, su pašalinamomis specifinėmis medžiagomis galima leisti atlikti alternatyvų tyrimą laikantis šių sąlygų:

- a) tiriami visi skerdyklose esantys gyvūnai, kurie tinkami nurodytos pavojingos medžiagos pašalinimui;
- b) žmonių maistui ar galvijų pašarui skirtas galvijų, ožkų ar avių produktas nepatenka už skerdyklos ribų, kol kompetentinga institucija negauna ir nepatvirtina visų paskerstų galvijų, kurie galėjo užsikrėsti, kai bent vienam iš jų patvirtinta GSE, testų rezultatų;
- c) tada, kai atlikus alternatyvų tyrimą gaunamas teigiamas rezultatas, visa galvijų, ožkų ir avių medžiaga, kuri galėjo užsikrėsti skerdykloje, sunaikinama pagal 3 punktą, nebent viso kūno, įskaitant ir užkrėsto gyvūno odą, dalys gali būti identifikuojamos ir laikomos atskirai.

▼ **M31**

- 4.3. Nukrypdoms nuo 4.1 punkto, valstybės narės gali nuspręsti leisti:
- tuo tikslu specialius leidimus turinčiose mėsos išpjaujimo įmonėse pašalinti avių ir ožkų nugarkaulio smegenis;
 - tuo tikslu specialius leidimus turinčiose, stebimose ir registruojamose mėsos parduotuvėse pašalinti galvijų nugarkaulius iš skerdenų ar jų dalių;
 - nupjaustyti galvijų galvos mėsą išpjaujimo įmonėse, turinčiose specialius leidimus šiam tikslui pagal 9 punkto nuostatas.
- 4.4. Šiame skyriuje išdėstytos nurodytos pavojingos medžiagos pašalinimo taisyklės netaikomos I kategorijos medžiagai, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1774/2002, naudojami prižiūrint kompetentingai institucijai šerti nykstančių ir saugomų nekrofauginių rūšių paukščiams.
5. **Priemonės dėl mechaniškai atskirtos mėsos**
- Atsižvelgiant į 5 straipsnio 2 dalyje nurodytus atskirus sprendimus ir nukrypstant nuo 9 straipsnio 3 dalies visose valstybėse narėse draudžiama naudoti galvijų, avių ir ožkų kaulus ar kaulų išpjovos mechaniškai atskirtai mėsai gaminti.
6. **Priemonės dėl audinių plėšimo**
- Atsižvelgiant į atskirus 5 straipsnio 2 dalyje nurodytus atskirus sprendimus ir nukrypstant nuo 8 straipsnio 3 dalies visose valstybėse narėse, kol visos valstybės narės bus priskirtos šalims su nedidele GSE rizika, draudžiama perplėšti galvijų, avių ir ožkų, kurių mėsa skirta žmonių ar gyvūnų vartojimui, centrinės nervų sistemos audinius naudojant pailgą strypo formos instrumentą ir kišant jį į kaukolės ertmę po apsvaiginimo.
7. **Galvijų liežuvių išpjovimas**
- Įvairaus amžiaus galvijų liežuviai, skirti žmonių maistui ar gyvūnų pašarams, turi būti išpjaujami skerdykloje skersai pjaunant rostraline kryptimi link poliežuvinio kaulo liežuvinės ataugos.
8. **Galvijų galvos mėsos nupjovimas**
- 8.1. Vyresnių nei 12 mėnesių amžiaus galvijų galvos mėsa nupjaustoma skerdyklose kontroliuojant pagal kompetentingos institucijos pripažintą sistemą, kad būtų išvengta galimo galvos mėsos užteršimo centrinės nervų sistemos audiniais. Ši sistema turi apimti bent šias priemones:
- nupjaustymas vyksta nustatytoje vietoje, kuri fiziškai atskirta nuo kitų skerdyklos dalių;
 - kai galvos yra nuimamos nuo konvejerio ar kablių prieš nupjaustant galvos mėsą, priekinė šautinė anga ir didžioji pakauškaulio anga (*foramen magnum*) turi būti uždengtos nepralaidžiu kietu kamščiu. Kai galvos smegenų kamieno mėginys yra paimamas laboratoriniam GSE tyrimui, *foramen magnum* turi būti uždengta tuoj pat po mėginio paėmimo;
 - galvos mėsa neturi būti nupjaustoma nuo galvų, kai akys yra pažeistos arba jos prarastos prieš pat arba iš karto po skerdimo, arba kurios yra kitaip pakenktos taip, kad tai galėtų lemti galvos užteršimą centrinės nervų sistemos audiniais;
 - galvos mėsa neturi būti nupjaustoma nuo galvų, kurios nebuvo tinkamai uždengtos pagal antros įtraukos nuostatas;
 - nepažeidžiant bendrųjų higienos reikalavimų turi būti nustatytos specialios darbo instrukcijos siekiant išvengti galvos mėsos užteršimo nupjaustymo metu, visų pirma tuo atveju, kai antroje įtraukoje ištraukojamos nurodytas kamštis yra pamestas arba akys buvo pažeistos darbo metu;
 - siekiant patikrinti ar tinkamai įgyvendinamos priemonės užterštumui sumažinti turi būti nustatytas mėginių ėmimo atitinkamam laboratoriniam tyrimui centrinės nervų sistemos audiniui nustatyti planas.

▼ **M31**

8.2. Nukrypdoms nuo 8.1 punkto reikalavimų valstybės narės gali nuspręsti taikyti skerdykloje alternatyvią galvijų galvos mėsos nupjaustymo kontrolės sistemą siekiant atitinkamai sumažinti galvos mėsos užterštumo centrinės nervų sistemos audiniais lygį. Siekiant patikrinti ar tinkamai įgyvendinamos priemonės užterštumui sumažinti turi būti nustatytas mėginių ėmimo atitinkamam laboratoriniam tyrimui centrinės nervų sistemos audiniui nustatyti planas. Taikančios šią nukrypti leidžiančią nuostatą valstybės narės informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares per Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinį komitetą apie savo kontrolės sistemas ir mėginių tyrimo rezultatus.

8.3. Jei nupjaustymas atliekamas nenuėmus galvijų galvų nuo konvejerio ar kablių, 8.1 ir 8.2 punktai nėra taikomi.

9. **Galvijų galvos mėsos nupjaustymas leidimus turinčiose išpjauštymo įmonėse**

Nukrypdoms nuo 8 punkto valstybės narės gali leisti galvijų galvos mėsos nupjaustymą tam tikslui specialius leidimus turinčiose išpjauštymo įmonėse laikantis šių sąlygų:

- a) galvos, skirtos vežti į išpjauštymo įmones, turi būti pakabintos ant laikiklio jas laikant ir vežant iš skerdyklos į išpjauštymo įmonę;
- b) priekinė anga ir *foramen magnum* turi būti tinkamai uždengtos nepralaidžiu ir kietu kamščiu prieš perkeliant jas nuo konvejerio ar kablių ant laikiklių. Kai galvos smegenų kamieno mėginys yra paimamas laboratoriniam GSE tyrimui, *foramen magnum* turi būti uždengta tuoj pat po mėginio paėmimo;
- c) galvos, kurios nėra tinkamai uždengtos pagal b punkto nuostatas, kurių akys yra pažeistos arba prarastos prieš pat arba iš karto po skerdimo arba kurios yra kitaip pakenktos taip, kad tai galėtų lemti galvos mėsos užterštumą centrinės nervų sistemos audiniais, negali būti pervežamos į specialius leidimus turinčias išpjauštymo įmones;
- d) siekiant patikrinti, ar tinkamai įgyvendinamos priemonės užterštumui sumažinti, skerdyklai turi būti nustatytas mėginių ėmimo atitinkamam laboratoriniam tyrimui centrinės nervų sistemos audiniui nustatyti planas.
- e) galvos mėsos nupjaustymas turi būti atliekamas kontroliuojant pagal kompetentingos institucijos pripažintą sistemą, kad būtų išvengta galimo galvos mėsos užteršimo. Pagal sistemą turi būti taikomos bent šios priemonės:
 - i) visos galvos turi būti vizualiai tikrinamos dėl užteršimo ar pažeidimo požymių ir tinkamo uždengimo prieš pradėdant galvos mėsos nupjaustymą;
 - ii) galvos mėsa neturi būti nupjaustoma nuo galvų, kurios nebuvo tinkamai uždengtos, kurių akys buvo pažeistos arba kurios buvo kitaip pakenktos taip, kad tai galėtų lemti galvos mėsos užteršimą centrinės nervų sistemos audiniais. Galvos mėsa taip pat neturi būti nupjaustoma nuo jokios galvos, jei įtariama, kad galvos yra užterštos;
 - iii) nepažeidžiant bendrųjų higienos reikalavimų turi būti nustatytos specialios darbo instrukcijos siekiant išvengti galvos mėsos užteršimo nupjaustymo metu, visų pirma, kai kamštis yra pamestas arba akys buvo pažeistos darbo metu.
- f) siekiant patikrinti ar tinkamai įgyvendinamos priemonės užterštumui sumažinti išpjauštymo įmonei turi būti nustatytas mėginių ėmimo atitinkamam laboratoriniam tyrimui centrinės nervų sistemos audiniui nustatyti planas.

▼ M31**10. Prekybos ir eksporto taisyklės**

- 10.1. Valstybės narės gali leisti išsiųsti galvas arba nesupjaustytas skerdenas, kuriose yra nurodytos pavojingos medžiagos, į kitą valstybę narę tik, jei ta valstybės narė sutinka priimti medžiagą ir yra patvirtinusi išsiuntimo ir pervežimo sąlygas.
- 10.2. Nukrypstant nuo 10.1 punkto, skerdenos, skerdenų pusės arba skerdenų pusės, supjaustytos į ne daugiau kaip tris vientisus gabalus, ir ketvirčiai, kurių sudėtyje nėra nurodytos pavojingos medžiagos, išskyrus nugarkaulį, įskaitant nugaros nervų šaknelių mazgus, gali būti siunčiamos iš vienos valstybės narės į kitą be išankstinio sutikimo.
- 10.3. Galvijienos, avienos ar ožkienos galvų ar šviežios mėsos, turinčių nurodytų pavojingų medžiagų, eksportas iš Bendrijos teritorijos yra draudžiamas.

11. Kontrolė

- 11.1. Valstybės narės turi atlikti oficialius patikrinimus pakankamai dažnai, kad būtų patikrinta ar teisingai taikomas šis priedas, ir užtikrinti, kad imamasi priemonių išvengti užteršimo ypač skerdyklose, išpjaustymo įmonėse ar kitose vietose, kur šalinamos nurodytos pavojingos medžiagos, pvz., mėsinėse ar 4.1 punkto c papunktyje nurodytos įmonėse.
- 11.2. Valstybės narės visų pirma sukuria sistemą, skirtą užtikrinti ir kontroliuoti, kad nurodyta pavojinga medžiaga yra tvarkoma ir naikinama pagal Reglamentus (EB) Nr. 999/2001 ir (EB) Nr. 1774/2002.
- 11.3. Siekiant pašalinti nugarkaulį, nurodytą 1 punkto a papunktyje, turi būti sukurta kontrolės sistema. Ši sistema turi apimti bent jau iš šias priemones:
 - a) kai nugarkaulio šalinti nereikia, galvijų skerdenos ar vientisi skerdenų gabalai, turintys nugarkaulį, turi būti identifikuojami aiškiai matoma mėlyna juostele ant etiketės kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1760/2000;
 - b) konkreti informacija dėl galvijų skerdenų ar vientisų skerdenų gabalų, iš kurių reikia pašalinti nugarkaulį ir iš kurių nereikia, skaičiaus turi būti pateikta prie mėsos siuntų pridedamame komerciniame dokumente. Jei reikia, importo atveju Komisijos reglamento (EB) Nr. 136/2004 ⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 dalyje nurodytas dokumentas papildomas specialia informacija;
 - c) mažiausiai vienerius metus mėsinės saugo komercinius dokumentus, nurodytus b punkte.

⁽¹⁾ OL L 21, 2004 1 28, p. 11.

▼ M31

VI PRIEDAS

**GYVŪNINĖS KILMĖS PRODUKTAI, GAUTI IŠ AR KURIŲ SUDĖTYJE
YRA ATRAJOTOJŲ MEDŽIAGOS, KAIP NURODYTA 9 STRAIPSNIO 1
DALYJE**

▼ **M50***VII PRIEDAS***UŽKREČIAMŪJŲ SPONGIFORMINIŲ ENCEFALOPATIJŲ KONTROLĖ IR LIKVIDAVIMAS****A SKYRIUS****Priemonės, kurių imamasi esant įtarimui dėl use atvejų tarp avių ir ožkų**

Jei įtariama, kad valstybės narės ūkyje laikoma avis ar ožka yra užsikrėtusi USE, visoms kitoms to ūkio avims ir ožkoms oficialus judėjimo apribojimas taikomas, kol bus gauti patvirtinančių tyrimų rezultatai.

Jei yra įrodymų, kad nėra tikėtina, jog ūkis, kuriame gyvūnas buvo, kai buvo įtarta USE, ir yra tas ūkis, kuriame gyvūnas galėjo būti užkrėstas USE, valstybė narė gali nuspręsti kitiems ūkiams arba tik ūkiui, kuriame gyvūnas turėjo sąlytį su užkratu, taikyti oficialias kontrolės priemones, atsižvelgdama į turimą epidemiologinę informaciją.

Ūkio, kuriam taikomos oficialios kontrolės priemonės, avių ir ožkų, kurios tame ūkyje laikomos nuo USE nustatymo dienos iki patvirtinančių tyrimų rezultatų gavimo, pienas ir pieno produktai naudojami tik tame ūkyje.

B SKYRIUS**Priemonės, kurių imamasi patvirtinus galvijų, avių ir ožkų use atvejus**

1. 13 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytu tyrimu turi būti nustatyti:

a) galvijų atveju:

- visi kiti atrajotojai, laikomi gyvūnų ūkyje, kuriame buvo patvirtinta liga,
- jei liga diagnozuojama gyvūno patelei, jos palikuonys, atvesti prieš dvejus metus iki pasireiškiant ligos pradiniam požymiui ar praėjus dvejiesiems metams po ligos pradinių požymių pasireiškimo;
- visi kohortos, kurioje buvo patvirtinta liga, gyvūnai,
- galima ligos kilmė,
- kiti gyvūnai, laikomi gyvūnų ūkyje, kuriame liga buvo patvirtinta, ar kituose ūkiuose, kurie gali būti užkrėsti USE sukėlėjais, arba kurie turėjo sąlytį su tuo pačiu pašaru arba užkrato šaltiniu,
- pašarų, kurie gali būti užteršti užkratu, kitų medžiagų judėjimas arba visos kitos užkrato pernešimo priemonės, kuriomis USE sukėlėjas galėjo būti perneštas į tiriamą ūkį ar iš jo;

b) avių ir ožkų atveju:

- visi atrajotojai, išskyrus avis ir ožkas, laikomas gyvūnų ūkyje, kuriame liga buvo patvirtinta,
- kiek tai įmanoma, gyvūnų patelių, kurių liga buvo patvirtinta, tėvai, visi embrionai, kiaušialąstės ir paskutiniai palikuonys,
- visos kitos avys ir ožkos, laikomos gyvūnų ūkiuose, kuriuose liga buvo patvirtinta, be nurodytųjų antroje įtraukoje,
- galima ligos kilmė ir kiti ūkiai, kuriuose yra gyvūnų, embrionų arba kiaušialąsčių, kurie gali būti užkrėsti USE sukėlėju ar kurie turėjo sąlytį su tuo pačiu pašaru arba užkrato šaltiniu,

▼ M50

— pašarų, kurie gali būti užteršti užkratu, kitų medžiagų judėjimas arba visos kitos užkrato pernešimo priemonės, kuriomis USE sukėlėjas galėjo būti perneštas į atitinkamą ūkį ar iš jo.

2. 13 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytos priemonės yra bent šios priemonės:

2.1. jei patvirtinama, kad galvijų užkrėstas GSE, 1 dalies a punkto antroje ir trečioje įtraukose nurodytu tyrimu nustatyti galvijai nužudomi ir visiškai sunaikinami; tačiau valstybė narė gali nuspręsti:

— 1 dalies a punkto trečioje įtraukose nurodytos gyvūnų kohortos nežuodyti ir nesunaikinti, jei yra įrodymų, kad minėti gyvūnai nebuvo šeriami tais pačiais pašarais, kaip ir užkrėstas gyvūnas,

— atidėti 1 dalies a punkto trečiojoje įtraukose nurodytų kohortų gyvūnų žudymą ir naikinimą iki jų vaisingo gyvenimo pabaigos, jei tai – nuolatos spermos surinkimo centre laikomi buliai ir jei galima užtikrinti, kad nugaišę jie bus visiškai sunaikinti.

2.2. Jei USE diagnozė buvo patvirtinta aviai ar ožkai:

2.2.1. Tais atvejais, kai negalima atmesti GSE galimybės,

▼ M51

Jei GSE diagnozės negalima atmesti po antrinio molekulinio tyrimo, atlikto taikant X priedo C skyriaus 3.2 punkto c papunkčio ii įtraukose nustatytus metodus ir protokolus, visi gyvūnai, nustatyti tyrimu, nurodytu 1 punkto b papunkčio antroje–penktoje įtraukose, nužudomi ir visiškai sunaikinami, o tuo tyrimu nustatyti embrionai ir kiaušialąstės – visiškai sunaikinami.

▼ M50

Vyresni nei 18 mėnesių gyvūnai, nužudyti siekiant sunaikinti, tiriami dėl USE taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nurodytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte, kaip nustatyta III priedo A skyriaus II dalies 5 punkte.

Turi būti nustatytas visų avių (neviršijant 50 gyvūnų) priono baltymo genotipas.

Pienas ir pieno produktai, gauti iš sunaikinamų gyvūnų, kurie buvo laikomi ūkyje nuo dienos, kai patvirtinta, kad negalima atmesti GSE galimybės, iki visiško sunaikinimo dienos, turi būti šalinami pagal Reglamento (EB) Nr. 1069/2009⁽¹⁾ 12 straipsnį.

Po gyvūnų nužudymo ir visiško sunaikinimo ūkiui taikomos 3 punkte nustatytos sąlygos.

2.2.2. Atvejais, kai GSE ir atipinę skrepi galima atmesti

Jei GSE ir atipinę skrepi atmetamos taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkto c papunktyje, ūkis turi atitikti a punkte išdėstytas

⁽¹⁾ OL L 300, 2009 11 14, p. 1.

▼ **M50**

sąlygas ir, atsižvelgiant į už ūkį atsakingos valstybės narės sprendimą, 1 pasirinkties sąlygas, nustatytas b punkte, 2 pasirinkties sąlygas, nustatytas c punkte arba 3 pasirinkties sąlygas, nustatytas d punkte:

- a) pienas ir pieno produktai, gauti iš gyvūnų, numatomų sunaikinti arba paskersti ir kurie buvo laikomi ūkyje nuo dienos, kai patvirtinta USE, iki užbaigimo priemonių, kurios turi būti taikomos ūkyje, kaip nustatyta b ir c punktuose, arba gautiems iš užkrėstos bandos tol, kol visi apribojimai, nustatyti d punkte ir 4 punkte, yra panaikinami, nenaudojami atrajotojams šerti, išskyrus atrajotojų šėrimą tame ūkyje.

Tokie pienas ir pieno produktai kaip ne atrajotojams skirtas pašaras tiekiami rinkai tik valstybės narės, atsakingos už ūkį, teritorijoje.

Prie tokio pieno ir pieno produktų siuntų pridedamame komerciniame dokumente ir ant tokių siuntų pakuočių turi būti aiškiai pažymėta: „netinka atrajotojams šerti“.

Pašarų, kurių sudėtyje yra tokio pieno ir pieno produktų, naudojimas ir laikymas turi draudžiami ūkiuose, kuriuose laikomi atrajotojai.

Birūs pašarai, kurių sudėtyje yra tokių produktų, vežami transporto priemonėmis, kuriomis tuo pat metu nevežami atrajotojams skirti pašarai.

Jei tokios transporto priemonės vėliau naudojamos vežti atrajotojams skirtus pašarus, jos kruopščiai išvalomos laikantis už ūkį atsakingos valstybės narės patvirtintos tvarkos, kad būtų išvengta kryžminio užteršimo.

- b) 1 pasirinktis – nužudomi ir visiškai sunaikinami visi gyvūnai

visi 1 dalies b punkto antroje ir trečioje įtraukose nurodyti tyrimu nustatyti gyvūnai nedelsiant nužudomi ir visiškai sunaikinami, o embrionai ir kiaušialąstės visiškai sunaikinami;

Vyresni nei 18 mėnesių gyvūnai, nužudyti siekiant sunaikinti, tiriami dėl USE taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nurodytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte, kaip nustatyta III priedo A skyriaus II dalies 5 punkte.

Turi būti nustatytas visų avių (neviršijant 50 gyvūnų) priono baltymo genotipas.

Nukrypstant nuo pagal 1 pasirinktį pirmoje pastraipoje nustatytų sąlygų, valstybės narės gali nuspręsti atlikti vietoj išvardytų priemonės, nurodytas i ar ii punktuose:

- i) pakeisti visų gyvūnų nužudymą ir visišką sunaikinimą neatidėliotinu jų skerdimu žmonėms vartoti nedelsiant, su sąlyga, kad:

— gyvūnai yra skerdžiami žmonėms vartoti, valstybės narės, atsakingos už ūkį, teritorijoje;

▼ **M50**

— visi gyvūnai, vyresni negu 18 mėnesių amžiaus, paskersti žmonėms vartoti, turi būti tiriami dėl USE taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte,

ii) ėriukai ir ožiukai, jaunesni nei trijų mėnesių, nėra nedelsiant nužudomi ir visiškai sunaikinami, jei jie skerdziami žmonėms vartoti ne vėliau kaip tuo metu, kai jiems sueina trys mėnesiai.

Kol bus nužudyti ir visiškai sunaikinti arba paskersti žmonėms vartoti visi gyvūnai, priemonės, nurodytos 2.2.2 punkto a papunktyje ir 3.4 punkto b papunkčio trečioje ir ketvirtoje įtraukose, taikomos ūkyje, kuriame buvo nuspręsta taikyti 1 pasirinktį.

Po visų gyvūnų nužudymo ir visiško sunaikinimo arba skerdimo žmonėms vartoti 3 punkte nustatytos sąlygos taikomos ūkiui, kuriame buvo nuspręsta taikyti 1 pasirinktį.

c) 2 pasirinktis– nužudomi ir visiškai sunaikinami tik ligai imlūs gyvūnai

Priono baltymo genotipas nustatomas visoms ūkyje esančioms avims, po to nužudomi ir visiškai sunaikinami visi gyvūnai, embrionai ir kiaušialąstės, kurie identifikuoti atliekant tyrimą, nurodytą 1 punkto b papunkčio antroje ir trečioje įtraukose, išskyrus:

— veislinius ARR/ARR genotipo avinus,

— veislinės avis, turinčias ne mažiau kaip vieną ARR alelį ir neturinčias VRQ alelio, ir, jei atliekant tyrimą tokios veislinės avys yra ėringos, vėliau gimusius ėriukus, jei jų genotipas atitinka šios pastraipos reikalavimus,

— avis, turinčias bent vieną ARR alelį, kurios yra skirtos tik skersti ir vartoti žmonėms,

— jeigu už ūkį atsakinga valstybė narė nuspręstų, ėriukus ir ožiukus, jaunesnius nei trijų mėnesių amžiaus, jeigu jie skirti skersti žmonių maistui gyvūnai ir bus paskersti ne vėliau kaip tuo metu, kai jiems sueis trys mėnesiai. Šiems ėriukams ir ožiukams genotipas nėra nustatomas.

Vyresni nei 18 mėnesių gyvūnai, nužudyti siekiant sunaikinti, tiriami dėl USE taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nurodytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte, kaip nustatyta III priedo A skyriaus II dalies 5 punkte.

Nukrypstant nuo pagal 2 pasirinktį pirmoje pastraipoje nustatytų sąlygų, valstybės narės gali nuspręsti atlikti vietoj išvardytų priemonės, nurodytas i, ii ir iii punktuose:

i) visų gyvūnų nužudymą ir visišką sunaikinimą pakeisti gyvūnų, nurodytų pirmoje dalyje pagal 2 galimybę, skerdimu žmonėms vartoti, su sąlyga, kad:

— gyvūnai yra skerdziami žmonėms vartoti už ūkį atsakingos valstybės narės teritorijoje;

▼ **M50**

— visi gyvūnai, vyresni negu 18 mėnesių amžiaus, paskersti žmonėms vartoti, turi būti tiriama dėl USE taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte,

ii) atidėti genotipo nustatymą ir vėlesnį nužudymą ir visišką sunaikinimą ar skerdimą žmonėms vartoti skirtų gyvūnų, nurodytų pirmoje pastraipoje pagal 2 galimybę, ne ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui tais atvejais, kai patvirtinamas pirmasis užkrėstas gyvūnas uždarytas pradėdant jų ėriavimosi periodu, jei avių, ožkų bei jų naujagimių laikomi atskirai nuo avių ir ožkų iš kitų ūkių per visą laikotarpį;

iii) atidėti gyvūnų, nurodytų pirmoje pastraipoje, nužudymą ir visišką sunaikinimą arba skerdimą žmonėms vartoti pagal 2 pasirinktį ne ilgiau kaip trejus metus po to, kai buvo nustatytas pirmasis užkrėstas gyvūnas ir patvirtintas, avių bandoms ir ūkiams, kuriuose laikomos avys ir ožkos. Šioje straipsnio dalyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata, taikoma tik tais atvejais, kai už ūkį atsakinga valstybė narė mano, kad epidemiologinė padėtis negali būti valdoma be atitinkamų gyvūnų žudymo, bet tai negali būti atliekama iškart dėl nepakankamo avių populiacijų atsparumo ūkyje atsižvelgiant ir į kitus aspektus, įskaitant ekonominius veiksnius. Veisliniai avinai, išskyrus ARR/ARR genotipo avinus, turi būti paskersti arba išskartuoti nedelsiant ir turi būti taikomos visos įmanomos priemonės, skirtos greitai padidinti ūkio avių populiacijos genetinį atsparumą, įskaitant pagrįstą ėriavedžių veisimą ir skerdimą siekiant padidinti ARR alelio dažnį ir pašalinti VRQ alelį, turi būti įgyvendintas. Už ūkį atsakinga valstybė narė užtikrina, kad gyvūnų, kurie bus nužudyti pasibaigus atidėjimo laikotarpiui, skaičius nebūtų didesnis nei iš karto po to, kai pirmasis užkrėstas gyvūnas buvo patvirtintas.

Kol bus žudomi ir visiškai sunaikinami arba skerdžiami žmonėms vartoti skirti gyvūnai, nurodyti pirmoje pastraipoje pagal 2 pasirinktį, ūkyje, kuriame buvo nuspręsta taikyti 2 pasirinktį, taikomos šios priemonės: nurodytos 2.2.2 punkto a papunktyje, 3.1 punkte, 3.2 punkto a ir b papunkčiuose, 3.3 punkte ir 3.4 punkto a papunkčio pirmoje ir antroje įtraukose, b papunkčio pirmoje, antroje, trečioje ir ketvirtoje įtraukose ir c papunktyje. Vis dėlto, jeigu už ūkį atsakinga valstybė narė nuspręstų atidėti gyvūnų nužudymą ir visišką sunaikinimą arba skerdimą žmonėms vartoti pagal iii punktą, ūkyje vietoj to taikomos šios priemonės: nurodytos 2.2.2 punkte a papunktyje ir 4.1–4.6 punktuose.

Po gyvūnų, nurodytų pirmoje pastraipoje pagal 2 pasirinktį, nužudymo ir visiško sunaikinimo arba paskerdimo žmonėms vartoti 3 punkte nustatytos sąlygos taikomos ūkiui, kuriame buvo nuspręsta taikyti 2 pasirinktį.

d) 3 pasirinktis – jokie gyvūnai privalomai nežudomi ir visiškai nesunaikinami

▼ **M50**

Valstybė narė gali nuspręsti nežudyti ir visiškai nesunaikinti gyvūnų, kurie identifikuojami atliekant tyrimą, nurodytą 1 dalies b punkto antroje ir trečioje įtraukose laikantis bent vieno šiose keturiose įtraukose nustatytų kriterijų:

- sunku gauti pakeitimui avių, kurių genotipai leidžiami pagal 3.2 punkto a ir b papunkčius,
- ARR alelių dažnumas veislėje ar ūkyje yra nedidelis,
- tai laikoma būtinybe, siekiant išvengti įvaisos,
- to reikalauja valstybė narė, remdamasi pagrįstu visų epidemiologinių veiksnių vertinimu.

Valstybės narės, leidžiančios taikyti 3 pasirinktį valdyti klasikinės skrepi protrūkius, registruoja kiekvieno tokio atskiro sprendimo ją taikyti priežastis ir kriterijus.

Kai papildomi klasikiniai skrepi atvejai yra nustatomi ūkyje, kuriame taikoma 3 pasirinktis, valstybė narė pakartotinai įvertina sprendimo taikyti 3 pasirinktį tame ūkyje priežasčių ir kriterijų tinkamumą. Jei padaryta išvada, kad 3 pasirinktis neužtikrina tinkamos kontrolės protrūkio kontrolės, valstybė narė turi keisti šio ūkio kontrolę vietoj 3 pasirinkties taikydama 1 arba 2 pasirinktį, kaip nurodyta b ir c punktuose.

Visų avių priono baltymo genotipas (neviršijant 50 gyvūnų), nustatomas per tris mėnesius nuo tos dienos, kai buvo patvirtintas klasikinis skrepi atvejis.

Reikalavimai, nustatyti 2.2.2 punkto a papunktyje ir 4 punkte, nedelsiant taikomi ūkyje, jei buvo nuspręsta taikyti 3 pasirinktį.

2.2.3. Tais atvejais, kai yra patvirtintas atipinis skrepi atvejis

Kai USE atvejis, patvirtintas ūkyje, yra atipinis skrepi atvejis, ūkyje taikoma tokia intensyvesnė USE stebėseną pagal protokolą dvejus metus nuo paskutinio nustatyto atipinis skrepi atvejo: visos avys ir ožkos, vyresnės nei 18 mėnesių ir paskerstos žmonėms vartoti, ir visos avys ir ožkos, vyresnės nei 18 mėnesių, kurios nugaišo arba buvo paskerstos ūkyje, tiriamos dėl USE taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte.

Jei USE, kita nei atipinė skrepi, yra patvirtinta atliekant pirmoje pastraipoje nurodytą intensyvesnę dvejų metų trukmės USE stebėseną, ūkyje turi būti taikomos 2.2.1 ar 2.2.2 punkte nurodytos priemonės,

2.3. Jei USE užsikrėtęs gyvūnas atvežtas iš kito ūkio:

- a) valstybė narė gali nuspręsti, remdamasi užkrėsto gyvūno ligos istorija, likvidavimo priemonės taikyti kilmės ūkyje, ar užuot jas taikiusi, jas taikyti ūkyje, kuriame infekcija buvo patvirtinta;

▼ **M50**

- b) jei žemė naudojama daugiau negu vienai bandai bendrai ganyti, pagrįstai apsvačiusios visus epidemiologinius veiksnius, valstybės narės gali nuspręsti priemones taikyti vienai bandai;
- c) jei viename ūkyje laikoma daugiau negu viena banda, valstybės narės gali nuspręsti priemones taikyti tik tai bandai, kurioje buvo patvirtinta USE, jei buvo patvirtinta, kad bandos buvo laikomos atskirai viena nuo kitos ir kad infekcijos plitimas tarp bandų per tiesioginį arba netiesioginį sąlytį nėra tikėtinas.
3. Po visų ūkyje identifikuotų pagal 2.2.1 punktą, 2.2.2 punkto b papunktį arba 2.2.2 punkto c punktą gyvūnų nužudymo ir visiško sunaikinimo ar paskerdimo žmonėms vartoti:
- 3.1. Ūkiui taikomas intensyvesnės USE stebėsenos protokolai, įskaitant tyrimą dėl USE, taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte, stebint visus šiuos gyvūnus, kurie yra vyresni nei 18 mėnesių, išskyrus avis, turinčias ARR/ARR genotipą:
- a) gyvūnus, kurie buvo laikomi ūkyje tuo metu, kai USE atvejis buvo patvirtintas pagal 2.2.2 punkto c papunktį, ir kurie buvo paskersti žmonėms vartoti;
- b) gyvūnai, kurie nugaišo arba buvo nužudyti ūkyje, bet kurie nebuvo nužudyti pagal ligos likvidavimo programą.
- 3.2. Tik šie gyvūnai gali būti įvežami į ūkį:
- a) avinai, turintys ARR/ARR genotipą;
- b) avys, turinčios bent vieną ARR alelį ir neturinčios VRQ alelių;
- c) ožkos su sąlyga, kad po gyvūnų sunaikinimo visos ūkio patalpos, kuriose laikomi gyvūnai, buvo išvalytos ir dezinfekuotos.
- 3.3. Tik šie veisliniai avinai ir tik šie avių genetinės medžiagos produktai gali būti naudojami ūkyje:
- a) avinai, turintys ARR/ARR genotipą;
- b) ARR/ARR genotipo avinų sperma;
- c) embrionai, turintys ne mažiau kaip vieną ARR alelį ir neturintys VRQ alelio.
- 3.4. Gyvūnų judėjimas iš ūkio leidžiamas sunaikinimo tikslu arba turi būti laikomasi šių sąlygų:
- a) šie gyvūnai gali būti perkeliama iš ūkio visais tikslais, įskaitant veislininkystę:
- ARR/ARR avys;
 - ėriavedės, turinčios vieną ARR alelį ir neturinčios VRQ alelių, jei jos yra perkeliama į kitus ūkius, kuriems taikomi apribojimai, pritaikius priemones, nurodytas 2.2.2 punkto c arba d papunkčiuose;
 - ožkos, su sąlyga, kad jos perkeliama į kitus ūkius, kuriems taikomi apribojimai, pritaikius priemones pagal 2.2.2 punkto c arba d papunkčius;

▼ **M50**

b) šie gyvūnai gali būti perkeliami iš ūkio, jei jie iškart skerdziami žmonėms vartoti:

- avys, turinčios ne mažiau kaip vieną ARR alelį;
- ožkos;
- jei valstybė narė taip nuspręstų, ėriukai ir ožiukai jaunesni nei trijų mėnesių amžiaus skerdimo dieną;
- visi gyvūnai, jei valstybė narė nusprendė taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas, nustatytas 2.2.2 punkto b papunkčio i įtraukoje ir 2.2.2 punkto c papunkčio i įtraukoje;

c) jei valstybė narė taip nuspręstų, ėriukai ir ožiukai gali būti perkeliami į kitą ūkį, esantį jos teritorijoje, tik nupenėti prieš juos skerdžiant, jeigu laikomasi šių sąlygų:

- ūkyje, į kurį jie perkeliami, nėra kitų avių arba ožkų, išskyrus penimas prieš skerdžiant;
- baigiantis penėjimo laikotarpiui, ėriukai ir ožiukai iš ūkių, kuriems taikomos likvidavimo priemonės, turi būti vežami tiesiai į skerdyklą, esančią tos valstybės narės teritorijoje, paskersti ne vėliau kaip tuo metu, kai jie bus dvylikos mėnesių amžiaus.

3.5. 3.1–3.4 punktuose numatyti apribojimai ūkiui toliau taikomi:

- a) iki dienos, kurią visos ūkyje laikomos avys įgijo ARR/ARR statusą, jei ožkos nėra laikomos ūkyje; arba
- b) dvejus metus nuo dienos, kada visos priemonės, nurodytos 2.2.1 punkte, 2.2.2 punkto b arba c papunkčiuose, yra baigtos taikyti, su sąlyga, kad kitų USE nei atipinė skrepi atvejų nėra nustatyta per šį dvejų metų laikotarpį. Jei atipinis skrepi atvejis patvirtintas ūkyje per šį dvejų metų laikotarpį, taip pat taikomos 2.2.3 punkte nurodytos priemonės.

4. Po sprendimo taikyti 2.2.2 punkto d papunktyje nustatytą 3 pasirinktį arba 2.2.2 punkto c papunkčio iii įtraukoje nurodytą nukrypti leidžiančią nuostatą, ūkyje nedelsiant pradedamos taikyti šios priemonės:

4.1. Ūkiui taikomas intensyvesnės USE stebėsenos protokolas, įskaitant tyrimą dėl USE, taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte, stebint visus šiuos gyvūnus, kurie yra vyresni nei 18 mėnesių, išskyrus avis, turinčias ARR/ARR genotipą:

- a) gyvūnai, kurie buvo paskersti žmonėms vartoti;
- b) gyvūnai, kurie nugaišo arba buvo nužudyti ūkyje, bet kurie nebuvo nužudyti pagal ligos likvidavimo programą.

4.2. Tik šios avys gali būti įvežamos į ūkį:

- a) avinai, turintys ARR/ARR genotipą;
- b) avys, turinčios bent vieną ARR alelį ir neturinčios VRQ alelių.

▼ **M50**

Tačiau, nukrypstant nuo a ir b punktų, valstybė narė gali leisti c ir d punktuose nurodytus gyvūnus įvežti į ūkį, jeigu veislės, auginamos ūkyje, įtrauktos į valstybės narės vietinę veislę, kuriai gresia išnykimas ūkiuose pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006 ⁽¹⁾ IV priedo reikalavimus, ir jei veislėje ARR alelio paplitimas yra nedidelis:

- c) avinai, turintys bent vieną ARR alelį ir neturintys VRQ alelių;
- d) avys, neturinčios VRQ alelių.

4.3. Tik šie veisliniai avinai ir tik šie avių genetinės medžiagos produktai gali būti naudojami ūkyje:

- a) avinai, turintys ARR/ARR genotipą;
- b) ARR/ARR genotipo avinų sperma;
- c) embrionai, turintys ne mažiau kaip vieną ARR alelį ir neturintys VRQ alelio.

Tačiau, nukrypstant nuo a, b ir c punktų, valstybė narė gali leisti, kad d, e ir f punktuose nurodyti veislinių avinų ir avių genetinės medžiagos produktai būtų naudojami ūkyje, kuriame auginama veislė priskirta valstybės narės vietinei veislei, kuriai gresia išnykimas ūkiuose pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006 IV priedo reikalavimus, ir jei veislėje ARR alelio paplitimas yra nedidelis:

- d) avinai, turintys bent vieną ARR alelį ir neturintys VRQ alelių;
- e) avinų, turinčių bent vieną ARR alelį ir neturinčių VRQ alelių, sperma;
- f) embrionai, neturintys VRQ alelių.

4.4. Gyvūnų judėjimas iš ūkio leidžiamas sunaikinimo tikslu arba turi būti laikomasi šių sąlygų:

- a) ėriavedės ir avinai, turintys ARR/ARR genotipą, gali būti perkeliami iš ūkio visais tikslais, įskaitant veislininkystę, jei jie yra perkeliami į kitus ūkius, kuriems taikomos priemonės pagal 2.2.2 punkto c arba d papunkčius;
- b) šie gyvūnai gali būti perkeliami iš ūkio, jei jie iškart skerdziami žmonėms vartoti:
 - avys, turinčios bent vieną ARR alelį ir, jei valstybė narė nuspręstų, ėriukai ir ožiukai, jaunesni nei trijų mėnesių amžiaus skerdimo dieną;
 - arba visi gyvūnai, jei valstybė narė nusprendė taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą nuo 2 pasirinkties, nustatytos 2.2.2 punkto c papunkčio iii įtraukoje arba 3 pasirinkties, nustatytos 2.2.2 punkto d papunktyje.
- c) jei valstybė narė taip nuspręstų, ėriukai ir ožiukai gali būti perkeliami į kitą ūkį, esantį jos teritorijoje, tik nupenėti prieš juos skerdziant, jeigu laikomasi šių sąlygų:
 - ūkyje, į kurį jie perkeliami, nėra kitų avių arba ožkų, išskyrus penimas prieš skerdziant;

⁽¹⁾ OL L 368, 2006 12 23, p. 15.

▼ **M50**

— baigiantis penėjimo laikotarpiui, ėriukai ir ožiukai iš ūkių, kuriems taikomos likvidavimo priemonės, turi būti vežami tiesiai į skerdyklą, esančią tos valstybės narės teritorijoje, paskersti ne vėliau kaip tuo metu, kai jie bus dvylikos mėnesių amžiaus.

- 4.5. Gyvūnų genetinės medžiagos produktų judėjimas iš ūkio turi atitikti šias sąlygas: valstybė narė užtikrina, kad jokia gyvūnų sperma, embrionai ir kiaušialąstės nebūtų išsiųsti iš ūkio.
- 4.6. Bendras visų ūkyje laikomų avių ir ožkų ir avių ir ožkų iš kitų ūkių ganymas draudžiamas jų ėriavimosi ir ožiukų laukimosi laikotarpiu.

Praėjus ėriavimosi ir ožiukų laukimosi laikotarpiui turi būti taikomi bendri ganymo apribojimai, kuriuos nustato valstybė narė, remdamasi pagrįstu visų epidemiologinių veiksnių vertinimu.

- 4.7. 2.2.2 punkto a papunktyje bei 4.1–4.6 punktuose numatyti apribojimai taikomi dar dvejus metus po paskutinio nustatyto USE atvejo, išskyrus atipinę skrepi, dėl ūkių, kuriuose buvo įgyvendinta 3 pasirinktis, nustatyta 2.2.2 punkto d papunktyje. Jei atipinis skrepi atvejais patvirtintas ūkyje per šį dvejų metų laikotarpį, taip pat taikomos 2.2.3 punkte nurodytos priemonės.

Ūkiuose, kuriuose buvo taikoma nukrypti nuo 2 pasirinkties leidžianti nuostata, numatyta 2.2.2 punkto c papunkčio iii įtraukoje, apribojimai, numatyti 2.2.2 punkto a papunktyje ir 4.1–4.6 punktuose, taikomi tol, kol bus visiškai sunaikinti ar paskersti žmonėms vartoti skirti gyvūnai, kurių žudymas numatytas pagal 2.2.2 punkto c papunktį, po kurio turi būti taikomi apribojimai, nustatyti 3 punkte.

C SKYRIUS**Būtiniausi veisimo programos, skirtos avių atsparumui use pagal 6a straipsnį, reikalavimai***1 DALIS****Bendrieji reikalavimai***

1. Veisimo programoje didžiausias dėmesys skiriamas didelės genetinės vertės bandoms, kaip apibrėžta Komisijos sprendimo 2002/1003/EB I priedo 3 punkte.

Tačiau valstybės narės, kuriose vykdoma veisimo programa, gali nuspręsti leisti tik veislinių avinų mėginių ėmimą ir veislinių avinų genotipo nustatymą veisimo programoje nedalyvaujančiose bandose.

2. Sukuriama duomenų bazė, kurią sudaro bent jau ši informacija:
 - a) visų veisimo programoje dalyvaujančių bandų gyvūnų identiškumas, veislė ir skaičius;
 - b) nustatyti atskiri gyvūnai, atrinkti pagal veisimo programą, įskaitant veislinius avinus būriuose, nedalyvaujančiuose veisimo programoje;
 - c) genotipui nustatyti skirtų tyrimų rezultatai.
3. Sukuriama vienodo sertifikavimo sistema, pagal kurią kiekvieno gyvūno, atrinkto pagal veisimo programą, genotipas, įskaitant veislinius avinus veisimo programoje nedalyvaujančiose bandose, kurių mėginiai imami, sertifikojamas nurodant jo individualų identifikavimo numerį.

▼ **M50**

4. Nustatoma gyvūnų ir atrinktų mėginių identifikavimo sistema, mėginių apdorojimo ir rezultatų pateikimo tvarka, sumažinanti žmogiškosios paklaidos galimybę. Šios sistemos veiksmingumas priklauso nuo reguliaraus atsitiktinių mėginių tikrinimo.
5. Kraujo arba kitų audinių, paimtų veisimo programos tikslais, įskaitant ne veislinius avinus iš veisimo programoje nedalyvaujančių bandų, genotipo nustatymas turi būti atliekamas laboratorijose, kurios buvo patvirtintos pagal veisimo programą.
6. Valstybės narės kompetentinga institucija gali padėti veisimo organizacijoms kurti genetinius bankus, kuriuos sudaro sperma, kiaušialąstės ir embrionai, tipiški priono baltymo genotipams, kurie, tikėtina, retėja dėl veisimo programos.
7. Veisimo programos rengiamos kiekvienai veislei, atsižvelgiant į:
 - a) tos pačios veislės skirtingų alelių dažnumą;
 - b) veislės retumą;
 - c) įvaisos vengimą arba genetinį pasyvumą.

2 *DALIS****Bandų dalyvavimo (veisimo programoje) specialiosios taisyklės***

1. Veisimo programos tikslas – padidinti ARR alelio bandoje dažnumą, tuo pačiu sumažinant imlumą USE didinančių alelių dominavimą.
2. Minimalūs bandų dalyvavimo reikalavimai yra šie:
 - a) visi bandos gyvūnai, kuriems nustatomas genotipas, atskirai identifikuojami, naudojant saugias priemones;
 - b) prieš veisimą turi būti nustatytas visų veisimui skirtų bandos avinų genotipas;
 - c) per šešis mėnesius nuo genotipo nustatymo turi būti paskersti arba iškastuoti visi VRQ alelį turintys patinai; tokie gyvūnai iš ūkio išvežami tik skersti;
 - d) patelės, kurios, kaip žinoma, turi VRQ alelį, neturi būti išvežtos iš ūkio, išskyrus skersti;
 - e) veisimui bandoje nenaudojami kiti nei sertifikuoti pagal veisimo programą patinai, įskaitant dirbtiniam apvaisinimui naudojamus spermos donorus.
3. Valstybės narės gali nuspręsti suteikti nukrypti leidžiančias nuostatas nuo 2 punkto c ir d papunkčiuose nustatytų reikalavimų veislių ir produktyvių požymių apsaugos tikslais.
4. Valstybės narės informuoja Komisiją apie pagal 3 punktą suteiktas išlygas ir taikomus kriterijus.

3 *DALIS****Specialios taisyklės dėl veislinių avinų iš veisimo programoje nedalyvaujančių bandų mėginių ėmimo***

1. Avinai, kurių mėginiai turi būti imami, atskirai identifikuojami, naudojant saugias priemones.
2. Joks avinas, kuris, kaip nustatyta, turi VRQ alelį, neturi būti išvežtas iš ūkio, išskyrus skersti.

▼ M50**4 DALIS*****Atsparumo USE statuso pripažinimo avių bandoms sistema***

1. Pagal atsparumo USE statuso pripažinimo avių bandoms sistemą atsparumo USE statusas pripažįstamas avių bandoms, kurios dėl dalyvavimo 6a straipsnyje numatytoje veisimo programoje atitinka toje programoje nustatytus kriterijus.

Tas pripažinimas suteikiamas ne mažiau kaip dviem lygiais:

- a) I lygio bandos yra tos, kurias sudaro vien tik ARR/ARR genotipo avys;
- b) II lygio bandos – tai bandos, kurių palikuonys atsirado tik iš ARR/ARR genotipo avinių.

Valstybės narės gali nuspręsti suteikti pripažinimą kitais lygiais, kurie atitinka nacionalinius reikalavimus.

2. USE atsparių avių bandų mėginiai atsitiktine tvarka reguliariai imami:
 - a) ūkyje arba skerdykloje – siekiant patikrinti jų genotipą;
 - b) kalbant apie I lygio bandas – skerdykloje, kur, remiantis III priedu, atliekamas vyresnių kaip 18 mėnesių gyvūnų USE tyrimas.

5 DALIS***Ataskaitos, kurias valstybės narės turi pateikti Komisijai***

Valstybės narės, diegdamos nacionalines veisimo programas atsparumo USE savo avių populiacijose selekcijos tikslu:

1. Praneša Komisijai apie tokių programų reikalavimus;
2. Pateikia Komisijai metinę pažangos ataskaitą.

Kiekvienų kalendorinių metų ataskaita pateikiama ne vėliau kaip iki kitų metų kovo 31 d.

▼ **B***VIII PRIEDAS***PATEIKIMAS Į RINKĄ IR EKSPORTAS**▼ **M50****A SKYRIUS****Sąjungos vidaus prekybos gyvais gyvūnais, sperma ir embrionais sąlygos***A SKIRSNIS***Reikalavimai, taikomi avims ir ožkoms bei tų gyvūnų spermai ir embrionams**

1. Ūkiuose, kuriuose klasikinės skrepi rizika yra nedidelė ir kuriuose klasikinės skrepi rizika kontroliuojama:

1.1. Valstybės narės gali nustatyti arba prižiūrėti oficialią sistemą, kad būtų pripažįstami ūkiai, kuriuose klasikinės skrepi rizika yra nedidelė, ir ūkiai, kuriuose klasikinės skrepi rizika yra kontroliuojama.

Tai darydamos, jos saugo avių ir ožkų ūkių, kuriuose klasikinės skrepi rizika yra nedidelė, ūkių, kuriuose klasikinės skrepi rizika kontroliuojama, sąrašą.

1.2. Avių ūkis, turintis atsparumo USE I lygio statusą, kaip nustatyta VII priedo C skyriaus 4 dalies 1 punkto a papunktyje, ir kuriame klasikinės skrepi atvejis nebuvo patvirtintas mažiausiai septynerius metus, gali būti pripažįstamas ūkiu, kuriame klasikinės skrepi rizika yra nedidelė.

Avių, ožkų ar avių ir ožkų ūkis taip pat gali būti pripažintas ūkiu, kuriame klasikinės skrepi rizika yra nedidelė, su sąlyga, kad buvo laikomasi šių sąlygų mažiausiai septynerius metus:

a) avys ir ožkos yra nuolat identifikuojamos ir daromi įrašai, kad būtų galima atsekti jų kilmės ūkį;

b) įrašai apie avių ir ožkų judėjimą į ūkį ir iš jo registruojami;

c) tik šios avys ir ožkos gali būti įvežtos:

i) avys ir ožkos iš ūkių, kuriuose klasikinės skrepi rizika nedidelė;

ii) avys ir ožkos iš ūkių, kurie atitiko sąlygas, nustatytas a–i punktuose mažiausiai septynerius metus arba bent jau tokį pat laikotarpį, kaip ūkis, į kurį jie turi būti įvežami;

iii) avys, turinčios ARR/ARR priono baltymo genotipą.

d) ūkyje atliekami reguliarūs patikrinimai, siekiant įsitikinti, kad laikomasi a–i punktu nuostatų – oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas arba veterinarijos gydytojas, įgaliotas tam tikslui kompetentingos institucijos, juos turi atlikti ne rečiau kaip kartą per metus, pradedant 2014 m. sausio 1 d.;

e) juose nebuvo patvirtintų klasikinių skrepi ligos atvejų,

f) visos avys ir ožkos, vyresni negu 18 mėnesių amžiaus gyvūnai, paskersti žmonėms vartoti, tikrinami oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo, o visi gyvūnai, turintys išsekimo požymių, neurologinių požymių arba pasiūsti nedelsiant skersti, yra tiriami laboratorijoje dėl klasikinės skrepi taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte.

▼ **M50**

Iki 2013 m. gruodžio 31 d. visos avys ir ožkos, nurodytos III priedo A skyriaus II dalies 3 punkte, vyresni nei 18 mėnesių gyvūnai, kurie nugaišo arba buvo nužudyti, išskyrus paskersti žmonėms vartoti, tiriami laboratorijoje dėl klasikinės skrepi taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. visos avys ir ožkos, vyresni nei 18 mėnesių gyvūnai, kurie nugaišo arba buvo nužudyti, dėl kitų priežasčių, nei paskersti žmonėms vartoti, tiriami laboratorijoje dėl klasikinės skrepi taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte.

Nukrypstant nuo sąlygų, nustatytų f punkto antroje ir trečioje pastraipoje, valstybės narės gali nuspręsti taikyti f punkto pirmos pastraipos reikalavimus vyresnėms nei 18 mėnesių avims ir ožkoms, neturinčioms komercinės vertės, papjautoms jų vaisingo gyvenimo pabaigoje, o ne paskerstoms žmonėms vartoti.

Be sąlygų, nurodytų a–f punktuose, turi būti laikomasi šių sąlygų nuo 2014 m. sausio 1 d.:

▼ **M51**

- g) tik šie avių ir ožkų embrionai ir (arba) kiaušialąstės gali būti įvežami:
- i) embrionai ir (arba) kiaušialąstės iš gyvūnų donorų, kurie nuo gimimo buvo laikomi valstybėje narėje, kurioje klasikinės skrepio ligos rizika yra nedidelė, arba ūkyje, kuriame klasikinės skrepio ligos rizika yra nedidelė arba kontroliuojama, arba kurie atitinka šiuos reikalavimus:
 - jie yra nuolat identifikuojami, kad būtų galima atsekti jų kilmės ūkį,
 - nuo gimimo jie buvo laikomi ūkiuose, kuriuose nebuvo patvirtinto klasikinės skrepio ligos atvejo per jų buvimo laikotarpį,
 - jie neturėjo jokių klasikinės skrepio ligos klinikinių požymių embrionų (kiaušialąsčių) rinkimo metu;
 - ii) avių embrionai ir (arba) kiaušialąstės, turintys ne mažiau kaip vieną ARR alelį.

▼ **M50**

- h) tik šių avinų ir ožių sperma gali būti įvežta:
- i) sperma iš gyvūnų donorų, kurie nuo gimimo buvo laikomi valstybėje narėje, kurioje klasikinės skrepi rizika yra nedidelė, arba ūkyje, kuriame klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba kontroliuojama, arba kurie atitinka šiuos reikalavimus:
 - jie yra nuolat identifikuojami, kad būtų galima atsekti jų kilmės ūkį;
 - jie neturėjo jokių klasikinės skrepi klinikinių požymių spermos rinkimo metu;
 - ii) avinų sperma iš ARR/ARR priono baltymo genotipo gyvūnų;
 - i) ožkos ir avys ūkyje, neturinčios tiesioginio ar netiesioginio sąlyčio, įskaitant bendrą ganymą, su avimis ir ožkomis iš ūkių, kurių statusas žemesnis.
- 1.3. Avių ir (arba) ožkų ūkis gali būti pripažįstamas ūkiu, kuriame klasikinės skrepi rizika yra kontroliuojama, su sąlyga, kad mažiausiai trejus metus buvo laikomasi šių sąlygų:
- a) avys ir ožkos yra nuolat identifikuojamos ir daromi įrašai, kad būtų galima atsekti jų kilmės ūkį;

▼ **M50**

- b) įrašai apie avių ir ožkų judėjimą į ūkį ir iš jo registruojami;
- c) tik šios avys ir ožkos gali būti įvežtos:
- i) avys ir ožkos iš ūkių, kuriuose klasikinės skrepi rizika nedidelė arba kontroliuojama;
 - ii) avys ir ožkos iš ūkių, kurie atitiko sąlygas, nustatytas a–i punktuose mažiausiai trejus metus arba bent jau tokį pat laikotarpį, kaip ūkis, į kurį jie turi būti įvežami;
 - iii) avys, turinčios ARR/ARR priono baltymo genotipą.
- d) ūkyje atliekami reguliarūs patikrinimai, siekiant įsitikinti, kad laikomasi a–i punktų nuostatų – oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas arba veterinarijos gydytojas, įgaliotas tam tikslui kompetentingos institucijos, juos turi atlikti ne rečiau kaip kartą per metus, pradedant 2014 m. sausio 1 d.;
- e) juose nebuvo patvirtintų klasikinių skrepi ligos atvejų.
- f) visos avys ir ožkos, vyresni negu 18 mėnesių amžiaus gyvūnai, paskersti žmonėms vartoti, tikrinami oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo, o visi gyvūnai, turintys išsekimo požymių, neurologinių požymių arba pasiūsti nedelsiant skersti, yra tiriami laboratorijoje dėl klasikinės skrepi taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte.

Iki 2013 m. gruodžio 31 d., visos avys ir ožkos, nurodytos III priedo A skyriaus II dalies 3 punkte, vyresni nei 18 mėnesių gyvūnai, kurie nugaišo arba buvo nužudyti, išskyrus paskersti žmonėms vartoti, tiriami laboratorijoje dėl klasikinės skrepi taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. visos avys ir ožkos, vyresni nei 18 mėnesių gyvūnai, kurie nugaišo arba buvo nužudyti, dėl kitų priežasčių, nei paskersti žmonėms vartoti, tiriami laboratorijoje dėl klasikinės skrepi taikant laboratorinius metodus ir protokolus, nustatytus X priedo C skyriaus 3 dalies 3.2 punkte.

Nukrypstant nuo sąlygų, nustatytų f punkto antroje ir trečioje pastraipose, valstybės narės gali nuspręsti taikyti f punkto pirmos pastraipos reikalavimus vyresnėms nei 18 mėnesių avims ir ožkoms, neturinčioms komercinės vertės, papjautoms jų vaisingo gyvenimo pabaigoje, o ne paskerstoms žmonėms vartoti.

Be sąlygų, nurodytų a–f punktuose, turi būti laikomasi šių sąlygų nuo 2014 m. sausio 1 d.:

▼ **M51**

- g) tik šie avių ir ožkų embrionai ir (arba) kiaušialąstės gali būti įvežami:
- i) embrionai ir (arba) kiaušialąstės iš gyvūnų donorų, kurie nuo gimimo buvo laikomi valstybėje narėje, kurioje klasikinės skrepi ligos rizika yra nedidelė, arba ūkyje, kuriame klasikinės skrepi ligos rizika yra nedidelė arba kontroliuojama, arba kurie atitinka šiuos reikalavimus:
 - jie yra nuolat identifikuojami, kad būtų galima atsekti jų kilmės ūkį,
 - nuo gimimo jie buvo laikomi ūkiuose, kuriuose nebuvo patvirtinto klasikinės skrepi ligos atvejo per jų buvimo laikotarpį.

▼ M51

— jie neturėjo jokių klasikinės skrepi ligos klinikinių požymių embrionų (kiaušialąsčių) rinkimo metu;

ii) avių embrionai ir (arba) kiaušialąstės, turintys ne mažiau kaip vieną ARR alelį.

▼ M50

h) tik šių avinų ir ožių sperma gali būti įvežta:

i) sperma iš gyvūnų donorų, kurie nuo gimimo buvo laikomi valstybėje narėje, kurioje klasikinės skrepi rizika yra nedidelė, arba ūkyje, kuriame klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba kontroliuojama, arba kurie atitinka šiuos reikalavimus:

— jie yra nuolat identifikuojami, kad būtų galima atsekti jų kilmės ūkį;

— jie neturėjo jokių klasikinės skrepi klinikinių požymių spermos rinkimo metu;

ii) avinų sperma iš ARR/ARR priono baltymo genotipo gyvūnų;

i) avys ir ožkos ūkyje, neturinčios tiesioginio ar netiesioginio sąlyčio, įskaitant bendrą ganymą, su avimis ir ožkomis iš ūkių, kurių statusas žemesnis.

1.4. Jei klasikinės skrepi ligos atvejis yra patvirtintas ūkyje, kuriame klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba kontroliuojama, arba ūkyje, kuriame atlikus VII priedo B skyriaus 1 dalyje nurodytą tyrimą nustatyta epidemiologinė sąsaja su ūkiu, kuriame klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba kontroliuojama, ūkis, kuriame klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba kontroliuojama, nedelsiant išbraukiamas iš 1.1 punkte nurodyto sąrašo.

Valstybė narė nedelsdama informuoja apie tai kitas valstybes nares, kurios importuoja avis ir ožkas, kilusias iš to ūkio, arba spermą ar embrionus, surinktus iš avinų (avių) ar ožių (ožkų), laikytų tame ūkyje, per pastaruosius septynerius metus, kai tai ūkis, kuriame klasikinės skrepi rizika yra nedidelė, arba per pastaruosius trejus metus, kai tai ūkis, kuriame klasikinės skrepi rizika yra kontroliuojama.

2. Valstybės narės arba valstybių narių zonos, kuriose klasikinės skrepi rizika yra nedidelė

2.1. Jei valstybė narė mano, kad jos teritorijoje arba jos teritorijos dalyje klasikinės skrepi rizika yra nedidelė, ji pateikia Komisijai atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus, kuriuose visų pirma nurodoma, kad:

a) rizikos vertinimas buvo atliktas ir jis parodė, kad šiuo metu nustatytos tinkamos priemonės ir jos buvo taikomos pakankamą laiką tarpą siekiant kontroliuoti bet kokią nustatytą rizikos veiksnį. Šiame rizikos vertinime turi būti nustatyti visi potencialūs klasikinės skrepi ligos pasireiškimo veiksniai ir jų istorinė perspektyva, visų pirma:

i) avių ir ožkų ar šių gyvūnų spermos ir embrionų, galimai užkrėstų klasikine skrepi, importas ar įvežimas;

ii) žinių apie populiacijos struktūrą ir ūkininkavimo praktiką laikant avis ir ožkas mastas;

iii) šėrimo praktika, įskaitant mėsos ir mėsos ir kaulų miltų ar spurgų, gautų iš atrajotojų, vartojimą;

iv) avių ir ožkų kilmės pieno ir pieno produktų, skirtų naudoti pašarams šeriant avis ir ožkas, importas;

▼ M50

- b) ne trumpesniu kaip septyneri metai laikotarpiu buvo tiriamos avys ir ožkos, kurioms pasireiškė klinikiniai požymiai, atitinkantys klasikinę skrepi;
- c) ne trumpesniu kaip septyneri metai laikotarpiu pakankamas skaičius vyresnių nei 18 mėnesių avių ir ožkų, kurios buvo paskerstos, nužudytos ar rastos kritusios ūkyje, buvo kasmet tiriamas, siekiant 95 % patikimumu aptikti klasikinę skrepi, jei ji pasireiškė toje populiacijoje, kai paplitimas didesnis kaip 0,1 % ir per tą laikotarpį klasikinio skrepi ligos atvejo nebuvo užregistruota;
- d) avių ir ožkų šėrimas atrajotojų kilmės mėsos ir kaulų miltais ar spirgais buvo uždraustas ir mažiausiai septynerius metus buvo veiksmingai užtikrinamas šio draudimo įgyvendinimas visoje valstybėje narėje;
- e) avių ir ožkų bei šių gyvūnų spermos ir embrionų įvežimas iš kitų valstybių narių atliekamas pagal 4.1 punkto b papunktį ar 4.2 punktą;
- f) avių ir ožkų bei šių gyvūnų spermos ir embrionų įvežimas iš trečiųjų šalių atliekamas pagal IX priedo E arba H skyrių.

2.2. Nedidelės rizikos dėl klasikinės skrepi statusas valstybei narei arba valstybės narės zonai gali būti patvirtintas 24 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

Valstybės narės turi pranešti Komisijai apie bet kokią pateiktos pagal 2.1 punktą su liga susijusios informacijos pakeitimą.

Nedidelės rizikos statusas, patvirtintas pagal 2.2 punktą, atsižvelgiant į toki pranešimą, gali būti panaikintas 24 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

▼ M51

2.3. Valstybės narės arba valstybės narės zona, kuriose klasikinės skrepi ligos rizika yra nedidelė:

— Austrija.

▼ M50

3. Nacionalinės klasikinės skrepi kontrolės programos

3.1. Valstybė narė, vykdanči nacionalinę klasikinės skrepi kontrolės programą visoje savo teritorijoje:

a) gali pateikti nacionalinę kontrolės programą Komisijai, visų pirma apibūdinama:

- klasikinių skrepi ligos atvejų pasiskirstymą valstybėje narėje,
- priežastis, dėl kurių imtasi vykdyti nacionalinę kontrolės programą, atsižvelgiant į ligos mastą ir išlaidų bei gaunamos naudos santykį,
- ūkiams taikomas statuso kategorijas ir standartus, kurie turi būti įgyvendinti visų minėtų kategorijų ūkiuose,
- taikytinų tyrimų tvarką,
- nacionalinės kontrolės programos stebėsenos procedūras,
- veiksmus, kurių būtų imamasi, jei dėl kokios nors priežasties ūkis prarastų savo statusą,
- priemones, kurių būtų imamasi, jei vadovaujantis nacionalinės kontrolės programos nuostatomis atliktų patikrinimų rezultatai būtų teigiami;

b) a punkte nurodyta programa gali būti patvirtinta, jei ji atitinka tame punkte 24 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nustatytus kriterijus. valstybių narių pateikti programų daliniai pakeitimai ar papildymai gali būti patvirtinti 24 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

▼ M51

3.2. Patvirtinamos šių valstybių narių nacionalinės skrepio ligos kontrolės programos:

- Danijos,
- Suomijos,
- Švedijos.

▼ M50

4. Sąjungos vidaus prekyba avimis ir ožkomis, šių gyvūnų sperma ir embrionais

Taikomos tokios sąlygos:

4.1. Avys ir ožkos:

a) veisimui numatytos avys ir ožkos, skirtos valstybėms narėms, išskyrus tas, kuriose klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba vykdoma patvirtinta nacionalinė skrepi ligos kontrolės programa, turi būti:

- i) iš ūkio ar ūkių, kur klasikinės skrepi rizika yra nedidelė ar kontroliuojama; tačiau veisimui numatytos avys ir ožkos iš ūkio ar ūkių, kurie atitiko visus 1.3 punkto a–f papunkčiuose nustatytus reikalavimus ne trumpiau kaip trejus metus, gali būti skiriamos Sąjungos vidaus prekybai iki 2014 m. gruodžio 31 d.; arba
- ii) iš valstybės narės ar valstybės narės zonos, kur klasikinės skrepi rizika yra nedidelė; arba
- iii) jeigu tai avys, ARR/ARR priono baltymo genotipo gyvūnai, su sąlyga, kad jie nėra iš ūkio, kuriam taikomi VII priedo B skyriaus 3 ir 4 punktuose nustatyti apribojimai.

b) avys ir ožkos, numatomos naudoti visomis paskirtimis, išskyrus nedelsiant skersti, ir skirtos valstybėms narėms, kuriose klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba jose vykdoma patvirtinta nacionalinė skrepi ligos kontrolės programa, turi būti:

- i) iš ūkio ar ūkių, kur klasikinės skrepi rizika yra nedidelė; tačiau avys ir ožkos iš ūkio ar ūkių, kurie atitiko visus reikalavimus, nustatytus 1.2 punkto a–f papunkčiuose ne trumpiau kaip trejus metus, gali būti skiriamos Sąjungos vidaus prekybai iki 2014 m. gruodžio 31 d.; arba
- ii) iš valstybės narės ar valstybės narės zonos, kur klasikinės skrepi rizika yra nedidelė; arba
- iii) jeigu tai avys, ARR/ARR priono baltymo genotipo gyvūnai, su sąlyga, kad jie nėra iš ūkio, kuriam taikomi VII priedo B skyriaus 3 ir 4 punktuose nustatyti apribojimai.

4.2. Avinių ir ožių sperma ir avių ir ožkų embrionai turi būti:

- a) surinkti iš gyvūnų, kurie nuo gimimo buvo nuolatos laikomi ūkyje ar ūkiuose, kur klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba kontroliuojama; arba
- b) surinkti iš gyvūnų, kurie per pastaruosius trejus metus iki rinkimo buvo nuolat laikomi ūkyje ar ūkiuose, kurie trejus metus atitiko visus reikalavimus, nurodytus 1 dalies 1.3 punkto a–f papunkčiuose; arba

▼ M50

- c) surinkti iš gyvūnų, kurie nuo gimimo buvo nuolatos laikomi šalyje ar zonoje, kur klasikinės skrepi rizika yra nedidelė; arba
- d) jei tai avinų sperma, surinkta iš vyriškos lyties gyvūnų, turinčių ARR/ARR priono baltymo genotipą; arba

▼ M51

- e) jei tai avių embrionai, turintys ne mažiau kaip vieną ARR alelį.

▼ M50*B SKIRSNIS**Galvijams taikomi reikalavimai*

Jungtinė Karalystė užtikrina, kad galvijai, atsivesti arba auginti jos teritorijoje iki 1996 m. rugpjūčio 1 d., nebūtų išsiunčiami iš jos teritorijos į kitas valstybes nares ar trečiąsias šalis.

▼ B*B SKYRIUS***15 straipsnio 2 dalyje nurodytų įtariamų užsikrėtusių USE ar užkrėstų gyvūnų palikuonims nustatytinos sąlygos**

Į rinką draudžiama tiekti USE užkrėstų galvijų patelių paskutinės vados palikuonis arba ožkų ir avių, kuriems registruojama USE, palikuonis, kuriuos šios atsivedė prieš dvejus metus arba periodo, kai pasireiškė pirmieji klinikiniai ligos požymiai, metu.

▼ M31*C SKYRIUS***Prekybai tam tikrais gyvūninės kilmės produktais Bendrijoje nustatytinos sąlygos***A SKIRSNIS**Produktai*

Šiems gyvūninės kilmės produktams netaikomas 16 straipsnio 3 dalyje nurodytas draudimas, jei jie gauti iš galvijų, avių ir ožkų, atitinkančių toliau išdėstytus B skirsnio reikalavimus:

- šviežia mėsa,
- malta mėsa,
- mėsos pusgaminiai,
- mėsos produktai.

*B SKIRSNIS**Reikalavimai*

A skirsnyje nurodyti produktai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a) gyvūnai, iš kurių buvo gauti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, nebuvo šeriami mėsos ir kaulų miltais ar spirgais, gautais iš atrajotojų, ir jiems buvo atlikti *ante mortem* ir *post mortem* patikrinimai;
- b) gyvūnai, iš kurių buvo gauti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, nebuvo skerdziami po apsvaiginimo leidžiant dujas į kaukolės ertmę arba užmušti tokiu pat būdu arba paskersti perplėšiant po apsvaiginimo centrinės nervų sistemos audinius pailgu strypo formos instrumentu, įvestu į kaukolės ertmę;
- c) galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai nėra gauti iš:
 - i) nurodytos pavojingos medžiagos, kaip apibrėžta V priede;
 - ii) nervinių ar limfinių audinių, paveiktų kaulų išėmimo metu; ir

▼ **M31**

iii) mechaniškai atskirtos mėsos, gautos iš galvijų, avių ar ožkų kaulų.

▼ **B**

D SKYRIUS

Eksportuojamoms prekėms nustatytinos sąlygos

Į trečiąsias šalis eksportuojamiems gyviems galvijams ir gyvūninės kilmės produktams taikomos šiame reglamente nustatytos prekybos Bendrijoje taisyklės.

▼B*IX PRIEDAS***GYVŲ GYVŪNŲ, EMBRIONŲ, KIAUŠIALAŠČIŲ IR GYVŪNINĖS
KILMĖS PRODUKTŲ IMPORTAS Į BENDRIJĄ****▼M31****B SKYRIUS****Galvijų importas***A SKIRSNIS****Importas iš šalies ar regiono, kur GSE rizika nedidelė***

Importuojant galvijus iš šalies ar regiono, kur GSE rizika nedidelė, turi būti pateiktas gyvūnų sveikatos sertifikatas, patvirtinantis, kad:

- a) gyvūnai kilę ir nuolat auginti šalyje ar regione, kurie pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 5 straipsnio 2 dalį priskiriami šaliai ar regionui, kur GSE rizika nedidelė;
- b) gyvūnai yra identifikuojami naudojant nuolatinę identifikavimo sistemą, leidžiančią atsekti veislinę patelę ir bandą, iš kurios gyvūnas yra kilęs, ir nėra paveikti galvijų, kaip aprašyta II priedo C skyriaus I dalies 4b punkto iv papunktyje, ir;
- c) jei atitinkamoje šalyje buvo vietinių GSE atvejų, gyvūnai, gimę po tos dienos, kai buvo veiksmingai įgyvendintas draudimas šerti atrajotojams mėsos ir kaulų miltus ir spirgus, gautus iš atrajotojų, arba po tos dienos, kai gimė paskutinis vietinis GSE sergantis gyvūnas, jei jis gimė po šerimo minėtais pašarais draudimo įsigaliojimo dienos.

*B SKIRSNIS****Importas iš šalies ar regiono, kur GSE rizika kontroliuojama***

Importuojant galvijus iš šalies ar regiono, kur GSE rizika kontroliuojama, turi būti pateiktas gyvūnų sveikatos sertifikatas, patvirtinantis, kad:

- a) šalis ar regionas pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 5 straipsnio 2 dalį priskiriami šaliai ar regionui, kur GSE rizika kontroliuojama;
- b) gyvūnai yra identifikuojami naudojant nuolatinę identifikavimo sistemą, leidžiančią atsekti veislinę patelę ir bandą, iš kurios gyvūnas yra kilęs, ir nėra paveikti galvijų kaip aprašyta II priedo C skyriaus II dalies 4 punkto b iv papunktyje;
- c) gyvūnai, gimę po tos dienos, kai buvo veiksmingai įgyvendintas draudimas šerti atrajotojams mėsos ir kaulų miltus ir spirgus, gautus iš atrajotojų, arba po tos dienos, kai gimė paskutinis vietinis GSE sergantis gyvūnas, jei jis gimė po šerimo minėtais pašarais draudimo įsigaliojimo dienos.

*C SKIRSNIS****Importas iš šalies ar regiono, kur GSE rizika nenustatyta***

Importuojant galvijus iš šalies ar regiono, kur GSE rizika nenustatyta, turi būti pateiktas gyvūnų sveikatos sertifikatas, patvirtinantis, kad:

- a) šalis ar regionas, kuriems pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 5 straipsnio 2 dalį nebuvo priskirta kategorija arba priskiriami šaliai ar regionui, kur GSE rizika nenustatyta;
- b) gyvūnai yra identifikuojami naudojant nuolatinę identifikavimo sistemą, leidžiančią atsekti veislinę patelę ir bandą, iš kurios gyvūnas yra kilęs, ir nėra paveikti galvijų kaip aprašyta II priedo C skyriaus II dalies 4 punkto b iv papunktyje;

▼ **M31**

- c) gyvūnai, gimę bent du metai po tos dienos, kai buvo veiksmingai įgyvendintas draudimas šerti atrajotojams mėsos ir kaulų miltus ir spirgus, gautus iš atrajotojų, arba po tos dienos, kai gimė paskutinis vietinis GSE sergantis gyvūnas, jei jis gimė po šerimo minėtais pašarais draudimo įsigaliojimo dienos.

C SKYRIUS

Gyvūninės kilmės produktų iš galvijų, avių ar ožkų importas▼ **M50**

A SKIRSNIS

Produktai

Priklausomai nuo to, kuriai GSE rizikos kategorijai priskiriama kilmės šalis, šie galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.10, 1.13, 1.15, 7.1, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8 ir 7.9 punktuose, turi atitikti šio skyriaus B, C ar D skirsniuose nustatytas sąlygas:

- šviežia mėsa,
- smulkinta mėsa,
- mėsos pusgaminiai,
- mėsos produktai,
- perdirbti gyvūnų riebalai,
- spirgai,
- kiti želatina ir kolagenas nei gautieji iš kailių ir odų,
- apdorotos žarnos.

▼ **M31**

B SKIRSNIS

Importas iš šalies ar regiono, kur GSE rizika nedidelė

Importuojant A skirsnyje nurodytus galvijų, avių ir ožkų kilmės produktus iš šalies ar regiono, kur GSE rizika nedidelė, turi būti pateiktas gyvūnų sveikatos sertifikatas, patvirtinantis, kad:

- a) šalis ar regionas pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 5 straipsnio 2 dalį priskiriami šaliai ar regionui, kur GSE rizika nedidelė;
- b) gyvūnai, iš kurių buvo gauti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, kilę, nuolat auginti ir paskersti šalyje, kur GSE rizika nedidelė, ir jiems buvo atlikti *ante mortem* ir *post mortem* patikrinimai;
- c) jei šalis ar regionas, kuriame buvo vietinių GSE atvejų:
 - i) gyvūnai gimė po tos dienos, kai buvo pradėtas įgyvendinti draudimas šerti atrajotojus mėsos ir kaulų miltais ir spirgais, gautais iš atrajotojų, arba
 - ii) galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, kurių sudėtyje nėra ir jie nėra gauti iš nurodytos pavojingos medžiagos, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 999/2001 V priede, arba mechaniškai atskirta mėsa, gauta iš galvijų, avių ir ožkų kaulų.

C SKIRSNIS

Importas iš šalies ar regiono, kur GSE rizika kontroliuojama

1. Importuojant A skirsnyje nurodytus galvijų, avių ir ožkų kilmės produktus iš šalies ar regiono, kur GSE rizika kontroliuojama, turi būti pateiktas gyvūnų sveikatos sertifikatas, patvirtinantis, kad:

- a) šalis ar regionas pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 5 straipsnio 2 dalį priskiriami šaliai ar regionui, kur GSE rizika kontroliuojama;

▼ **M31**

- b) gyvūnams, iš kurių gauti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, buvo atlikti *ante-mortem* ir *post-mortem* patikrinimai;
 - c) gyvūnai, iš kurių buvo gauti eksportui skirti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, nebuvo skerdžiami po apsvaiginimo leidžiant dujas į kaukolės ertmę arba užmušti tokiu pat būdu arba paskersti perplėšiant po apsvaiginimo centrinės nervų sistemos audinius pailgu strypo formos instrumentu, įvestu į kaukolės ertmę;
 - d) galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, kurių sudėtyje nėra ir jie nėra gauti iš nurodytos pavojingos medžiagos, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 999/2001 V priede, arba mechaniškai atskirta mėsa, gauta iš galvijų, avių ir ožkų kaulų.
2. Nukrypstant nuo 1d punkto, skerdenos, skerdenų pusės arba skerdenų pusės, supjaustytos į ne daugiau kaip tris vientisus gabalus, ir ketvirčiai, kurių sudėtyje nėra specifinių pavojingų medžiagų, išskyrus nugarkaulį, įskaitant nugaros nervų šaknelių mazgus, gali būti importuojami.
 3. Kai nugarkaulio šalinti nereikia, galvijų skerdenos ar vientisi skerdenų gabalai, turintys nugarkaulį, identifikuojami mėlyna juostele ant etiketės, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1760/2000.
 4. Konkreti informacija dėl galvijų skerdenų ar vientisų skerdenų gabalų, iš kurių reikia pašalinti nugarkaulį ir iš kurių nereikia, skaičiaus importo atveju turi būti pateikta Reglamento (EB) Nr. 136/2004 2 straipsnio 1 dalyje nurodytame dokumente.

▼ **M33**

5. Jeigu importuojamos apdorotos žarnos, kurių kilmės šalis yra šalis arba regionas, kur GSE rizika nedidelė, turi būti pateiktas veterinarijos sertifikatas, kuriuo patvirtinama, kad:
 - a) šalis ar regionas pagal 5 straipsnio 2 dalį priskiriami šaliai ar regionui, kur GSE rizika kontroliuojama;
 - b) gyvūnai, iš kurių buvo gauti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, kilę, nuolat auginti ir paskersti šalyje arba regione, kur GSE rizika nedidelė, ir jiems buvo atlikti *ante-mortem* ir *post-mortem* patikrinimai;
 - c) jeigu apdorotų žarnų kilmės šalyje arba regione buvo vietinių GSE atvejų:
 - i) gyvūnai gimė po tos dienos, kai buvo pradėtas įgyvendinti draudimas šerti atrajotojus mėsos ir kaulų miltais ir spirgais, gautais iš atrajotojų arba
 - ii) galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, kurių sudėtyje nėra ir jie nėra gauti iš nurodytos pavojingos medžiagos, kaip apibrėžta V priede.

▼ **M31***D SKIRSNIS**Importas iš šalies ar regiono, kur GSE rizika nenustatyta*

1. Importuojant A skirsnyje nurodytus galvijų, avių ir ožkų kilmės produktus iš šalies ar regiono, kur GSE rizika nenustatyta, turi būti pateiktas gyvūnų sveikatos sertifikatas, patvirtinantis, kad:
 - a) gyvūnai, iš kurių buvo gauti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, nebuvo šeriami mėsos ir kaulų miltais ar spirgais, gautais iš atrajotojų, ir jiems buvo atlikti *ante mortem* ir *post mortem* patikrinimai;

▼ **M31**

- b) gyvūnai, iš kurių buvo gauti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, nebuvo skerdziami po apsvaiginimo leidžiant dujas į kaukolės ertmę arba užmušti tokiu pat būdu arba paskersti perplėšiant po apsvaiginimo centrinės nervų sistemos audinius pailgu strypo formos instrumentu, įvestu į kaukolės ertmę;
- c) galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai nėra gauti iš:
 - i) nurodytos pavojingos medžiagos, kaip apibrėžta V priede;
 - ii) nervinių ar limfinių audinių, paveiktų kaulų išėmimo metu;
 - iii) mechaniškai atskirtos mėsos, gautos iš galvijų, avių ar ožkų kaulų.
- 2. Nukrypstant nuo 1c punkto, skerdenos, skerdenų pusės arba skerdenų pusės, supjaustytos į ne daugiau kaip tris vientisus gabalus, ir ketvirčiai, kurių sudėtyje nėra nurodytos pavojingos medžiagos, išskyrus nugarkaulį, įskaitant nugaros nervų šaknelių mazgus, gali būti importuojami.
- 3. Kai nugarkaulio šalinti nereikia, galvijų skerdenos ar vientisi skerdenų gabalai, turintys nugarkaulį, identifikuojami aiškiai matoma mėlyna juostele ant etiketės kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1760/2000.
- 4. Konkreti informacija dėl galvijų skerdenų ar vientisų skerdenų gabalų, iš kurių reikia pašalinti nugarkaulį ir iš kurių nereikia, skaičiaus importo atveju turi būti pateikta Reglamento (EB) Nr. 136/2004 2 straipsnio 1 dalyje nurodytame dokumente.

▼ **M33**

- 5. Jeigu importuojamos apdorotos žarnos, kurių kilmės šalis yra šalis arba regionas, kur GSE rizika nedidelė, turi būti pateiktas veterinarijos sertifikatas, kuriuo patvirtinama, kad:
 - a) šalis ar regionas pagal 5 straipsnio 2 dalį priskiriami šaliai ar regionui, kur GSE rizika nenustatyta;
 - b) gyvūnai, iš kurių buvo gauti galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, kilę, nuolat auginti ir paskersti šalyje arba regione, kur GSE rizika nedidelė, ir jiems buvo atlikti *ante-mortem* ir *post-mortem* patikrinimai;
 - c) jeigu apdorotų žarnų kilmės šalyje arba regione buvo vietinių GSE atvejų:
 - i) gyvūnai gimė po tos dienos, kai buvo pradėtas įgyvendinti draudimas šerti atrajotojus mėsos ir kaulų miltais ir spirgais, gautais iš atrajotojų arba
 - ii) galvijų, avių ir ožkų kilmės produktai, kurių sudėtyje nėra ir jie nėra gauti iš nurodytos pavojingos medžiagos, kaip apibrėžta V priede.

▼ **M50**

D SKYRIUS

Gyvūninės kilmės šalutinių produktų ir jų gaminių, gautų iš galvijų, avių ir ožkų, importas

A SKIRSNIS

Šalutiniai gyvūniniai produktai

Šis skyrius taikomas šiems gyvūniniams šalutiniams produktams ir jų gaminiams, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse, su sąlyga, kad jie yra galvijų, avių ir ožkų kilmės:

- a) perdirbti riebalai, gauti iš 2 kategorijos medžiagos, skirti naudoti kaip organinės trąšos arba dirvožemį gerinančios medžiagos, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 3 straipsnio 22 punkte, arba jiems gaminti naudojamos pradinės medžiagoms arba tarpiniai produktai;
- b) kaulai ir kaulų produktai, gauti iš 2 kategorijos medžiagos;
- c) perdirbti riebalai, gauti iš 3 kategorijos medžiagos, skirti naudoti kaip organinės trąšos arba dirvožemį gerinančios medžiagos arba pašarai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 3 straipsnio 22 ir 25 punktuose, arba jiems gaminti naudojamos pradinės medžiagos arba tarpiniai produktai;

▼ M50

- d) gyvūnų augintinių ėdalas, įskaitant šunų kramtalus;
- e) kraujo produktai;
- f) perdirbti gyvūniniai baltymai;
- g) kaulai ir kaulų produktai, gauti iš 3 kategorijos medžiagos;
- h) želatina ir kolagenas, gauti iš kitų nei kailiai ir odos medžiagų;
- i) 3 kategorijos medžiagos ir jų gaminiai, išskyrus nurodytuosius c–h punktuose, išskyrus:
 - i) žalius kailius ir odas, apdorotus kailius ir odas;
 - ii) želatiną ir kolageną, gautus iš kailių ir odų;
 - iii) riebalų antrinius produktus.

B SKIRSNIS***Sveikumo sertifikato reikalavimai***

Importuojant A skirsnyje nurodytus gyvūninius šalutinius produktus ir gyvūninių šalutinių produktų gaminius, gautus iš galvijų, avių ir ožkų, turi būti pridedamas užpildytas sveikumo sertifikatas, kuriame patvirtinta, kad:

- a) gyvūninių šalutinių produktų arba gyvūninių šalutinių produktų sudėtyje nėra ir jie nėra gauti iš nurodytos pavojingos medžiagos, arba kaulų mechaniškai atskirtos mėsos, gautos iš galvijų, avių ar ožkų, ir, išskyrus gyvūnus, kurie gimė, buvo nuolat auginami ir paskersti šalyje ar regione, priskirtiems sprendimu pagal 5 straipsnio 2 punktą keliantiems nedidelę GSE riziką, gyvūnai, iš kurių buvo gauti gyvūniniai produktai ar produktas pagamintas, nebuvo skerdziami po apsvaiginimo leidžiant dujas į kaukolės ertmę arba užmušti tokiu pat būdu arba paskersti perplėšiant centrinės nervų sistemos audinius pailgu strypo formos instrumentu, įvestu į kaukolės ertmę; arba
- b) gyvūninių šalutinių produktų arba gyvūninių šalutinių produktų gaminių sudėtyje nėra ir jie nėra gauti iš galvijų, avių ir ožkų medžiagų, išskyrus medžiagas, gautas iš gyvūnų, gimusių, nuolat augintų ir paskerstų šalyje ar regione, kurie sprendimu pagal 5 straipsnio 2 dalį priskirti prie šalių ar regionų, kur GSE rizika nedidelė.

Be a ir b punktuose nustatytų patvirtinimų, importuojant A skirsnyje nurodytus pašarams skirtus gyvūninius šalutinius produktus ir gyvūninių šalutinių produktų gaminius, kuriuose yra avių ar ožkų pieno ar pieno produktų, pridedamas užpildytas sveikumo sertifikatas, kuriame patvirtinta, kad:

- c) avys ir ožkos, iš kurių buvo gauti šie produktai, nuo jų atsivedimo buvo laikomos šalyje, kurioje įvykdomos šios sąlygos:
 - i) privaloma pranešti apie klasikinę skrepi;
 - ii) veikia informavimo, priežiūros ir stebėsenos sistema;
 - iii) oficialūs apribojimai taikomi ūkiams, avių ar ožkų USE įtarimo atveju arba patvirtinus klasikinę skrepi ligos atvejį;
 - iv) avys ir ožkos, užkrėstos klasikine skrepi, nužudomos ir visiškai sunaikinamos;
 - v) avių ir ožkų šėrimas atrajotojų kilmės mėsos ir kaulų miltais ar spirgais buvo uždraustas ir šio draudimo įgyvendinimas mažiausiai septynerius metus buvo veiksmingai užtikrinamas visoje šalyje;
- d) pienas ir pieno produktai iš avių arba ožkų, gauti iš ūkių, kuriuose nėra nustatyta oficialių apribojimų dėl USE įtarimo;

▼ **M50**

- e) pienas ir pieno produktai, gauti iš avių arba ožkų iš ūkių, kur nebuvo diagnozuota klasikinių skrepi atvejų per paskutiniuosius septynerius metus, arba, nustatčius klasikinių skrepi atvejį:
- i) visos ūkyje esančios avys ir ožkos nužudytos ir sunaikintos ar paskerstos, išskyrus veislinius ARR/ARR genotipo avinus, veislines avis, turinčias ne mažiau kaip vieną ARR alelį ir neturinčias VRQ alelių, ir kitas avis, turinčias ne mažiau kaip vieną ARR alelį; arba
 - ii) visi gyvūnai, kuriems patvirtinta klasikinė skrepi, nužudyti ir sunaikinti, ir ūkyje mažiausiai dvejus metus nuo paskutinio klasikinio skrepi atvejo patvirtinimo buvo vykdoma intensyvesnė USE stebėseną, įskaitant tyrimus, kurių rezultatai buvo neigiami, dėl USE taikant laboratorinius metodus, nustatytus X priedo C skyriaus 3.2 punkte, kai tiriami visi šie gyvūnai, kurie yra vyresni nei 18 mėnesių, išskyrus avis, turinčias ARR/ARR genotipą:
 - gyvūnai, kurie buvo paskersti žmonėms vartoti; taip pat
 - gyvūnai, kurie nugaišo arba buvo nužudyti ūkyje, bet kurie nebuvo nužudyti pagal ligos likvidavimo programą.

E SKYRIUS**Avių ir ožkų importas**

Prie avių ir ožkų, importuojamų į Sąjungą, turi būti pridedamas gyvūnų sveikatos sertifikatas, kuriuo patvirtinama, kad nuo atsivedimo gyvūnai buvo laikomi šalyje, kur įvykdytos šios sąlygos:

1. privaloma pranešti apie klasikinę skrepi;
2. veikia informavimo, priežiūros ir stebėsenos sistema;
3. avys ir ožkos, užkrėtos klasikine skrepi, nužudomos ir visiškai sunaikinamos;
4. avių ir ožkų šėrimas atrajotojų kilmės mėsos ir kaulų miltais ar spirgais buvo uždraustas ir šio draudimo įgyvendinimas buvo veiksmingai užtikrinamas visoje šalyje mažiausiai septynerius metus;

Be sąlygų, nurodytų 1, 2, 3 ir 4 punktuose, gyvūnų sveikatos sertifikate turi būti patvirtinta, kad:

5. Kai veisimui numatytos avys ir ožkos importuojamos į Sąjungą ir yra skirtos valstybėms narėms, išskyrus tas, kuriose klasikinės skrepi ligos rizika nedidelė arba vykdoma patvirtinta nacionalinė skrepi ligos kontrolės programa, nurodyta VIII priedo A skyriaus A skirsnio 3.2 punkte, turi būti laikomasi šių sąlygų:

— importuojamos avys ir ožkos yra iš ūkio ar ūkių, kurie atitinka VIII priedo A skyriaus A skirsnio 1.3 punkte nurodytas sąlygas; arba

— tai yra avys, turinčios ARR/ARR genotipo priono baltymą ir jos yra iš ūkio, kuriame per paskutiniuosius dvejus metus nebuvo nustatytas nė vienas oficialus judėjimo apribojimas dėl GSE ir klasikinės skrepi.

6. Jei avys ir ožkos naudoti visomis paskirtimis, išskyrus nedelsiant paskersti, importuojamos į Sąjungą ir yra skirtos valstybei narei, kur klasikinės skrepi rizika yra nedidelė arba vykdoma patvirtinta nacionalinė skrepi ligos kontrolės programa, nurodyta VIII priedo A skyriaus A skirsnio 3.2 punkte, turi būti laikomasi šių sąlygų:

— gyvūnai atvežti iš ūkio ar ūkių, kurie laikėsi VIII priedo A skyriaus A skirsnio 1.2 punkte nurodytų sąlygų; arba

— tai yra avys, turinčios ARR/ARR priono baltymo genotipą ir jos yra iš ūkio, kuriame per paskutiniuosius dvejus metus nebuvo nustatytas nė vienas oficialus judėjimo apribojimas dėl GSE ir klasikinės skrepi.

▼ **M31**

F SKYRIUS

Gyvūninės kilmės produktų iš ūkiuose auginamų ir laukinių elninių šeimos gyvūnų importas

1. Kai šviežia mėsa, malta mėsa, mėsos pusgaminiai ir mėsos produktai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004, gauti iš ūkiuose auginamų elninių šeimos gyvūnų, yra importuojami į Bendriją iš Kanados ar Jungtinių Amerikos Valstijų, prie sveikatos sertifikatų pridedama produktų kilmės šalies kompetentingos institucijos pareigūno pasirašyta deklaracija, kurios tekstas yra toks:

„Produkto sudėtyje yra arba jis yra gautas tik iš mėsos, o ne iš subproduktų arba nugarkaulio, gautos iš ūkiuose auginamų elninių šeimos gyvūnų, kurie buvo ištirti dėl lėtinės išsekimo ligos histopatologiniais, imunocheminiais ar kitais diagnostiniais metodais, pripažintais kompetentingos institucijos, ir gauti neigiami rezultatai, ir jis nėra gautas iš gyvūnų, kilusių iš bandos, kurioje buvo patvirtinta arba oficialiai įtarta lėtinė išsekimo liga.“

2. Kai šviežia mėsa, malta mėsa, mėsos pusgaminiai ir mėsos produktai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004, gauti iš laukinių elninių šeimos gyvūnų, yra importuojami į Bendriją iš Kanados ar Jungtinių Amerikos Valstijų, prie sveikatos sertifikatų pridedama produktų kilmės šalies kompetentingos institucijos pareigūno pasirašyta deklaracija, kurios tekstas yra toks:

„Produkto sudėtyje yra arba jis yra gautas tik iš mėsos, o ne iš subproduktų arba nugarkaulio, gautos iš ūkiuose auginamų elninių šeimos gyvūnų, kurie buvo ištirti dėl lėtinės išsekimo ligos histopatologiniais, imunocheminiais ar kitais diagnostiniais metodais, pripažintais kompetentingos institucijos, ir gauti neigiami rezultatai, ir jis nėra gautas iš gyvūnų, kilusių iš regiono, kuriame per pastaruosius trejus metus buvo patvirtinta arba oficialiai įtarta lėtinė išsekimo liga.“

▼ **M50**

H SKYRIUS

Avinų ir ožių spermos ir avių ir ožkų embrionų importas

Avinų ir ožių spermą ir avių ir ožkų embrionus importuojant į Sąjungą turi būti pridedamas gyvūnų sveikatos sertifikatas, kuriuo patvirtinama, kad gyvūnai donorai:

1. Nuo atsivedimo buvo laikomi šalyje, kur vykdomos šios sąlygos:
 - i) privaloma pranešti apie klasikinę skrepi;
 - ii) veikia informavimo, priežiūros ir stebėsenos sistema;
 - iii) avys ir ožkos, užkrėstos klasikine skrepi, nužudomos ir visiškai sunaikinamos;
 - iv) avių ir ožkų šėrimas atrajotojų kilmės mėsos ir kaulų miltais ar spirgais buvo uždraustas ir šio draudimo įgyvendinimas buvo veiksmingai užtikrinamas visoje šalyje mažiausiai septynerius metus;
2. Per pastaruosius trejus metus iki eksportuojamos spermos ar embrionų rinkimo buvo nuolat laikomi ūkyje arba ūkiuose, kurie per pastaruosius trejus metus patenkinamai vykdė bent visus reikalavimus, nustatytus VIII priedo A skyriaus A skirsnio 1.3 punkto a–f papunkčiuose, arba:
 - i) jei tai avinų sperma, sperma buvo surinkta iš vyriškos lyties gyvūnų, turinčių ARR/ARR priono baltymo genotipą,

▼ **M51**

- ii) jei tai avių embrionai, turintys ne mažiau kaip vieną ARR alelį.

▼ **M51***X PRIEDAS***ETALONINĖS LABORATORIJOS, MĖGINIŲ PAĖMIMAS IR LABORATORINĖS ANALIZĖS METODAI****A SKYRIUS****Nacionalinės etaloninės laboratorijos**

1. Nurodyta etaloninė laboratorija:

- a) turi patalpas, kuriose visada ir ypač tuo atveju, kai tam tikro tipo ir padermės USE sukėlėjas pirmą kartą sukelia ligą, dirba patyrę darbuotojai, patvirtinantys duomenis, gaunamus iš oficialių diagnostinių laboratorijų. Kai neįmanoma nustatyti sukėlėjo padermės ir tipo, taikoma procedūra, užtikrinanti, kad padermę identifikuos ES etaloninė laboratorija;
- b) patvirtina metodus, taikomus oficialiose diagnostinėse laboratorijose;
- c) koordinuoja valstybėje narėje taikomus diagnostinius standartus ir metodus. Tuo tikslu:
- aprūpina reagentais oficialias diagnostines laboratorijas,
 - kontroliuoja diagnostinių reagentų, naudojamų valstybėje narėje, kokybę,
 - periodiškai organizuoja lyginamąsias analizes,
 - saugo sukėlėjų, sukeliančių ligas, izoliatus arba atitinkamus audinius, iš kurių išskiriami sukėlėjai, sukeltys valstybėje narėje registruojamus susirgimus,
 - užtikrina, kad diagnostinėse laboratorijose gaunami rezultatai būtų patvirtinami;
- d) bendradarbiauja su ES etalonine laboratorija; tai apima dalyvavimą ES etaloninės laboratorijos periodiškai organizuojamose lyginamosiose analizėse. Jei kuri nors nacionalinė etaloninė laboratorija neišlaiko ES etaloninės laboratorijos organizuotos lyginamosios analizės, ji turi nedelsdama imtis visų korekcinį veiksmų padėčiai ištaisyti ir sėkmingai išlaikyti naują lyginamąją analizę arba kitą ES etaloninės laboratorijos organizuotą lyginamąją analizę.

2. Tačiau nukrypdomos nuo 1 dalies valstybės narės, kuriose nėra nacionalinės etaloninės laboratorijos, naudojami ES etaloninės laboratorijos ar kitų valstybių narių nacionalinių etaloninių laboratorijų teikiamomis paslaugomis.

3. Nacionalinės etaloninės laboratorijos:

Austrija	Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit GmbH (AGES) Institut für veterinärmedizinische Untersuchungen Robert Koch Gasse 17 A-2340 Mödling
Belgija	CERVA-CODA-VAR Centre d'Étude et de Recherches Vétérinaires et Agrochimiques, Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie, Veterinary and Agrochemical Research Centre Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles

▼ M51

Bulgarija	Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт „Проф. Д-р Георги Павлов“ Национална референтна лаборатория „Трансмисивни спонгиформни енцефалопатии“ бул. „Пенчо Славейков“ 15 София 1606 (National Diagnostic Veterinary Research Institute „Prof. Dr. Georgi Pavlov“, National Reference Laboratory for Transmissible Spongiform Encephalopathies, 15 Pencho Slaveykov Blvd., 1606 Sofia)
Kroatija	Hrvatski veterinarski institut, Savska Cesta 143 10000 Zagreb
Kipras	State Veterinary Laboratories Veterinary Services CY-1417 Athalassa Nicosia
Čekija	Státní veterinární ústav Jihlava (State Veterinary Institute Jihlava) National Reference Laboratory for BSE and Animal TSEs Rantířovská 93 586 05 Jihlava
Danija	Veterinærinstituttet Danmarks Tekniske Universitet Bülowsvej 27 DK-1870 Frederiksberg C (National Veterinary Institute, Technical University of Denmark, 27, Bülowsvej, DK – 1870 Frederiksberg C)
Estija	Veterinaar- ja Toidulaboratoorium (Estonian Veterinary and Food Laboratory) Kreutzwaldi 30 Tartu 51006
Suomija	Finnish Food SAFETY Authority Evira Research and Laboratory Department Veterinary Virology Research Unit- TSEs Mustialankatu 3 FI-00790 Helsinki
Prancūzija	ANSES-Lyon, Unité MND 31, avenue Tony Garnier 69 364 LYON CEDEX 07
Vokietija	Friedrich-Loeffler-Institut Institute for Novel and Emerging Infectious Diseases at the Friederich-Loeffler-Institut Federal Research Institute for Animal Health Suedufer 10 D-17493 Greifswald Insel Riems
Graikija	Ministry of Agriculture — Veterinary Laboratory of Larissa 6th km of Larissa — Trikala Highway GR-41110 Larissa
Vengrija	Veterinary Diagnostic Directorate, National Food Chain SAFETY Office (VDD NFCSO) Tábornok u. 2 1143 Budapest
Airija	Central Veterinary Research Laboratory Department of Agriculture, Food and the Marine Backweston Campus Celbridge, Co Kildare

▼ **M51**

Italija	Istituto Zooprofilattico Sperimentale del Piemonte, Liguria e Valle d'Aosta — CEA Via Bologna, 148 I-10154 Torino
Latvija	Institute of Food SAFETY, Animal Health and Environment (BIOR) Lejupes Str. 3 Riga LV 1076
Lietuva	Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas J. Kairiūkščio str. 10 LT-08409 Vilnius
Liuksemburgas	CERVA-CODA-VAR Centre d'Étude et de Recherches Vétérinaires et Agrochimiques, Centrum voor Onderzoek in Dierge-neeskunde en Agrochemie, Veterinary and Agrochemical Research Centre Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles
Malta	Veterinary Diagnostic Laboratory Department of Food Health and Diagnostics Veterinary Affairs and Fisheries Division Ministry for Rural Affairs and the Environment Albert Town Marsa
Nyderlandai	Central Veterinary Institute of Wageningen UR Edelhertweg 15 8219 PH Lelystad P.O. Box 2004 NL-8203 AA Lelystad
Lenkija	Państwowy Instytut Weterynaryjny (PIWet) 24-100 Puławy al. Partyzantów 57
Portugalija	Setor diagnóstico EET Laboratório de Patologia Unidade Estratégica de Investigação e Serviços de Produção e Saúde Animal Instituto Nacional de Investigação Agrária e Veterinária Rua General Moraes Sarmento 1500-311 Lisboa
Rumunija	Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală (Institute for Diagnosis and Animal Health) Department of Morphology Strada Dr. Staicovici nr. 63, 5 București 050557
Slovakija	State Veterinary Institute Zvolen Pod dráhami 918 SK-960 86, Zvolen
Slovėnija	University of Ljubljana, Veterinary faculty National Veterinary Institute Gerbičeva 60 SI-1000 Ljubljana
Ispanija	Laboratorio Central de Veterinaria (Algete) Ctra. M-106 pk 1,4 28110 Algete (Madrid)
Švedija	National Veterinary Institute S-751 89 Uppsala
Jungtinė Karalystė	Animal Health and Veterinary Laboratories Agency Woodham Lane New Haw, Addlestone, Surrey KT15 3NB

▼ **M51****B SKYRIUS****ES etaloninė laboratorija**

1. USE tiriančios ES etaloninės laboratorijos adresas:

The Animal Health and Veterinary Laboratories Agency

Woodham Lane

New Haw

Addlestone

Surrey KT15 3NB

United Kingdom
2. ES etaloninė laboratorija vykdo tokias funkcijas ir atlieka tokias pareigas:
 - a) konsultuodamasi su Komisija, derina valstybėse narėse taikomus USE diagnostavimo metodus ir avių priono baltymo genotipo nustatymo metodus, konkrečiai:
 - saugo ir tiekia atitinkamus audinius, turinčius USE sukėlėjų, ir naudojamus kuriant arba gaminant atitinkamus diagnostinius bandymus arba klasifikuojant USE sukėlėjų padermes,
 - nacionalinėms etaloninėms laboratorijoms tiekia standartinius serumus ir kitus etaloninius reagentus, siekdama standartizuoti valstybėse narėse atliekamus bandymus ir naudojamus reagentus,
 - sukuria ir prižiūri atitinkamų audinių, turinčių USE sukėlėjų ir padermių, kolekciją,
 - periodiškai organizuoja lyginamąsias USE diagnostikos procedūras ir avių priono baltymo genotipo nustatymo analizės ES lygmeniu,
 - renka ir lygina duomenis bei informaciją apie naudojamus diagnostikos metodus ir ES atliktų tyrimų rezultatus,
 - siekdama geriau suprasti ligos epidemiologiją ir taikydama naujausius metodus apibūdina USE sukėlėjų izoliatus,
 - nuolatos domisi visais USE priežiūros, epidemiologijos ir prevencijos srityse pasiekimais pasaulyje,
 - siekdama sukurti greitai atliekamą diferencinę diagnostiką nuolatos nustato prionų sukeltas ligas,
 - kaupia žinias apie diagnostinių metodų, skirtų USE kontrolei ir likvidavimui, kūrimą ir taikymą;
 - b) tirdama mėginius, paimtus iš USE užsikrėtusių galvijų ir skirtus patvirtinimo diagnozei, apibūdinimui ir epidemiologiniams tyrimams, aktyviai talkina diagnozuojant USE protrūkius valstybėse narėse;
 - c) siekdama suderinti ES taikomus visus diagnostinius metodus moko arba pakartotinai konsultuoja laboratorinės diagnostikos specialistus.

C SKYRIUS**Mėginių ėmimas ir laboratoriniai tyrimai**

1. **Atranka**

Visi mėginiai USE tyrimams atlikti turi būti imami taikant metodus ir protokolus, nustatytus naujausiame Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) Sausumos gyvūnų diagnostinių tyrimų ir vakcinų vadovo leidime (toliau – vadovas). Jeigu OIE metodų ir protokolų nėra, kad būtų galima gauti reikiamus medžiagos kiekius, kompetentinga institucija užtikrina, kad mėginių ėmimo metodai ir protokolai atitiktų ES etaloninės laboratorijos pateiktas gaires.

▼ **M51**

Visų pirma kompetentinga institucija turi surinkti atitinkamus audinius pagal turimas mokslines rekomendacijas ir ES etaloninės laboratorijos gaires siekdama užtikrinti visų žinomų smulkiųjų atrajotojų USE padermių nustatymą ir turi tol saugoti bent pusę surinktų audinių kaip šviežius, bet ne užšaldytus audinius, kol tyrimo greituoju būdu rezultatas bus neigiamas. Jei rezultatas yra teigiamas arba neaiškus, turi būti atliekamas likusių audinių bandymas ir jie turi būti perdirbti pagal ES etaloninės laboratorijos gaires dėl diferencinės diagnostikos tyrimų ir klasifikavimo („ES nacionalinių etaloninių laboratorijų techninį vadovą dėl smulkiųjų atrajotojų USE padermės ypatumų nustatymo“, anglų k. „TSE strain characterisation in small ruminants: A technical handbook for National Reference Laboratories in the ES“).

Ant mėginių turi būti teisingai nurodyta tiriamų gyvūnų tapatybė.

2. Laboratorijos

USE laboratoriniai tyrimai atliekami kompetentingų institucijų paskirtose oficialiose diagnostinėse laboratorijose.

3. Metodai ir protokolai

3.1. Laboratoriniai tyrimai galvijų GSE nustatyti

a) Įtartini atvejai

Pagal 12 straipsnio 2 dalies nuostatas laboratoriniams tyrimams siunčiamiems mėginiams nedelsiant atliekami patvirtinamieji tyrimai taikant vieną iš šių metodų ir protokolų, kaip nustatyta naujausiame vadovo leidime:

- i) imunohistocheminis (IHC) metodas;
- ii) „Western blot“ tyrimas;
- iii) būdingų skaidulėlių atskleidimas elektroniniu mikroskopu;
- iv) histopatologinis tyrimas;
- v) greitųjų tyrimo metodų derinimas, kaip numatyta trečioje pastraipoje.

Jei histopatologinio tyrimo rezultatas neaiškus arba neigiamas, audiniai pateikiami tolesniam tyrimui pagal vieną iš kitų patvirtinamųjų metodų ir protokolų.

Greitieji tyrimo metodai gali būti taikomi tiek atliekant įtartinų atvejų pirminę patikrą, tiek jei rezultatai neaiškūs arba teigiami, norint gauti tolesnį patvirtinimą, remiantis ES etaloninės laboratorijos gairėmis („OIE taisyklėmis dėl oficialaus patvirtinimo, kad galvijai užkrėsti GSE (pagal pirminį reaktyvų patvirtinto greitojo tyrimo rezultata“), naudojant antrąjį greitąjį tyrimą), jei:

- i) rezultatai patvirtinami GSE tiriančioje nacionalinėje etaloninėje laboratorijoje ir
- ii) vienas iš dviejų greitųjų tyrimų yra „Western blot“, ir
- iii) antrasis atliekamas greitis tyrimas:
 - apima audinio, kurio tyrimo rezultatas neigiamas, ir galvijo GSE mėginio, kurio tyrimo rezultatas teigiamas, kontrolę,
 - yra kitoks nei atliekant pradinę patikrą, ir
- iv) jei atliekamas greitis tyrimas „Western blot“ tyrimas atliekant pirmą tyrimą, šio tyrimo rezultatas turi būti pagrįstas dokumentais ir pateiktas USE tiriančiai nacionalinei etaloninei laboratorijai, ir
- v) jei pirminės patikros rezultatas nėra patvirtintas atliekant greitąjį tyrimą, mėginys tiriamas taikant vieną iš kitų patvirtinamųjų metodų; jei šiuo tikslu atliekama histopatologinė analizė, tačiau jos rezultatas neaiškus arba neigiamas, audiniai pateikiami tolesniam tyrimui pagal vieną iš kitų patvirtinamųjų metodų ir protokolų.

▼ **M51**

Jei vieno iš pirmos pastraipos i–v punktuose nurodytų patvirtinamųjų tyrimų rezultatas teigiamas, laikoma, kad gyvūnas yra užsikrėtęs GSE.

b) **GSE stebėseną**

Pagal III priedo A skyriaus I dalies nuostatas laboratoriniams tyrimams siunčiamiems galvijų mėginiams atliekamas greitis tyrimas.

Jei greitojo tyrimo rezultatas neaiškus arba teigiamas, mėginiui nedelsiant atliekami patvirtinamieji tyrimai pagal bent vieną iš šių metodų ir protokolų, kaip nustatyta naujausiame vadovo leidime:

- i) imunohistocheminis (IHC) metodas;
- ii) „Western blot“ tyrimas;
- iii) būdingų skaidulėlių atskleidimas elektroniniu mikroskopu;
- iv) histopatologinis tyrimas;
- v) greitųjų tyrimo metodų derinimas, kaip numatyta ketvirtoje pastraipoje.

Jei histopatologinio tyrimo rezultatas neaiškus arba neigiamas, audiniai pateikiami tolesniam tyrimui pagal vieną iš kitų patvirtinamųjų metodų ir protokolų.

Greitieji tyrimo metodai gali būti taikomi tiek atliekant pirminę patikrą, tiek jei rezultatai neaiškūs arba teigiami, norint gauti tolesnį patvirtinimą, remiantis ES etaloninės laboratorijos gairėmis („OIE taisyklėmis dėl oficialaus patvirtinimo, kad galvijai užkrėsti GSE (pagal pirminį reaktyvų patvirtinto greitojo tyrimo rezultata), naudojant antrąjį greitąjį tyrimą“), jei:

- i) rezultatai patvirtinami GSE tiriančioje nacionalinėje etaloninėje laboratorijoje ir
- ii) vienas iš dviejų greitųjų tyrimų yra „Western blot“, ir
- iii) antrasis atliekamas greitis tyrimas:
 - apima audinio, kurio tyrimo rezultatas neigiamas, ir galvijo GSE mėginio, kurio tyrimo rezultatas teigiamas, kontrolę,
 - yra kitoks nei atliekant pradinę patikrą, ir
- iv) jei atliekamas greitis „Western blot“ tyrimas atliekant pirmą tyrimą, šio tyrimo rezultatas turi būti pagrįstas dokumentais ir pateiktas USE tiriančiai nacionalinei etaloninei laboratorijai, ir
- v) jei pirminės patikros rezultatas nėra patvirtintas atliekant greitąjį tyrimą, mėginys tiriamas taikant vieną iš kitų patvirtinamųjų metodų; jei šiuo tikslu atliekama histopatologinė analizė, tačiau jos rezultatas neaiškus arba neigiamas, audiniai pateikiami tolesniam tyrimui pagal vieną iš kitų patvirtinamųjų metodų ir protokolų.

Laikoma, kad gyvūnas yra užsikrėtęs GSE, jei greitojo tyrimo rezultatas yra neaiškus arba teigiamas ir jei bent vieno iš antros pastraipos i–v punktuose nurodytų patvirtinamųjų tyrimų rezultatas yra teigiamas.

c) **Tolesnis teigiamų GSE atvejų tyrimas**

Visais teigiamų GSE tyrimų rezultatų atvejais mėginiai išsiunčiami į laboratoriją, paskirtą kompetentingos institucijos, kuri sėkmingai išlaikė naujausius ES etaloninės laboratorijos surengtus kvalifikacijos tikrinimo testus, skirtus patvirtintų GSE atvejų atskiriamajam tyrimui, kur jie turi būti toliau tiriami taikant metodus ir protokolus, nustatytus pagal ES etaloninės laboratorijos galvijų USE izoliatų klasifikavimo metodą („two-blot“ laikiną galvijų USE izoliatų klasifikavimo metodą).

▼ **M51**3.2. *Laboratoriniai tyrimai avių ir ožkų USE nustatyti*

a) Įtartini atvejai

Pagal 12 straipsnio 2 dalies nuostatas laboratoriniams tyrimams siunčiamiems avių ir ožkų mėginiams nedelsiant atliekami patvirtinamieji tyrimai pagal vieną iš šių metodų ir protokolų, kaip nustatyta naujausiame vadovo leidime:

- i) imunohistocheminis (IHC) metodas;
- ii) „Western blot“ tyrimas;
- iii) būdingų skaidulėlių atskleidimas elektroniniu mikroskopu;
- iv) histopatologinis tyrimas.

Jei histopatologinio tyrimo rezultatas neaiškus arba neigiamas, audiniai pateikiami tolesniam tyrimui pagal vieną iš kitų patvirtinamųjų metodų ir protokolų.

Įtartinų atvejų pirminei patikrai gali būti taikomi greitieji tyrimo metodai. Tačiau šių tyrimų negalima naudoti atliekant tolesnį patvirtinimą.

Jei atliekant įtartinio atvejo pirminę patikrą taikyto greitojo tyrimo rezultatas yra teigiamas arba neaiškus, mėginys tiriamas pagal vieną iš pirmos pastraipos i–iv punktuose nurodytų patvirtinamųjų metodų. Jei šiuo tikslu atliekamas histopatologinis tyrimas, tačiau jo rezultatas neaiškus arba neigiamas, audiniai pateikiami tolesniam tyrimui pagal vieną iš kitų patvirtinamųjų metodų ir protokolų.

Jei vieno iš pirmos pastraipos i–iv punktuose nurodytų patvirtinamųjų tyrimų rezultatas teigiamas, laikoma, kad gyvūnas yra užsikrėtęs USE ir atliekamas tolesnis c punkte nurodytas tyrimas.

b) USE stebėseną

Pagal III priedo A skyriaus II skirsnio (Avių ir ožkų stebėseną) nuostatas laboratoriniams tyrimams siunčiamiems avių ir ožkų mėginiams atliekamas greitas tyrimas, siekiant užtikrinti, kad būtų nustatytos visos žinomos USE padermės.

Jeigu tyrimo greituoju būdu rezultatas yra neaiškus arba teigiamas, paimti audiniai nedelsiant siunčiami į oficialią laboratoriją, kad rezultatus būtų galima patvirtinti histopatologiniu, imunohistocheminiu, „Western blot“ tyrimais arba atskleidžiant būdingas skaidulėles elektroniniu mikroskopu, kaip nurodyta a punkte. Jeigu patvirtinamojo tyrimo rezultatas yra neigiamas arba neaiškus, audiniai pateikiami tolesniam tyrimui pagal imunohistocheminį arba „Western blot“ metodus.

Jei vieno iš patvirtinamųjų tyrimų rezultatas teigiamas, laikoma, kad gyvūnas yra užsikrėtęs USE ir atliekamas tolesnis c punkte nurodytas tyrimas.

c) Tolesnis teigiamų USE atvejų tyrimas

i) Pirminis molekulinis tyrimas taikant atskiriamąjį „Western blot“ metodą

Mėginiai iš klinikiniu požiūriu įtarimą sukėlusiu atveju ir iš gyvūnų, iširtų pagal III priedo A skyriaus II dalies 2 ir 3 punktus, kurie laikomi teigiamais USE atvejais, bet atlikus a arba b punktuose atrodytus tyrimus nėra atipinio skrepio ligos atvejai, arba mėginiai, pasižymintys savybėmis, kurias, tyrimų laboratorijos nuomone, reikėtų iširti, tiriami taikant atskiriamąjį „Western blot“ metodą, nurodytą ES etaloningos laboratorijos gairėse; tyrimą atlieka kompetentingos institucijos paskirta oficiali diagnostikos laboratorija, sėkmingai išlaikiusi naujausius ES etaloningos laboratorijos surengtus kvalifikacijos tikrinimo testus, skirtus tokio metodo naudojimui.

▼ **M51**

- ii) Antrinis molekulinis tyrimas taikant papildomus molekulinio tyrimo metodus

USE atveju, kai pagal ES etaloninės laboratorijos pateiktas gaires negalima atmesti GSE užkrato galimybės atliekant i punkte minima pirminį molekulinį tyrimą, mėginiai nedelsiant siunčiami į ES etaloninę laboratoriją pateikiant visą turimą svarbią informaciją. Mėginiai turi būti pateikti tolesniam tyrimui ir patvirtinimui bent vienu alternatyviu metodu, imunochemiškai besiskiriančiu nuo pirminio molekulinio metodo, atsižvelgiant į pateiktos medžiagos apimtį ir pobūdį, kaip aprašyta ES etaloninės laboratorijos gairėse. Šie papildomi bandymai bus atliekami šiose laboratorijose, patvirtintose atitinkamam metodui taikyti:

Agence Nationale de Sécurité Sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail

31, avenue Tony Garnier

BP 7033

F-69342 Lyon Cedex

Commissariat à l'Energie Atomique

18, route du Panorama

BP 6

F-92265 Fontenay-aux-Roses Cedex

Animal Health and Veterinary Laboratories Agency

Woodham Lane

New Haw

Addlestone

Surrey KT15 3NB

United Kingdom

Rezultatus aiškina ES etaloninė laboratorija, kuriai padeda ekspertų grupė (vadinama padermės tipo nustatymo ekspertų grupe arba STEG) ir atitinkamos nacionalinės etaloninės laboratorijos atstovas. Komisijai nedelsiant pranešama apie to aiškinimo rezultatus.

- iii) Pelės biologinio tyrimo metodas

Mėginiai, kurie atlikus antraeilus molekulinis tyrimus, rodo GSE arba kurių rezultatai dėl GSE neaiškūs, siekiant galutinio patvirtinimo toliau tiriami taikant pelės biologinio tyrimo metodą. Turimos medžiagos pobūdis arba kiekis gali turėti įtakos biologiniam tyrimo metodui, kurį kiekvienu konkrečiu atveju patvirtina ES etaloninė laboratorija, kuriai padeda STEG. Biologinius tyrimus atlieka ES etaloninė laboratorija arba ES etaloninės laboratorijos paskirta laboratorija.

Rezultatus aiškina ES etaloninė laboratorija, kuriai padeda STEG. Komisijai nedelsiant pranešama apie to aiškinimo rezultatus.

- 3.3. *Kitų rūšių nei nurodyta 3 dalies 1 ir 2 punktuose laboratoriniai tyrimai USE nustatyti*

Jeigu yra nustatyti tyrimų, kuriais siekiama patvirtinti kitų rūšių gyvūnų – ne tik galvijų, avių ir ožkų – užsikrėtimą USE, metodai ir protokolai, juose turi būti numatytas bent jau histopatologinis smegenų audinių tyrimas. Be to, kompetentinga institucija gali reikalauti laboratorinių, pvz., imunohistocheminių, „Western blot“ tyrimų, būdingų skaidulėlių atskleidimo elektroniniu mikroskopu arba kitų būdų, kuriais galima aptikti ligą sukėlusio

▼ **M51**

priono baltymo formą. Bet koku atveju, turi būti atliktas ne mažiau kaip vienas laboratorinis tyrimas, jeigu pradinio histopatologinio tyrimo rezultatas yra neigiamas arba neaiškus. Pirmą kartą pasireiškus ligai, reikia atlikti ne mažiau kaip tris skirtingus tyrimus, kurių rezultatai teigiami.

Visų pirma, jeigu įtariama, kad GSE užsikrėtė kitų nei galvijų rūšies gyvūnai, šie atvejai perduodami papildomai apibūdinti ES etaloninei laboratorijai, kuriai padeda STEG.

4. Greitieji tyrimai

Norint atlikti greituosius tyrimus pagal 5 straipsnio 3 dalį ir 6 straipsnio 1 dalį, tik šie metodai taikomi kaip greitieji galvijų GSE stebėsenos tyrimai:

- imunoblotingo tyrimas, pagrįstas „Western blot“ procedūra proteinazei K atspariam PrPRes fragmentui nustatyti (*Prionics-Check Western* tyrimas),
- daugiasluoksnis imunologinis tyrimas, skirtas PrPRes nustatyti (trumpo bandymo protokolas), atliekamas užbaigus denatūravimo ir koncentravimo procedūras (*Bio-Rad TeSeE SAP* greitasis tyrimas),
- imunofermentinis tyrimas (ELISA), atliekamas naudojant mikroplokšteles, proteinazei K atspariam PrPRes monokloniniais antikūnais nustatyti (*Prionics-Check LIA* tyrimas),
- imunologinis tyrimas, atliekamas atrankiniam PrPSc surišimui naudojant cheminį polimerą ir nukreipiant monokloninį aptikimo antikūną prieš užkonservuotas PrP molekules dalis (*IDEXX HerdChek BSE Antigen Test Kit, EIA & HerdChek BSE-Scrapie Antigen (IDEXX Laboratories)*),
- šoninio srauto imunologinis tyrimas, naudojant du skirtingus monokloninius antikūnus proteinazei K atsparioms PrP frakcijoms nustatyti (*Prionics Check PrioSTRIP*),
- dvipusis imunologinis tyrimas, kurį atliekant du skirtingi monokloniniai antikūnai nukreipiami prieš du epitopus, esančius labai išskleistame galvijo PrPSc (*Roboscreen Beta Prion BSE EIA Test Kit*).

Norint atlikti greituosius tyrimus pagal 5 straipsnio 3 dalį ir 6 straipsnio 1 dalį, tik šie metodai taikomi kaip greitieji avių ir ožkų USE stebėsenos tyrimai:

- daugiasluoksnis imunologinis tyrimas, skirtas PrPRes nustatyti (trumpo bandymo protokolas), atliekamas užbaigus denatūravimo ir koncentravimo procedūras (*Bio-Rad TeSeE SAP* greitasis tyrimas),
- daugiasluoksnis imunologinis tyrimas, skirtas PrPRes nustatyti, atliekamas naudojant avių ir (arba) ožkų TeSeE nustatymo tyrimo rinkinį užbaigus denatūravimo ir koncentravimo procedūras naudojant avių ir (arba) ožkų TeSeE gryninimo rinkinį (*Bio-Rad TeSeE Sheep/Goat* greitasis tyrimas),
- imunologinis tyrimas, atliekamas atrankiniam PrPSc surišimui naudojant cheminį polimerą ir nukreipiant monokloninį aptikimo antikūną prieš užkonservuotas PrP molekules dalis (*HerdChek BSE-Scrapie Antigen (IDEXX Laboratories)*),
- šoninio srauto imunologinis tyrimas, naudojant du skirtingus monokloninius antikūnus proteinazei K atsparioms PrP frakcijoms nustatyti (*Prionics-Check PrioSTRIP SR*, vizualaus skaitymo protokolas).

Atliekant visus greituosius tyrimus, audinys, kurį privaloma ištirti taikant nurodytą tyrimo metodą, privalo atitikti gamintojo nustatytas naudojimo instrukcijas.

Greitųjų tyrimų gamintojai privalo turėti įdiegtą kokybės užtikrinimo sistemą, patvirtintą ES etaloninės laboratorijos, leidžiančią užtikrinti, kad nekintantį tyrimo veiksmingumą. Gamintojai ES etaloninei laboratorijai privalo pateikti tyrimo protokolus.

▼ **M51**

Greituosius tyrimus ir tyrimo protokolus galima pakeisti tik iš anksto apie tai pranešus ES etaloninei laboratorijai ir ES etaloninei laboratorijai padarius išvadą, kad dėl tokio pakeitimo nesumažės greitojo tyrimo jautrumas, specifškumas arba patikimumas. Ši išvada pateikiama Komisijai ir nacionalinėms etaloninėms laboratorijoms.

5. **Alternatyvūs tyrimai**

(Turi būti nustatyta)

▼ **M31**
